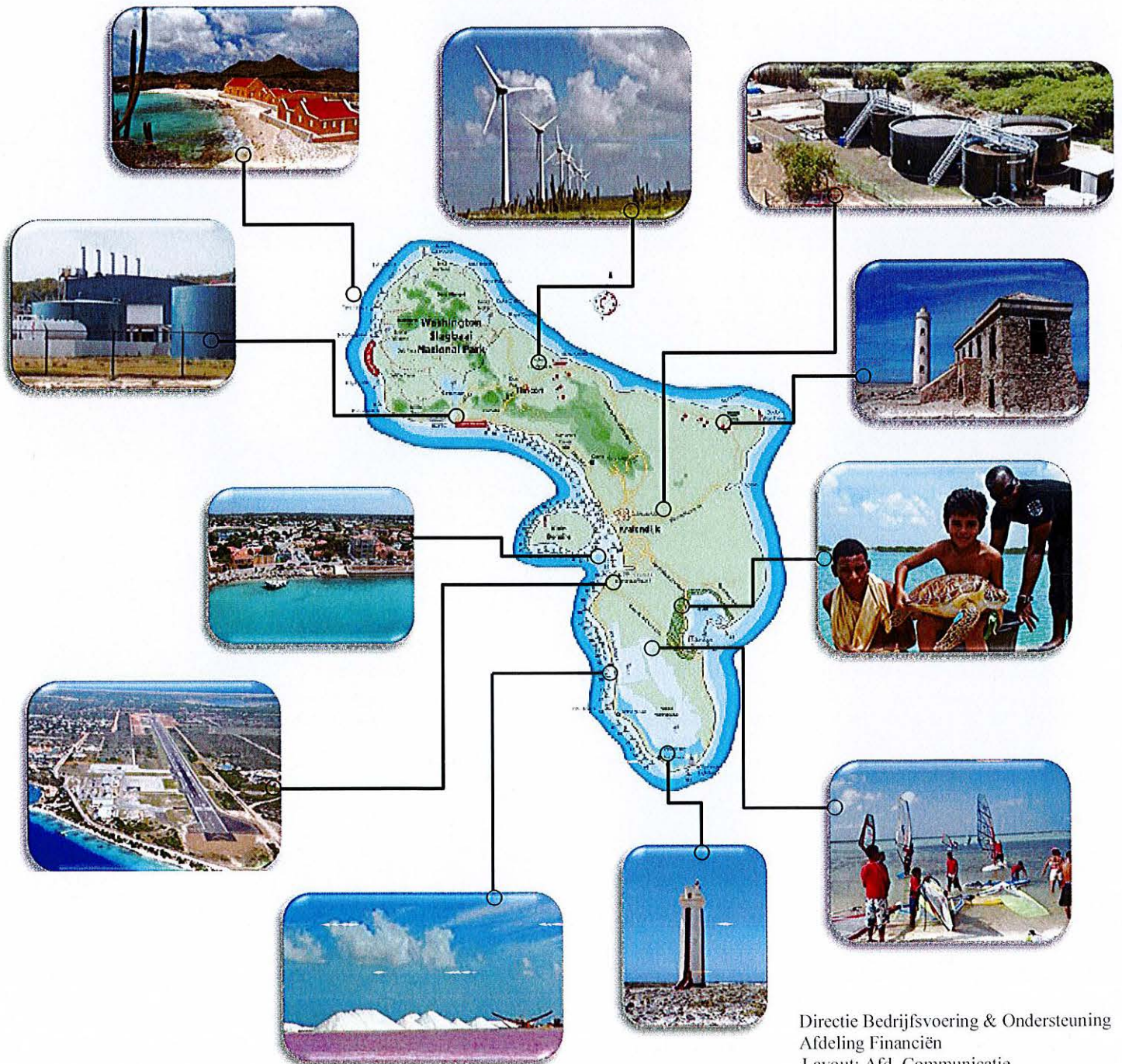

OPENBAAR LICHAAM
BONAIRE
BEDRIJFSVOERING EN ONDERSTEUNING

Beleidsdeel Begroting 2020

BEGROTING VAN DE UITGAVEN EN INKOMSTEN

VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

VOOR HET DIENSTJAAR 2020

BELEIDSDEEL

Inhoud

Verslag bestuurscollege behorende bij Begroting 2020

Beleidsplannen

Paragrafen

Beleidsbegroting 2020

Exploitatie- en Investeringsbegroting

<u>Num- mer</u>	<u>Hoofdfunctie</u>	<u>Exploitatie begr blz.</u>	<u>Investering begr. blz.</u>
0	Algemeen bestuur	1	15
1	Openbare orde en veiligheid	1	
2	Verkeer, vervoer, waterstaat	1	
3	Economische zaken	1	
4	Onderwijs	3	
5	Cultuur en recreatie	3	
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	3	
7	Volksgezondheid	5	
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	5	
9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	5	
Recapitulatie		17	

Modellen

B	Staat van salarissen en sociale lasten
C	Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven
D	Staat van reserves en voorzieningen
G	Staat van Inkomensoverdrachten
H	Verzamel en consolidatiestaat
	Overzicht van voorgenomen investeringen
	Overzicht van incidentele baten en lasten

Verlag bestuurscollege behorende bij begroting 2020

Inleiding

Met genoegen bieden wij u de Beleidsbegroting 2020 aan. Deze begroting is de eerste begroting van het nieuwe Bestuurscollege. Graag hadden wij onze beleidsvoornemens voor de komende bestuursperiode al in deze primitieve begroting verwerkt. Helaas is dit niet mogelijk, omdat de financiële ruimte hiertoe op dit moment ontbreekt.

Alvorens wij nieuwe beleidsvoornemens opnemen in de begroting, willen wij eerst meer inzicht in de effecten en de financiële dekking hiervan, zoals het hervormen van het belastingstelsel en de mogelijke bijdragen uit Den Haag voor specifieke infrastructurele en sociale projecten.

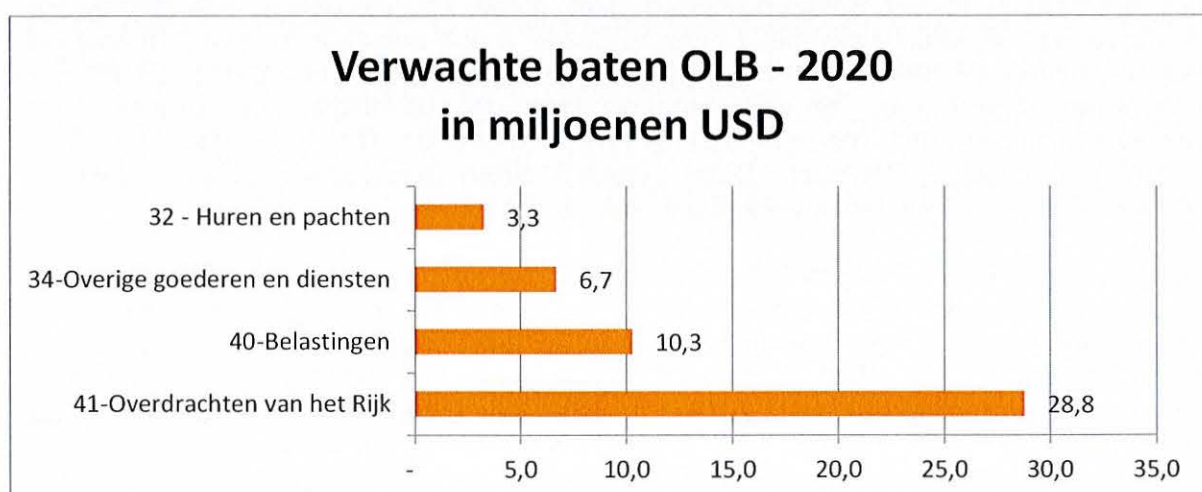
Het gevolg hiervan is dat wij evenals voorgaande jaren uw Eilandsraad via begrotingswijzigingen gedurende het jaar 2020 meenemen in de diverse beleidsintensiveringen en de bekostiging daarvan.

De Beleidsbegroting is op onderdelen aangepast en verbeterd. Dit is een eerste stap in het op orde brengen van het financieel beheer en de doorontwikkeling van de Planning en Control-cyclus.

De begroting

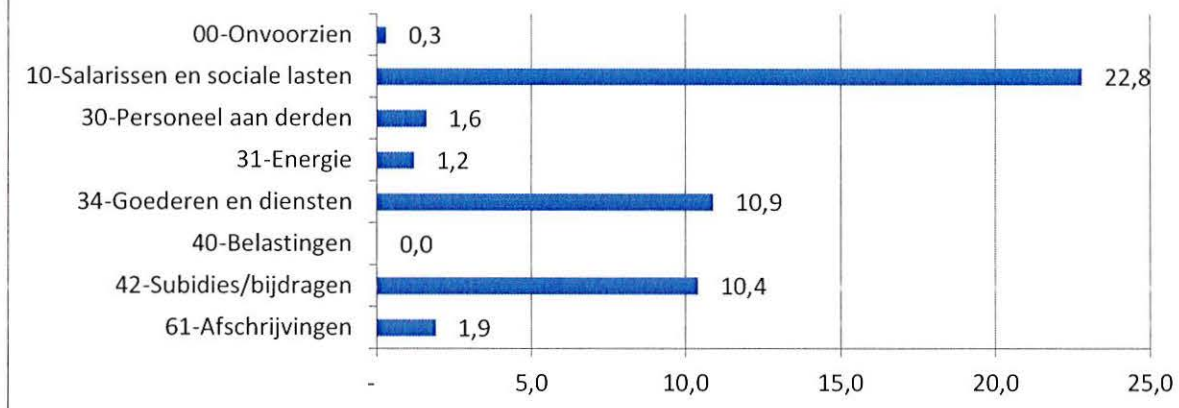
De begroting 2020 bedraagt USD 49,1 miljoen en bestaat grotendeels uit USD 22,8 miljoen aan personeelskosten, USD 10,9 miljoen aan operationele kosten en USD 10,4 miljoen voor het toekennen van subsidies/bijdragen aan instellingen en overheidsnv's. De baten van de begroting bestaan uit USD 20,3 miljoen aan eigen middelen en 28,8 miljoen vanuit het Rijk waarvan USD 27,7 miljoen aan vrije uitkering (bedrag is gelijk aan de voorlopige toekenning 2019) en USD 1,1 miljoen aan bijzondere uitkeringen. De bijzondere uitkeringen worden zoals gebruikelijk kostenneutraal in de begroting verwerkt en zullen gedurende het dienstjaar bij beschikking in de begrotingswijzigingen worden opgenomen.

Hieronder volgt een grafische weergave van de verwachte baten en lasten voor het dienstjaar 2020;

Verwachte baten OLB -2020

Verwachte lasten OLB -2020 in miljoen USD

Verwachte lasten OLB - 2020

Bestuursakkoord

Zoals eerder vermeld is niet alles meegenomen in deze begroting rekening houdend met de wettelijke bepalingen, om tot een sluitende begroting te kunnen komen. Dit geldt ook voor de financiële vertaalslag van het in november 2018 getekende Bestuursakkoord. We zijn ervan overtuigd dat de gemaakte afspraken zorgen voor een verhoging van de leetkwaliteit van de Bonairiaanse gemeenschap en ons bestuurlijk- en ambtelijk apparaat.

Ons ambitie is om alle middelen die niet in 2019 worden gebruikt op de functie 910 Reserveringen 'te parkeren' met het oogmerk om later aan de Eilandsraad tijdens de behandeling van de jaarrekening/voorlopige winstbestemming 2019 toestemming te vragen bestemmingsreserves te mogen gebruiken om de verplichtingen die uit o.a. het Bestuursakkoord voortvloeien te kunnen dekken.

Directie Ruimte en Ontwikkeling (RO)

2020 staat voor de directie RO grotendeels in het teken van het realiseren van de opgaven zoals beschreven in het Bestuursakkoord. Met name op het gebied van aanleg en onderhoud van infrastructuur (water en wegen) staan er een aantal grote projecten gepland zoals de aanleg en herstructurering verkeer- en waterinfrastructuur rondom de nieuwe locatie van SGB/Forma en de aanleg van de benodigde infrastructuur en utiliteitsvoorzieningen ten behoeve van de door Fundashon Cas Bonairiano (FCB) te realiseren 500 sociale woningen. Deze opgaven zullen gerealiseerd worden náást de reguliere aanleg- en onderhoudswerkzaamheden op het gebied van infrastructuur.

In eerste aanleg was er voor de infrastructuur ten behoeve van de door FCB te bouwen woningen een bedrag benodigd van circa USD 3.3 miljoen voor 2020. Inmiddels is dit bedrag, door verschuivingen aan te brengen in de fasering van de 500 woningen, naar beneden bijgesteld. Benodigd is nu USD 1.7 miljoen. Op grond van het Convenant Volkshuisvesting Bonaire dat in juni 2019 is gesloten tussen het Rijk, FCB en het Openbaar ILchaam Bonaire (OLB) beschikt het OLB echter niet over voldoende middelen om dit bedrag op te nemen in de begroting. Er wordt rekening gehouden met de mogelijkheid dat het gedekt kan worden met middelen uit een eventueel overschot van 2019. Mocht blijken dat het niet haalbaar is om het bedrag beschikbaar te krijgen, dan zal het OLB opnieuw met FCB en het Rijk in overleg treden om dekking te vinden.

Daarnaast zijn er zorgen met betrekking tot de voorbereidende infrastructurele werkzaamheden voor de nieuwbouw van SGB/Forma. Er zijn middelen beschikbaar voor de

nieuwbouw van het gebouw zelf, echter dienen er tevens middelen beschikbaar te komen voor de aanpak van de afwateringsproblematiek, de realisatie van een parkeerplaats en het verbeteren van de verkeerscirculatie rondom het nieuwe schoolgebouw. Indien het niet mogelijk blijkt in 2019 hiervoor middelen vrij te maken dan moeten deze kosten in 2020 worden genomen, maar daarvoor is vooralsnog in de begroting 2020 geen voorziening getroffen. Ook hier geldt de mogelijkheid dat de dekking gevonden kan worden uit een eventueel overschot in de begroting 2020.

Naast bovengenoemde projecten is de directie tevens verantwoordelijk voor 'regulier' onderhoud aan het wegennet, waarvoor de directie jaarlijks slechts 1 miljoen dollar beschikbaar heeft op haar begroting. Ten aanzien van het meerjarig onderhoudsplan voor de wegen zijn afspraken gemaakt in het kader van het Bestuursakkoord. Bonaire zal de komende jaren fors investeren om de opgelopen achterstanden wat betreft onderhoud in te halen. Het Rijk heeft toegezegd hieraan bij te dragen indien Bonaire een meerjaren uitvoeringsplan voor het onderhoud opstelt. Dit plan is opgesteld en in november 2018 ingediend. Het jaar 2020 zal in het teken staan van het verder versterken van de directie op het gebied van civiele werken. Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

Grondbeleid

Na de vaststelling van de werkprocessen voor de uitgifte van gronden (woningbouw en commercieel) in 2019 zal in 2020 de implementatie en verfijning van de werkprocessen verder vorm krijgen. Er zal een (grondzaken) beheerssysteem worden opgezet om effectiever en efficiënter om te kunnen gaan met de uitgifteprocedures. Zie de paragraaf Grondbeleid.

Landbouw Veeteelt en Visserij (LVV)

Nadat in 2019 een plan van aanpak voor het verbeterplan van LVV is opgesteld, zal 2020 in teken staan van de implementatie van het plan van aanpak. Daarnaast wordt er vorm gegeven aan de inrichting van de dienst LVV. Uitgangspunten hierbij zijn professionalisering van de dienst en het creëren van een kenniscentrum op het gebied van duurzame landbouw.

Versterking directie Ruimte en Ontwikkeling

In 2019 heeft een analyse plaatsgevonden van het ambtelijk apparaat en zo ook de directie RO. Het verbeterplan voor RO zal in 2020 ten uitvoer worden gebracht. In 2019 is gebleken dat de invulling van de 10 opengestelde vacatures buitengewoon moeizaam is verlopen. Het aanbod van geschikte kandidaten is laag en het kwaliteitsniveau dat vereist is, is boven gemiddeld. Het is de bedoeling dat de directie versterkt wordt. De wervingscampagne zal dan ook, voor zover niet afgerond, in 2020 worden voortgezet.

Ruimtelijke Ordening/Volkshuisvesting

In 2020 wordt gestart met de algehele herziening van het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan Bonaire. Het in 2010 vastgestelde plan is na 10 jaar toe aan actualisering. Het plan zal op alle beleidsvlakken geëvalueerd worden en waar nodig worden bijgesteld aan de veranderingen die in de afgelopen 10 jaar hebben plaatsgevonden. In 2020 zal ook het opstellen van een volkshuisvestingsbeleid ter hand worden genomen.

Economische ontwikkeling en toerisme

In 2020 zal de unit economische zaken zich verder toeleggen op het ondersteunen van initiatieven die passen bij een duurzaam, toeristisch perspectief. Initiatieven vanuit de markt zullen vanuit de directie worden gestimuleerd en gefaciliteerd. Het *Blue Destination* initiatief zal tevens worden ondersteund vanuit de directie en er zal verder worden gewerkt aan het versterken van de unit op het gebied van toeristisch ontwikkeling.

Directie toezicht en handhaving (TH)

In 2020 zal de directie specifiek aandacht besteden aan een vijftal belangrijke aspecten:

- Verder werken aan het herinrichten van de directie;
- Verder professionaliseren van het personeel met extra aandacht voor integriteit en vakbekwaamheid;
- Intensiveren van de samenwerking met andere handhavingpartners;
- Het werken conform een door het BC vastgesteld Handhavingsprogramma 2020 waarbij prioriteiten worden gesteld en
- Het verder upgraden van de havenorganisatie en infrastructuur.

In 2019 is geconcludeerd dat het Inrichtingsplan uit 2012 gereviseerd dient te worden, waarbij ook naar de inrichting van de directie is gekeken. Met de resultaten van de analyse in het kader van het Bestuursakkoord kan in 2020 verder worden gewerkt aan het herinrichten van de directie.

In het kader van het verder professionaliseren van het personeel en het op peil houden van de kwaliteit en vakbekwaamheid van het personeel zal het opleiden en trainen van de inspecteurs en andere medewerkers worden gecontinueerd. De eerder ontvangen trainingen en opleidingen worden gebruikt om andere collega's te trainen, ter borging van opgedane kennis en ervaringen. Hierbij wordt speciale aandacht besteed aan het belang van integriteit bij het uitoefenen van toezicht en handhaving.

Het werken in taskforces zodat de inspecties meer op elkaar aansluiten. Dit biedt meer duidelijkheid aan de klanten en maakt onderdeel uit van de verbetering van de dienstverlening aan de burgers. Hierbij wordt er nauw samengewerkt met ketenpartners o.a. in reguliere gezamenlijke inspecties. Het Bureau Rijbewijzen zal in 2020 vanuit een nieuwe huisvesting werken aan het verder verbeteren van zijn dienstverlening.

In 2020 wordt er gehandhaafd conform een door het Bestuurscollege vastgesteld handhavings-programma. In dit programma worden o.a. de prioriteiten gesteld voor de directie. Tevens wordt afgesproken op welke manier er gehandhaafd gaat worden door de directie in 2020. Een handhavingsstrategie zal deel uitmaken van het handhavingsprogramma.

De afdeling Haven & Loodswezen zal in 2020 voortgaan met de verlenging van de Zuidpier. De directie continueert de voorlichting in verband met de afgifte van vaarbewijzen, uitvoeren van certificering van vaartuigen in het kader van bijlage 6 besluit en afgeven van vaarvergunningen en het registreren van vaartuigen. Advisering op wetgeving en tarieven die aangepast dienen te worden ter verhoging van de inkomsten van het OLB en het verder aanboren van nieuwe bronnen van inkomsten krijgt prioriteit. Voor het havenpersoneel worden trainingen georganiseerd ter voorbereiding op maritieme calamiteiten en op het gebied van de veiligheid in de havens van Bonaire.

Tot slot zal er op het gebied van wetgeving de Wet Maritiem beheer BES, Veiligheidswet BES en het Inrichtingen en Activiteiten Besluit (IAB) extra aandacht krijgen. Nadat de inspecteurs getraind zijn op het gebied van het IAB zullen bij de inwerkingtreding hiervan meer inspecties worden uitgevoerd ten aanzien van de hinderverordening en milieuovertredingen.

Directie Samenleving en Zorg (SZ)

De Directie Samenleving en Zorg is verantwoordelijk voor een scala aan beleidsprioriteiten in het sociale domein. De Directie Samenleving en Zorg staat voor grote uitdagingen, prioriteiten, ontwikkelings- en verzelfstandigingstrajecten. In 2020 zal de directie verder werken aan het realiseren van een verbeterde gezonde en sociaal- economische positie van burgers.

Dit wil de directie realiseren door onder andere:

- Het vergroten van de participatie van burgers op allerlei gebieden zoals arbeid, gezondheid, welzijn, sport en cultuur;
- Het stimuleren van werkgelegenheid en het bestrijden van armoede;
- Het in samenwerking met alle betrokkenen verbeteren van de leefbaarheid in de wijken en het uitbreiden van het activiteitenaanbod en
- Het uitwerken van het doelgroepenbeleid met specifieke aandacht voor kwetsbaren.

In het kader van het sociale zekerheidsstelsel zal samen met ministeries gewerkt worden aan het bestaansminimum en de verhoging van de beleidsmatige inkomensgrens c.q. armoedegrens, aan de beleidsprioriteiten van het Bestuursakkoord en aan de activiteiten in het kader van het 11de European Development Fund (EDF).

In 2020 zal vanuit de directie gewerkt worden aan het professionaliseren van het samenwerken tussen de afdelingen onderling en het integraal werken, zowel intern als met externe ketenpartners. Hierin zijn in 2019 grote stappen gezet door de actieve deelname van het OLB in het directiebestuur Jeugd, met samenwerkende partners als Jeugdzorg en Gezinsvoogdij Caribisch Nederland (JGCN), Voogdijraad, Mental Health Caribbean (MHC), Expertisecenter Onderwijs Zorg Bonaire (EOZ) en Centrum Jeugd en Gezin (CJG). Specifieke programmaonderdelen zijn de implementatie van het Integraal Jeugdbeleid Bonaire (in samenhang met het plan van aanpak kinderrechten en geïntegreerd huiselijk geweld).

Directie Samenleving en Zorg zal zich in 2020 richten op het uitdragen van het sociaal woonbeleid, de wijkontwikkeling, uitvoering van 11de EDF, het sociale zekerheidsstelsel en de sociaaleconomische agenda en door ontwikkeling van de publieke gezondheidszorgtaken.

Het welzijnsbeleid zal zich in 2020 richten op de maatschappelijke participatie van mindervaliden conform het VN-Verdrag Handicap, het seniorenbeleid, en revisie ('updating') van de bestaande beleidsgebieden zoals het sport- en cultuurbeleid. Het projectmanagement voor projecten die gefinancierd worden uit de integrale gelden is bij deze afdeling belegd.

De afdeling Publieke Gezondheid zal in 2020 conform het doorontwikkelingsplan Publieke Gezondheidszorg en het beleid haar taken en verantwoordelijkheden verder ontwikkelen en verduurzamen. Aandacht zal besteed worden aan vormgeving en de opzet en inrichting van de afdeling Publieke Gezondheid (GGD), inclusief o.a. de taken op het gebied van onderzoek en beleid, gezondheidsbevordering, infectieziektebestrijding en technische hygiënezorg, vectorcontrole, jeugdgezondheidszorg, toezicht op kinderopvang, rampenbestrijding, forensische geneeskunde en versterking van het publieke gezondheid netwerk.

De afdeling Educatie & Welzijn zal in 2020 aandacht besteden aan de uitvoering van het werkplan VN Verdrag Gehandicapten, het seniorenbeleid, de doorontwikkeling van het Integraal Kindcentrum (IKC) en het programma Kinderopvang Best4Kids. In samenwerking met de ministeries SZW, OCW en VWS en de andere BES-eilanden wordt gewerkt aan de kwaliteitsverbetering en toegankelijkheid van de kinderopvang (kindplaatssubsidies).

In 2020 zal de afdeling Educatie en Welzijn in het teken staan van de verzelfstandiging van de onderafdelingen SKAL, INDEBON en de Openbare Bibliotheek. Taken ten aanzien van de doorontwikkeling van de beleidsgebieden zal de afdeling Educatie & Welzijn werken aan de vormgeving van het buurthuiswerk, uitvoering geven aan het Beleidsplan Leerplicht Bonaire 2019-2021, en het cultuur- en Jeugdbeleid.

De afdeling Maatschappelijke Ondersteuning en Arbeid (MOA) zal zich blijven richten op armoede, schulden, maatschappelijke participatie, en het creëren van voorzieningen die kunnen voorzien in specifieke behoeften van minderbedeelde burgers.

In 2020 zullen de kaders en richtlijnen tot de implementatie van het werkplein gereed zijn met als doel het verhogen van de arbeidsparticipatie ter bevordering van de economische zelfredzaamheid van burgers. Het werkplein zal beschikken over de geschikte voorzieningen en arbeidsmarktinstrumenten om de arbeidsparticipatie te verhogen en de plaatsingen van kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt te realiseren.

In 2019 zijn de mogelijkheden tot het bieden van schuldhulpverlening, de uitvoering van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en de uitbreiding van algemeen maatschappelijk werk verder uitgewerkt. Dit zal in 2020 leiden tot een nieuwe organisatie.

Hetbegrotingsjaar 2020 staat bij de afdeling Burgerzaken in het teken van reorganisatie van taken en verantwoordelijkheden. Aandacht zal besteed worden aan het verder ontwikkelen van de interne infrastructuur teneinde de balies en met name de gastbalie in de publieksruimte adequater uit te rusten, en de publieksdiensten uit te breiden om de dienstverlening aan burgers te bevorderen.

Daarnaast wil de afdeling Burgerzaken via een opgesteld communicatieplan de burgers structureel informeren over de diensten die zij verleent. Tevens zal gewerkt worden aan verbetering van gegevensverstrekking aan in- en externe afnemers. 2020 zal voor Burgerzaken gekenmerkt worden door de diverse projecten ter verbetering van de kwaliteit van de gegevens, ondersteund door de commissie straatnamen en huisadressen, van huisbezoeken en nauwe samenwerking met de ketenpartners gericht op een goede gegevensuitwisseling, maar ook op preventie van fraude.

Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning (BO)

De directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning ondersteunt de uitvoerende directies op de onderdelen van Communicatie, Financiën, Personeel & Organisatie, Facilitair, Post & Archief, algemene- en juridische ondersteuning en Informatie Communicatie Technologie (ICT). Tevens worden taken voor de overheidsvennootschappen gefaciliteerd.

Naast de going concern taken van de directie zijn voor 2020 drie speerpunten maatgevend. Deze zijn:

- de doorontwikkeling van het ambtelijk apparaat om te komen tot een professionele en slagvaardige organisatie;
- het op orde brengen van het financieel beleid en het ontwikkelen van een verdienmodel waarmee het OLB in staat is zijn inkomsten te vergroten zodat meer middelen ingezet kunnen worden voor de inwoners van Bonaire, infrastructuur en maatschappelijk relevante voorzieningen en

- de doorontwikkeling van ICT systemen en applicaties die het ambtelijk apparaat efficiënter laten werken, hetgeen uiteindelijk ook de inwoners van Bonaire ten goede komt.

Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

BELEIDSPLANNEN

Functie	001 Bestuursorganen
----------------	----------------------------

Tot deze functie behoren alle baten en lasten die rechtstreeks verband houden met het functioneren van de bestuursorganen: Eilandsraad en raadscommissies, ambtswoning gezaghebber, gezaghebber, Bestuurscollege, Bureau Griffie, Rekenkamer BES en Ombudsfunctie.

Doelstelling

Eilandsraad

De Eilandsraad is een orgaan van gekozen volksvertegenwoordigers binnen het Openbaar Lichaam Bonaire. De Eilandsraad controleert het Bestuurscollege (BC), bestaande uit een gezaghebber en drie gedeputeerden. De Eilandsraad stelt de begroting van het Openbaar Lichaam vast en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) verleent goedkeuring. Het budgetrecht berust bij de Eilandsraad. Ook formele begrotingswijzigingen dienen door de Eilandsraad te worden vastgesteld en door de minister te worden goedgekeurd, alvorens deze kunnen worden doorgevoerd.

Doelstelling

Bestuurscollege

Het Bestuurscollege is belast met o.a. de uitvoering van de vastgestelde begroting. Uiteraard speelt BC ook een sturende rol in de voorbereiding om te komen tot een goedkeurende begroting.

Het Bestuurscollege ziet goed bestuur als leidraad voor de toekomstige ontwikkeling van het Openbaar Lichaam Bonaire en heeft dit (goed bestuur) daarom als een van de hoogste prioriteiten aangemerkt. Goed bestuur is sterk bestuur. Goed bestuur is een middel om het ultieme doel, een uitstekende dienstverlening aan alle burgers, te bewerkstelligen. Deze stelling geeft aan dat de burger maatgevend is. Om het streven - sterk bestuur waar te maken, is het van cruciaal belang het voltallige bestuursapparaat te doordringen van de instelling dat de klant koning is. Het is om die reden belangrijk, de hiernavolgende "slogan" op na te houden: "Yes we can" en "Yes we care".

Een modern en goed georganiseerd ambtelijk apparaat met geïnstitutionaliseerde en objectief meetbare prestaties en verantwoordingsstructuren inclusief checks and balances zijn van voorwaarde voor het realiseren van een uitstekende dienstverlening. De uitvoeringscapaciteit, daadkracht en deugdelijkheid van het apparaat zijn eveneens essentiële randvoorwaarden voor versterken van de samenwerking tussen Kralendijk en Den Haag.

Doelstelling

Gezaghebber

De gezaghebber heeft verschillende taken en bevoegdheden. Op eilandelijk niveau is de gezaghebber voorzitter van de Eilandsraad en van het Bestuurscollege. Hij is belast met de uitvoering van de besluiten van de Eilandsraad en van het Bestuurscollege en vertegenwoordigt het Openbaar Lichaam. Ten slotte is de gezaghebber als bestuursorgaan (eilandelijk orgaan van zelfbestuur) verantwoordelijk voor het handhaven van de openbare orde en veiligheid.

De gezaghebber zorgt, samen met zijn kabinet, voor vakkundige vervulling van de rol als voorzitter van het Bestuurscollege, voorzitter van de Eilandsraad, vertegenwoordiger van het Openbaar Lichaam in en buiten rechte en het professioneel uitoefenen van de hogere toezichtfunctie en het leveren van een belangrijke bijdrage aan het handhaven van de openbare orde en veiligheid.

De uitvoering van de wettelijke taken van de gezaghebber komen voort uit onderstaande wet- en regelgeving:

- Wet openbare lichamen Bonaire, St. Eustatius en Saba (WolBES);
- Wet op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag BES;
- Wet op de Openbare Manifestaties (WOM);
- Wet maritiem beheer BES;
- Regeling verkrijging en verlies Nederlanderschap;
- Paspootuitvoeringsregeling;

- Kieswet;
- Veiligheidswet BES;
- Rijkswet Raad voor de Rechtshandhaving;
- Wet bescherming persoonsgegevens BES.

In het kader van de openbare orde en veiligheid heeft de gezaghebber met regelmaat (maandelijks) overleggen met de korpschef KPCN en de hoofdofficier van Justitie van het OM (driehoeksoverleg). Het overleg van de grote driehoek met de gezaghebbers van de Openbare Lichamen, de korpschef KPCN, de procureur-generaal en de hoofdofficier van Justitie vindt driemaal per jaar plaats. Tijdens de gezaghebbersoverleggen (3x per jaar) tussen de twee gezaghebbers en de regeringscommissaris staat het onderwerp openbare orde en veiligheid centraal. Een paar keer per jaar komt het beheeroverleg KPCN met de gemandateerde korpsbeheerder (DG-POL) bijeen om onderwerpen te bespreken betreffende de organisatie en het beheer van de politieorganisatie.

In de samenwerking met andere entiteiten is de kabinetschef van de gezaghebber voorzitter van het Eilandelijk Platform Criminaliteitsbeheersing (EPC). In dit platform werken zowel publieke- als private partijen samen aan het vergroten van de veiligheid en het veiligheidsgevoel op Bonaire. Namens de gezaghebber neemt de kabinetschef deel aan het strategisch overleg justitieketen (SoJ) met als doel het versterken van de samenwerking in de rechtshandavingsketen. Het kabinet van de gezaghebber voorziet in deelname aan het (strategisch) vreemdelingenketenoverleg. In dit overleg vindt afstemming plaats met alle relevante partijen in de vreemdelingenketen. De gezaghebber zet zich in voor het aanhalen van de samenwerkingsverbanden met de eilanden in de regio, met name Aruba en Curaçao.

De gezaghebber vertegenwoordigt het Openbaar Lichaam Bonaire zowel in- als buiten rechte. Uit dien hoofde organiseert de gezaghebber regelmatig (informele) bijeenkomsten voor delegaties, een nieuwjaarsreceptie voor de eilandbewoners en de feestelijke uitreiking van de Koninklijke onderscheidingen. De gezaghebber houdt elke donderdagochtend spreekuur voor de inwoners van Bonaire. In zijn vertegenwoordigende rol reist de gezaghebber regelmatig naar het buitenland voor het bijwonen van internationale bijeenkomsten, zoals die van de Caribbean Overseas Territories Council (COTC) en om de relaties met ambassades en consulaten in de regio te onderhouden en te versterken.

Het is de taak van de gezaghebber om op basis van artikel 172 tweede lid van de WolBES de bestuurlijke integriteit te bevorderen. Daartoe heeft de gezaghebber de Eilandsraad het voorstel 'betrouwbaar openbaar bestuur Bonaire' gepresenteerd. Vanaf medio 2018 wordt op basis van het besluit van de Eilandsraad uitvoering gegeven aan het tweejarig programma dat voorziet in het verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke integriteit. Het integriteitsprogramma wordt uitgevoerd door het bedrijf Governance & Integrity International.

Voor de periode 2018 – 2021 is het integraal veiligheidsbeleid (IVB) voor Bonaire opgesteld. Het Openbaar Lichaam Bonaire - met name de gezaghebber vanuit zijn rol ten aanzien van de openbare orde en veiligheid – heeft de regierol bij het ontwikkelen van integraal veiligheidsbeleid. Het IVB is opgesteld aan de hand van de methode Kernbeleid Veiligheid. In het IVB zijn de doelen op het gebied van veiligheid opgenomen. Het Openbaar Lichaam Bonaire zorgt voor afstemming met de partners in de veiligheidsketen zoals het politiekorps KPCN en het Openbaar Ministerie. De concrete maatregelen op de geprioriteerde onderwerpen zijn vastgelegd in een (jaarlijks) uitvoeringsplan. Voor de periode 2018 – 2019 zijn de volgende onderwerpen geprioriteerd: jeugd en veiligheid, veilige woon- en leefomgeving en verkeersveiligheid.

Vanuit de beleidscoördinerende rol is de gezaghebber voorzitter van diverse stuurgroepen en een taskforce, te weten de stuurgroep Bonaire zeehavens, de stuurgroep BIA (Bonaire International Airport) en de taskforce brandstofvoorziening.

Doelstelling

Griffier

Na de staatkundige hervorming van 10 oktober 2010 is de Eilandsraad verplicht, op grond van de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (WoIBES), een griffier te benoemen in verband met het dualistische systeem. Dit systeem geeft een duidelijke scheiding aan tussen Bestuurscollege en Eilandsraad. In dit systeem is het niet meer mogelijk dat de eilandsecretaris (van het Openbaar Lichaam Bonaire) ook secretaris (griffier) is van de Eilandsraad.

De Eilandsraad heeft en ingevolge de Wet openbare lichamen Bonaire, St. Eustatius, en Saba (WoIBES) op 24 januari 2012 een eilandgriffier benoemd. De griffie zorgt voor een zorgvuldige, klantgerichte ondersteuning en facilitering van de Eilandsraad en zijn commissies, als zodanig dat de raadsleden in staat gesteld worden een goede besluitvorming te realiseren.

De griffier ondersteunt de Eilandsraad en zijn commissies in hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol.

Doelstelling

Nationale ombudsman

De burger heeft recht op behoorlijke behandeling door de overheid. Meestal gebeurt dat ook, maar waar dat niet het geval is kan de burger terecht bij de Nationale ombudsman.

De doelstelling van de Nationale ombudsman is als onafhankelijk orgaan oplossingen te bieden voor individuele klachten van burgers en een bijdrage te leveren aan de oplossing van structurele behoorlijkheidsproblemen, onder meer door onderzoek op eigen initiatief en het voorkomen van klachten door onder meer het geven van preventief advies.

Functie	002 Bestuursapparaat
----------------	-----------------------------

Bij de functie 002 Bestuursapparaat behoren alle baten en lasten behorende bij de directies c.q. afdelingen belast met ondersteunende taken en prestaties ten behoeve van het gehele bestuurlijk en ambtelijk apparaat zoals: Financiën, Facilitaire Zaken, Communicatie en Protocol, Post en Archief (P&A), Juridische en Algemene Zaken (JAZ), Personeel en Organisatie (P&O) en Informatie, Communicatie en Technologie (ICT). Bij de functie behoren ook Bureau Eilandsecretaris, Kabinet Gezaghebber en Bureau Gedeputeerden.

Sinds de ontwerpbegroting 2015 is meer aansluiting tussen het directiemodel en de begroting rekening houdend met de wettelijke regelgeving. In het directiemodel zijn naast de gebruikelijke de volgende ondersteunende afdelingen gecreëerd: Directie en Staf; Beleid en Projecten en Officemanagement.

Bij het invoeren van het directiemodel is bij de directies gekozen om beleidsadviseurs van diverse beleidsgebieden te groeperen tot een afdeling. Een voorbeeld hiervan is de directie Ruimtelijke Ontwikkeling waarbij alle beleidsadviseurs gespecialiseerd op Economie (functie 300), Milieu en Natuur (functie 723), Infrastructuur (functie 210) en Volkshuisvesting (functie 810) tot de afdeling Beleid en Projecten behoren. Dit is ook met alle administratieve krachten gebeurd bij de verschillende directies.

Gelezen het bovenstaande is te vermelden dat door de clustering de nieuwe afdelingen zoals Directie en Staf, Beleid en Projecten; Beleid en Advies en Officemanagement niet direct aan een functie zijn te relateren, reden waarom er voor is gekozen deze onder te brengen bij functie 002 Bestuursapparaat.

Tijdens het opstellen van de ontwerpbegroting 2020 is er rekening gehouden met in het verleden overeengekomen afspraken zoals het afschaffen van de kapitaal- en verdeeldienst (kostenplaatsen Facilitaire Zaken, Vervoermiddelen en Huisvesting) om u meer inzicht in de cijfers te geven en het introduceren van meerdere centrale posten. Deze posten worden voortaan onder functie 002 verwerkt.

Dit brengt met zich mee dat de kosten van 002 vanaf begroting 2020 ten opzichte van de voorgaande begrotingen en jaarrekeningen tot en met 2019 zijn gestegen.

Doelstelling

Bestuursapparaat

- Het doorontwikkelen van beleid op o.a. financieel, communicatie, documentatie informatievoorziening, personeel en organisatie, informatisering en automatisering, risicomanagement, aanbesteding en inkoop gebied;
- Het ontwikkelen, verbeteren en invoeren van middelen ter verbetering van de processen binnen de organisatie;
- Het moderniseren van de huidige organisatie;
- Het doorontwikkelen van de huidige organisatie tot een klantvriendelijke organisatie;
- Het ontwikkelen en realiseren van technische mogelijkheden om het gegevens- en informatieaanbod te vergroten, de gegevensverwerkende processen te optimaliseren en de communicatie tussen burgers en het Openbaar Lichaam Bonaire te optimaliseren;
- Het verlenen van een betrouwbare en professionele dienstverlening;
- Het garanderen van een adequate ondersteuning aan de organisatie van het Openbaar Lichaam Bonaire.

Doelstelling

Bureau Eilandsecretaris

- Het geven van bestuursondersteuning aan de gezaghebber en het Bestuurscollege;
- Het ondersteunen van de Eilandsraad t.a.v. eilandsraadsaangelegenheden en –verzoeken;
- Het leidinggeven aan het directieteam van het OLB: de algemene bedrijfsvoering, planning en strategie van de ambtelijke organisatie;
- Het coördineren van beleidsontwikkeling, projecten en bijzondere opdrachten;
- Het voorzien van informatie en het geven van advies aan de gezaghebber en het Bestuurscollege;
- Rampenbestrijding.

Doelstelling

Directie en Staf

- Het ondersteunen van de directeuren;
- Het ondersteunen van werkzaamheden binnen de directies, zoals administratieve- en secretariële ondersteuning, het personeelsbeheer, de communicatie, het financieel management waar onder het financieel beheer van de begroting van de directie, de verplichtingenadministratie en de controle van de rekeningen en de aanschaf van de benodigde middelen;
- Het optimaliseren van de dienstverlening en snelle afhandeling van ontvangen klachten;
- Het ondersteunen en faciliteren van de verschillende afdelingen door voorbereiden en uitwerken van noodzakelijke informatie en gegevens;

- Het onderhouden van administratieve werkzaamheden gekoppeld aan het primaire proces, zoals het verwerken van vergunningen, overeenkomsten ten aanzien van grondtransacties, het in- en uitboeken van stukken, afdelingsarchief, het beheer van kantoorartikelen en de schoonmaak;
- Het bijhouden en verzorgen van de personele administratie;
- Het verzorgen van de link naar de afdeling Financiën en het begeleiden van de P&C-cyclus.

Doelstelling

Sociaal Nationaal Dialoog

- Het bereiken van sociaal economische doelstellingen met de sociale partners door middel van dialoog;
- Het tot stand komen van een gestructureerd tripartiet overlegplatform;
- Het tekenen van een Centraal Akkoord met werkgevers en werknemersorganisaties;
- Het voeren van structureel overleg aangaande onderwerpen van algemeen sociaal economisch en financiële aard binnen de Bonairiaanse gemeenschap.

Prestaties begrotingsjaar 2020

Financiën

- Het verbeteren van het financieel beheer;
- Het uitvoeren van reguliere Planning en Control-taken.

Communicatie en Protocol

- Het OLB ondersteunen op communicatiegebied. Dit gebeurt op strategisch, tactisch en operationeel niveau;
- In 2020 legt de afdeling Communicatie de focus op de ontwikkeling en uitvoering van haar interne en externe communicatiebeleid. Hierbij staan interne branding en de positionering en de corporate story van het OLB centraal;
- Het focussen op sociale media en digitale communicatie;
- Het verbeteren en vastleggen van de samenwerking tussen het OLB en Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Post en Archief

- Het uitvoeren van de taak selectie van archieven van het eilandgebied Bonaire vòòr 10 oktober 2010;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Juridische en Algemene Zaken

- Het inrichten van de afdeling JAZ conform het Inrichtingsplan Directie Bedrijfsvoering & Ondersteuning Openbaar Lichaam Bonaire d.d. 27 oktober 2011;
- Het uitvoeren van de intentieverklaringen en uitwerken van de afspraken uit het Bestuursakkoord;
- Het juridisch toetsen van (voorgenomen) beleid of uitvoering van beleid van de ambtelijke organisatie;
- Het uitvoeren van de Algemene Politie Keur namens de gezaghebber en herzien van de Algemene Politie Keur en APK-richtlijnen;
- Het herzien van de legestarieven voor de APK en Precario;
- Het ontwerpen van wet- en regelgeving en adviseren inzake wet- en regelgeving;
- Het uitvoeren van reguliere strategische, tactische en operationele taken.

Personeel en Organisatie

- Het implementeren van de uitkomsten van de (uitwerking) van de organisatie-analyse (on-going-proces);
- Het nader invullen, uitwerken en ten uitvoer brengen van het Bestuursakkoord;
- Het toepassen en naleven van de integriteits-/gedragscode;
- Het uitvoeren van de reguliere operationele taken;

Informatie communicatie en technologie

- Het realiseren van data-uitwisseling door het aan elkaar koppelen van de aanwezige systemen;
- Het doorontwikkelen van een volwaardige uitwijklocatie;
- Het upgraden van soft- en hardware waar nodig;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Facilitaire Zaken

- Het uitvoeren van reguliere operationele taken;
- Naast de prestaties algemeen komen het beheer van de huisvestingskosten, centraal vervoer, centrale inkoop van dienstkleding en representatiekosten algemeen elk onder een centrale post. Facilitaire Zaken zal hiermee belast worden.

Bureau Eilandsecretaris

- Het geven van bestuursondersteuning aan de gezaghebber en het Bestuurscollege;
- Het ondersteunen van de Eilandsraad t.a.v. eilandsraadsaangelegenheden en –verzoeken;
- Het leidinggeven aan het directieteam van het OLB: de algemene bedrijfsvoering, planning en strategie van de ambtelijke organisatie;
- Het coördineren van beleidsontwikkeling, projecten en bijzondere opdrachten;
- Het voorzien van informatie en het geven van advies aan de gezaghebber en het Bestuurscollege.

Directie en staf : Ruimte en Ontwikkeling

- Het ontwikkelen van de financiële controllersfunctie om de directie en afdelingen te ondersteunen met het financieel beheer en de budget- en controlecyclus waaronder ook een monitoringsfunctie;
- Het ontwikkelen van een effectief managementinformatie-rapportagesysteem;
- Het ontwikkelen van een efficiënte en effectieve afhandeling van klachten, correspondentie met de Ombudsman en WOB-verzoeken betrekking hebbende op de directie middels ondersteuning en aansturing door de kwaliteitsmedewerker;
- Het centraliseren van de registratie van inkomende en uitgaande correspondentie van de directie en een effectief monitoringssysteem daarvoor ontwikkelen.

Beleid en projecten: Ruimte en Ontwikkeling

- Algehele herziening van het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan Bonaire (ROB);
- Het ontwikkelen van verkeers- en vervoersbeleid voor Bonaire;
- Het opstellen van het jaarprogramma 2020 voor projecten, waarin opgenomen de prioriteitstelling van het Bestuurscollege;
- Het ontwikkelen en implementeren van EU-projecten;
- Het ontwikkelen van een waterstructuurplan;
- Het bereiken van overeenstemming met een toekomstige exploitant om middels een beheers-overeenkomst het beheer en de exploitatie te voeren over het riolenstelsel en de rioolwater-zuiveringsinstallatie.

Beleid en projecten: Ruimte en Ontwikkeling - unit Economie, Handel en Industrie

- Het implementeren van het in 2019 ontwikkelde integraal pakket van economische- en stimuleringsmaatregelen;
- Het ontwikkelen en implementeren van een pakket van maatregelen die de koopkracht van de minder draagkrachtigen in de samenleving kan versterken;
- Wederingebruikname van het macro-economisch model Bonalyse;
- Het ontwikkelen en implementeren van een regulier rapportagesysteem over de stand van zaken van de economie;
- Het ontwikkelen van een economisch beleid;
- Het aanwijzen van economische zones;
- In samenspraak met stakeholders bepalen wat de rol van directie R&O is bij de ontwikkeling en implementatie van de toeristische ontwikkeling;
- Het opstellen van een actieplan voor productontwikkeling en -promotie voor de handel- en industriemogelijkheden en een voorlichtingscampagne hiervoor opzetten.

- **Beleid en Projecten: Ruimte en Ontwikkeling – unit Bouw en Erfgoed**
- Het inventariseren van alle gebouwen van de overheid, inclusief schoolgebouwen, met vermelding van de bouwtechnische onderhoudsstaat;
- Het stellen van prioriteiten voor het onderhoudsplan gebouwen, inclusief begroting;
- Het onderhoudsplan gebouwen voor regulier onderhoud uitvoeren;
- Het ontwikkelen van een financieel haalbaar meerjarenprogramma en bijdragen aan gebouwd erfgoed van de stichting Monumentenfonds Bonaire.

- **Beleid en projecten: Ruimte en Ontwikkeling – unit Milieu en Natuurbeheer**
- Het implementeren van het geactualiseerde en vastgestelde Natuurbeleidsplan voor Bonaire;
- Het implementeren van de nieuwe regelingen op het gebied van milieu in het kader van de Wet VROM BES (IAB plan);
- In standhouden van de projecten die met de natuurgelden gefinancierd zijn om zodoende de bereikte projectdoelen te bestendigen;
- Het implementeren van het afvalbeheersplan in samenwerking met Selibon;
- Het afronden van de in 2019 aangevangen evaluatie van de relatie met Stinapa en in dit kader het evalueren van de beheersovereenkomsten voor het Washington-Slagbaai Park en het Marinepark Bonaire en indien nodig voorstellen doen ter verbetering van de relatie- en beheersafspraken;
- Het opstellen en implementeren van beheersplannen voor stortplaatsen en afval-brengplaatsen.

Directie en staf: Samenleving en Zorg

- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Beleid en projecten: Samenleving en Zorg

- Het schrijven van projecten;
- Het ondersteunen van de afdelingen bij opstellen van beleid en schrijven van projecten;
- Het schrijven en voorbereiden van beleidsstukken en nota's;
- Het voeren van programma/projectmanagement;
- Het coachen van personeel;
- Het houden van afdeling overstijgende beleidssessies;
- Het coördineren van projectleidersoverleg;
- Het organiseren van conferenties en workshops;
- Het ondersteunen bij /of uitvoeren van beleidsondersteunende onderzoeken.

Directie en staf: Toezicht en Handhaving

- Het uitvoeren van regulier toezicht en handhavingstaken.

Beleid en Advies: Toezicht en Handhaving

- Het verder doorvoeren van de herstructurering van de directie, met het invoeren van toezicht en handhavingsteams per domein;
- Het participeren aan overlegmomenten en vergaderingen met ketenpartners op het gebied van openbare orde en veiligheid;
- Het intensiveren van de samenwerking met KPCN en Arbeidsinspectie op het gebied van vreemdelingenarbeid, inspectie bij bouwconstructies en overtreding drank & horecaverordening, door het uitvoeren van integrale inspectie en controlewerkzaamheden;
- Het adviseren over juridische vraagstukken met betrekking tot handhaving aan het Bestuurscollege, andere directies en ketenpartners;
- Het optimaal gebruikmaken van de begrotingsmiddelen door reguliere monitoring van de begrotingsoutput zodat er tijdig waar nodig interne verschuivingen en/of begrotingswijziging kunnen plaatsvinden;
- In samenwerking met afdeling P&O organiseren van relevante informatiethema's voor alle medewerkers in het kader van bevordering van de integriteit;
- Het verzorgen van voorlichtingsprogramma's in samenwerking met de afdeling Communicatie op relevante en belangrijke thema's voor het publiek en bedrijven.

Sociaal Nationaal Dialoog

- Het bevorderen van een adequaat overlegklimaat tussen de sociale partners en het OLB;
- Het technisch voorzitten van de Centraal Dialoog;
- Het agenderen en houden van vergaderingen;
- Het verwerken van de verslagen van de sessies;
- Het rapporteren van de voortgang van de interactie met de deelnemers;
- Het doen van onderzoek naar relevante onderwerpen van de sociale agenda;
- Het afstemmen met de coördinator voor de werkgeversvertegenwoordiging.

Functie	003 Burgerzaken
----------------	------------------------

De afdeling Burgerzaken verwerkt persoonsgegevens van de bevolking in de basisadministratie persoonsgegevens. Doel van de basisadministratie is om afnemers te voorzien van gegevens, voor zover deze gegevens noodzakelijk zijn voor de vervulling van hun publiekrechtelijke taken. Hiervoor is de afdeling Burgerzaken afhankelijk van aangiften van de burger. Derhalve stelt de afdeling Burgerzaken dat de aangiften door burgers snel en gemakkelijk gedaan moeten kunnen worden om zo de aangiftebereidheid te bevorderen. De afdeling Burgerzaken valt onder de directie Samenleving en Zorg.

Doelstellingen

- Het benutten van technologische ontwikkelingen ten behoeve van de bevordering van de dienstverlening;
- Het beschrijven van de werkwijze verband houdende met de levering van producten en dienstverlening van de afdeling;
- Het investeren in de kwaliteit en beloning van het personeel;
- Het bevorderen van een nauwe samenwerking met andere instellingen/instanties met het doel de kwaliteit van de gegevens opgenomen in de registers te verhogen;
- Het bevorderen van de informatieverschaffing (voorlichting) aan de cliënten.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het organiseren van bewustwordingscampagne voor de producten: paspoort en identiteitskaarten
- Het verder verbeteren van de adreskwaliteit (project Landelijke Aanpak Adreskwaliteit)
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Om haar productie te verhogen is de afdeling Burgerzaken van mening dat zij haar producten beter bekend dient te maken bij de burgers. Om de burgers te bereiken zal afdeling Burgerzaken gebruik maken van lokale kranten, lokale radiozenders (in diverse talen), lokale tv-zender(s), posters, flyers, online-media en de website van het Openbaar Lichaam Bonaire, facebook en ook scherm in de wachtruimte voor het oproepen van de bezoekers.

Functie	020 Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd
----------------	--

Doelstelling

Het beheren en exploiteren van gronden en gebouwen van het Openbaar Lichaam Bonaire. Conform het inrichtingsplan wordt de afdeling Realisatie (voormalig Domeinbeheer) verdeeld in Grondzaken en Vergunningen. Het onderdeel Vergunningen zorgt voor de toetsing van bouwvergunningaanvragen en tevens voor het toezicht bij de uitvoering. Het proces van vergunningen was vroeger geraamd onder functie 300 en 822. Ook de coördinatie van de toetsing van natuurvergunningaanvragen behoort tot de verantwoordelijkheid van de afdeling Realisatie.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het verder verfijnen van het grondregistratie- en informatiesysteem en de effectieve ingebruikname daarvan en een rapportagesysteem daarvoor ontwikkelen;
- Het opzetten van een effectief wachtlijststelsel, inclusief criteria voor opname op deze lijsten, voor terreinaanvragen voor diverse doeleinden en dit afstemmen met de wachtlijst van FCB;
- Het voortzetten van de uitvoering van het plan van aanpak implementatie grondbeleid, zoals vastgesteld in 2019;
- Het opmaken van exploitatieopzetten voor diverse wijken die als basis zullen dienen voor de aanpassing van de huurprijzen en erfpachttarieven;
- Het ontwikkelen en implementeren van een effectief beheer van de domeingronden;
- Het voortzetten van het opschonen van het adressenbestand;
- Het verder opschonen van de wachtlijsten van percelen voor commerciële- en woningbouwdoeleinden;
- Het (laten) opstellen van een meerjarig uitvoeringsprogramma bouwrijp maken overheidsterreinen voor commerciële, bedrijfs- en woningbouwdoeleinden;
- Het ontwikkelen van een meerjarenprogramma voor inbreidingskavels in bestaande woongebieden gebruikmakend van reeds aanwezige infrastructuur en utiliteitsvoorzieningen;
- Het (laten) opstellen van een meerjarenprogramma inhaalslag infrastructurele en utiliteitsvoorzieningen in woonwijken;
- Ten minste 75% van de ingediende bouwvergunningaanvragen worden binnen maximaal 6 weken afgehandeld;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Functie	130 Rampenbestrijding
----------------	------------------------------

Doelstelling

Het bestrijden van rampen en het zoveel mogelijk beperken van ongevallen en materiële schade. Om rampenbestrijding zo effectief mogelijk te laten plaatsvinden zijn plannen noodzakelijk die periodiek worden geactualiseerd en worden nageleefd op het moment dat zich een ramp voordoet. Er is een opleidingsplan, een oefeningsplan, diverse algemene plannen alsmede plannen per ESF-groep.

De rampenbestrijding zelf is effectiever als hierop periodiek wordt geoefend en door training en opleiding van alle functionarissen die bij een ramp kunnen c.q. worden ingezet. Ook communicatie speelt een voorname rol, zowel in de vorm van voorlichting en preventie als tijdens de ramp door het op de hoogte houden van de bevolking en het informeren over de voortgang en (hopelijk goede) afloop.

Vanaf 2017 wordt, samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid, gewerkt aan de voorbereiding op een mogelijke instroom van asielzoekende vluchtelingen. Met name vanuit Venezuela kan zo'n vluchtelingenstroom niet worden uitgesloten.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het organiseren van periodieke trainingen in het kader van rampenbestrijding;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken;
- Het 'Informatie gestuurd werken' versterken;
- Het versterken van de multimediale informatievoorziening en communicatie binnen het OLB en tussen de diensten en organisaties die betrokken zijn;
- Het besteden van aandacht aan informatiemanagement bij de opleidingen, trainingen en oefeningen;
- Gerelateerde rampen en crises zijn leidend voor het oefenen;
- Het vergroten van kennis over rampenbestrijding en crisisbeheersing bij alle medewerkers over de taken en verantwoordelijkheden van de eigen organisatie en van andere organisaties;
- Vakbekwaamheidstoetsen voor de medewerkers van Bevolkingszorg;
- Vakbekwaamheidstoetsen voor de vaste en incidentele leden van het Commando Plaats Incident;
- Het vaststellen van rampbestrijdingsplannen door gezaghebber;

- Bonaire International Airport en de BGIM-bedrijven (Curoil en BOPEC) voldoen aan de wettelijke verplichtingen (inclusief het multidisciplinair oefenen);
- Minimaal één per jaar 'intereilandelijk' oefenen;
- Het inventariseren van de schuillocaties/shelters bij stormen en orkanen;
- Samenhang aanbrengen tussen het beleid voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing en het flankerend beleid;
- Het besteden van aandacht aan de zogenaamde mitigation;
- Het bieden van ondersteuning bij de noodopvang asielzoekers;
- Het vergroten 'risico-acceptatie' op Bonaire;
- Het besteden van aandacht aan grootschalige fysieke incidenten, maritieme rampen en acute aantastingen van de maatschappij of maatschappelijke orde;
- Het doorontwikkelen van pure rampenbestrijding naar moderne crisisbeheersing;
- Het doorontwikkelen van mogelijkheden om op maat de bevolking te waarschuwen en te informeren;
- Openstaan voor innovatie;
- Het promoten en stimuleren van de samenwerking met de partners en de inwoners/bezoekers om de zelfredzaamheid en de zelfwerkzaamheid te verhogen;
- Het vergroten van het risicobewustzijn van burgers, bezoekers en bedrijven door het versterken van risico-, crisis- en nafasecommunicatie;
- Het versterken van de goede relatie met crisispartners;
- Het onderzoeken van verzekeringen op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- Het versterken van de geneeskundige hulpverlening (witte kolom);
- Fundashon Mariadal de visie over de geneeskundige hulpverlening laten (inzicht in de noodzakelijke faciliteiten, budgetten en prioriteiten);
- Het besteden van aandacht aan het voorkomen van rampen en crises.

Bijzondere Uitkering

Het ministerie van Justitie en Veiligheid geeft het Openbaar Lichaam Bonaire jaarlijks op grond van artikel 2 lid 1 kostenbesluit Veiligheidswet BES een bijdrage van € 100.000 in de vorm van een Bijzondere Uitkering. Deze uitkering is een bijdrage in de kosten die voortvloeien uit de organisatie van rampenbestrijding en de crisisbeheersing en de brandweezorg. Bij het ontvangen van een beschikking c.q. toekenningsbrief zal het bedrag middels een wijziging worden opgevoerd op de begroting.

Functie	<i>140 Overige beschermende maatregelen</i>
----------------	--

Onder de functie overige beschermende maatregelen valt de Afdeling Handhavingsprojecten & Taskforces en het Bureau Rijbewijzen. (Voormalige SSV/Casino Controle). De Afdeling Handhavingsprojecten en Taskforces richt zich voornamelijk op bestuurlijke handhaving zoals controle op vergunningen, economische delicten en strafrechtelijke handhaving zoals naleving van milieu- en natuurregeling etc. De afdeling Rijbewijzen zal voortaan onder functie 211 vallen.

Doelstelling

- Handhavingstaken vertalen in handhavingsprojecten die uit het handhavingsprogramma voortvloeien en deze op een projectmatige wijze uitvoeren;
- Het voorkomen van overtredingen van de wettelijke regels op het gebied van economische vergunningen, leefomgeving, orde en veiligheid in de openbare ruimte;
- Het voorkomen dat toeristen worden lastiggevallen bij bad- en duikplaatsen, door uitvoeren van controles langs de noord- en zuidkust en extra bescherming bieden tijdens bezoek van cruiseschepen;
- Het voorkomen dat overheidsgoederen, waaronder gebouwen en dienstauto's, schade oplopen of diefstal ondervinden;
- Het bevorderen dat de trekking van de lokale loterij (FWNB) correct wordt uitgevoerd, door op te treden als getuige;

- Het bevorderen dat rampenbestrijding op een adequate manier kan geschieden door het bieden van ondersteuning bij de coördinatie hiervan;
- In 2020 wil de afdeling H&T hebben bereikt dat de taken opgenomen in het inrichtingsplan 2011 herschreven/ aangepast zijn conform de nota: 'Analyse m.b.t. de inzet van Inspecteurs Taskforces & Projecten bij de stembureaus' van 2015. Dit in samenwerking met P&O.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het uitvoeren van handhavingsprojecten die volgen uit het handhavingsbeleid en daaruit voortvloeiende handhavingsprogramma;
- Het voorkomen van o.a. geitendiefstal op het platteland door uitvoeren van preventieve patrouilles in de buitenwijken;
- Het dagelijks uitvoeren van patrouilles in de wijken (zowel in dag- als avonddiensten, ter bevordering van de fysieke veiligheid);
- Het dagelijks uitvoeren van preventief toezicht bij bekende toeristische bad- en duikroutes, in samenwerking met politie en andere handhavingspartners;
- Het uitvoeren van dagelijkse patrouilles in de buitengebieden ter voorkomen en bestrijden van illegaal storten van afval;
- Het verhogen van de controle op de naleving van winkelsluitingstijden door supermarkten en minimarkten;
- Het actief participeren in de werkgroep die belast is met het trekken van het project Centraal Kruithuis en aanpassing van de wetgeving daartoe;
- Het maandelijks controleren op de naleving van de vergunningvoorwaarden bij de lokaliteit Hotel Paradiso;
- Het doorontwikkelen van de kennis en vaardigheden in het gebruik van digitale checklijsten bij uitvoering van toezicht en handhavingstaken.

Functie	210 Wegen, straten en pleinen
----------------	--------------------------------------

Het centrum van Kralendijk is het economisch hart van Bonaire. Het is tevens van historische waarde en daardoor een trekpleister voor bezoekers. Het is bovendien het eerste panorama dat cruisepassagiers zien bij aankomst. Het centrum wordt steeds krappere gezien de groei van het aantal bezoekers en de commerciële activiteiten. Met zicht op de toekomst moeten er nu mogelijkheden worden gecreëerd om de binnenstad evenwichtig te laten meegroeien met de ontwikkelingen zonder het eigen karakter aan te tasten.

Het wegennet verkeert in een zorgelijke staat. Het is onveilig en niet betrouwbaar. Het achterstallig onderhoud is in de laatste 8 jaar fors opgelopen. Het Bestuurscollege kiest - na jaren van weerkerende discussies over mogelijke modaliteiten voor financiering van de inhaalslag van het achterstallig onderhoud - voor een andere, meer constructieve benadering. Een projectmatige aanpak waarbij elk deelgebied direct wordt geïdentificeerd en voorzien van een kostenraming, in plaats van een eilandbrede benadering die het vinden van een oplossing nodeloos ingewikkeld maakt.

Doelstelling

Het formuleren, aansturen en controleren van het beleid en beheer met betrekking tot de tot standkoming en van de in standhouding van de bouwkundige werken en fysieke infrastructuur en bijbehorende (nuts-) voorzieningen. De afdeling Openbare Werken bij de directie Ruimtelijke Ontwikkeling bestaat uit de Onderhoud Werken (functie 210) en Uitvoering LVV (functie 341).

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het voortzetten van de implementatie van het in 2018 vastgestelde meerjaren
- uitvoeringsplan onderhoud wegen Bonaire;
- Het afronden van de in 2019 opgestarte ontwikkeling van een meerjarig onderhoudsprogramma voor rooien t.b.v. de hemelwaterafvoer;

- Het ontwikkelen van wijkbeheersplannen en de implementatie ervan aanvangen en een rapportagesysteem ontwikkelen voor de vastlegging van de verrichte onderhoudswerkzaamheden.

Functie	211 Verkeersmaatregelen te land
----------------	--

Tot deze functie behoren de verkeersplannen, de verkeersregelingen en de overige verkeersmaatregelen te land. Het Bureau Rijbewijzen zorgt voor een correcte afname van de theorie- en rijexamens. Hiernaast is het Bureau namens de gezaghebber verantwoordelijk voor de registratie en de administratieve afhandeling van de afgegeven rijbewijzen. Het bureau is thans verantwoordelijk voor de afname van de theorie- en rijvaardigheidstesten.

Doelstelling

- Op een professionele manier afnemen van theorie- en praktijkrijexamens;
- Het invoeren van een geautomatiseerd systeem voor het bijhouden van de administratie van afgenomen rijvaardigheidstesten (ten behoeve van statistieken);
- Het digitaliseren en automatiseren van de theorie-examens;
- Het bevorderen van de deskundigheid door onder andere kijkstages op de eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen om regionale afstemming te bevorderen m.b.t. rijexamens;
- Een adequate lokaliteit voor de afdeling met de benodigde ruimte, apparatuur en kantoormeubilair;
- Geactualiseerde en werkbare regelgeving voor rijexamens.

Prestaties algemeen 2020

- Vakgerelateerde kijkstages in Curaçao/Nederland;
- Geschikte huisvesting welke aan alle voor een examenbureau privacystandaarden voldoet;
- Trainingssessies organiseren ter bijscholing van het personeel in het kader van de nieuwe verkeerswetgeving;
- Uitvoering geven aan de nieuwe WVVB m.b.t. de theorie-examens en trainingen voor het personeel;
- Definitieve nieuwe uitvoering van categorie 'A' rijexamen en bromfietsrijproef.

Functie	222 Verkeersmaatregelen te water
----------------	---

Tot deze functie behoort: Haven & Loodswezendienst

Doelstelling

- Het bevorderen van de orde en veiligheid in de havens en de wateren van Bonaire (in de ruimste zin des woord) conform de nieuwe wetgeving en verordeningen;.
- Het aanleggen, beheren, onderhouden en exploiteren van de havens;
- Het instellen en laten uitoefenen van een loodsbedrijf;
- Het assisteren bij coördinatie van rampenbestrijding en calamiteiten op zee;
- Het coördineren en assisteren bij SAR cases (Search and Rescue);
- Het optimaal en adequaat uitvoeren van het beleid van de haven;
- Het onderhoud van (alle) havenfaciliteiten van Kralendijk;
- Het invoeren van een vaarbewijs en keuringen van alle geregistreerde vaartuigen;
- Het op maritiem gebied adviseren van het Bestuurscollege.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Op peil houden van de kwaliteit en bekwaamheid van het personeel (opleiding en trainingen);
- Waar mogelijk (compleet) wegwerken van achterstallig onderhoud aan infrastructuur;
- Investeren in personeel zodat dienstverlening op peil blijft, o.a. door een matroos en een multifunctionele administratieve medewerker aannemen;
- Aanpassen van wetgeving en tarieven ter verhoging van de kostendekkenheid;

- Aanboren van nieuwe bronnen van inkomsten voor het OLB, bijvoorbeeld een tweede lijnboot;
- Uitvoeren van keuringen en certificering van commerciële schepen (o.a. pleziervaartuigen).

Functie	300 Economische zaken
----------------	------------------------------

Functie 300 bestaat uit twee directies; Ruimte Ontwikkeling met Unit Economie en Directie Toezicht en Handhaving afdeling Handhaving Ruimte en Ontwikkeling. De personeelskosten van het personeel die belast zijn met de Unit Economie worden geraamd bij functie 002. Volgens het inrichtingsplan zijn deze ondergebracht bij de afdeling Beleid en Projecten (002.10.18). De opbrengsten van Vestigings-, drank- en horecaverGUNningen worden op deze functie verantwoord.

Doelstelling unit Economie van de Directie Ruimte en Ontwikkeling

- Zorgdragen voor de voorbereiding, uitvoering, voortgang en kwaliteit van de beleidsadviesing met betrekking tot de sociaal economische ontwikkelingen van het Openbaar Lichaam Bonaire;
- Zorgdragen voor het macro-economisch beleid en de economische betrekkingen met het buitenland;
- De ontwikkelingssamenwerking, alsmede het ondersteunen, monitoren en evalueren van de uitvoering van het beleid.

Doelstellingen Afdeling Handhaving Ruimte en Ontwikkeling

- Professioneel uitvoeren van inspecties en controles op de domeinen leefomgeving, ecologie, milieu, economie, ijkwezen en elektriciteitsinstallaties door gebruik te maken van een modern inspectie- en handhavingsinstrumentarium, waaronder digitale checklist;
- Door het gebruikmaken van digitale checklijsten de toezichts- en handhavingstaken tot een hoger niveau van slagvaardigheid brengen;
- Dienstverlening aan het WEB verder professionaliseren door het ijken van water- en elektriciteitsmeters en controle van zonnepanelen conform de Wet Elektriciteit en drinkwater BES;
- Op een professionele en slagvaardige manier weegapparaten, pompstations en andere apparaten onderhevig aan ijking, adequaat ijken conform de IJkwet BES;
- Door het verhogen van het toezicht op milieuovertredingen (vooral illegale afvalstortingen) in samenwerking met afdeling projecten & taskforces en andere ketenpartners (Stinapa en Selibon), de overtredingen reduceren met tenminste 50%;
- Het verscherpen van het toezicht op en minimaliseren van geluidoverlast door metingen uit te voeren door getrainde en kundige inspecteurs;
- Bedrijven en particulieren kennis te laten nemen van de vigerende wet- en regelgeving op het gebied van bouwen en wonen door het adequaat informeren door middel van het opstellen van een folder en deze beschikbaar stellen aan belanghebbenden;
- Het werken in taskforces zodat de inspecties op elkaar aansluiten wat meer duidelijkheid verschaft aan de klanten.

Prestaties begrotingsjaar 2020 : Unit Economie van de Directie Ruimte en Ontwikkeling

- Het implementeren van het in 2019 ontwikkelde integraal pakket van economische- en stimuleringsmaatregelen;
- Het ontwikkelen en implementeren van een pakket van maatregelen die de koopkracht van de minder draagkrachtigen in de samenleving kan versterken;
- Wederingebruikname van het macroeconomisch model Bonalyse;
- Het ontwikkelen en implementeren van een regulier rapportagesysteem over de stand van zaken van de economie;
- Het ontwikkelen van een economisch beleid;
- Het aanwijzen van economische zones;
- In samenspraak met stakeholders bepalen wat de rol van directie R&O is bij de ontwikkeling en implementatie van de toeristische ontwikkeling.

Functie	310 Handel en industrie
----------------	--------------------------------

Doelstelling

Het zorgdragen voor de voorbereiding, uitvoering, voortgang en kwaliteit van de promotie van de economische mogelijkheden aan personen en bedrijven, alsook van de innovatie van de economische mogelijkheden van Bonaire. Onder deze functie worden de uitgaven en inkomsten met betrekking tot handel en industrie waaronder het stimuleren van economische activiteiten, organiseren van jaarbeurzen, handelsmissies, handel bevorderen met het buitenland.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het opstellen van een actieplan voor productontwikkeling en -promotie voor de handels- en industriemogelijkheden van Bonaire en een voorlichtingscampagne hiervoor opzetten.

Functie	341 Overige agrarische zaken, jacht en visserij
----------------	--

Doelstelling

Het bevorderen van landbouw, veeteelt en visserij.

Het bieden van ondersteuning bij het verder ontwikkelen van een economisch en ecologisch gezonde landbouw-, veeteelt- en visserijsector, in de eerste plaats voor lokale consumptie.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het ontwikkelen van een meerjaren-implementatieplan voor de door het Bestuurscollege vastgestelde Beleidsvisie 2014-2029 Landbouw, Veeteelt en Visserij Bonaire;
- Het voortzetten van de implementatie van het plan van aanpak reorganisatie LVV;
- Het voortzetten van de implementatie van het landbouwontwikkelingsplan en de professionalisering van de geitenhouderij.

Functie	400 Algemeen beheer
----------------	----------------------------

Ieder kind heeft (een) talent en het Bestuurscollege wil dat de lokale jeugd dat talent zo goed mogelijk benut. Daarvoor moeten het OLB, het ministerie van Onderwijs, schoolbesturen en lokale instellingen en instellingen in Nederland de juiste kaders en randvoorwaarden bieden. Wij willen dat onze jeugd kwalitatief goed onderwijs aangeboden krijgt op alle niveaus en in al zijn facetten, dat zij de talenten waarover zij beschikken kunnen benutten zodat leerlingen en studenten zich optimaal kunnen ontwikkelen en dat kinderen en jongeren onderwijs zoveel mogelijk volgen in hun eigen woonomgeving. Een duurzaam goede samenwerking tussen scholen, schoolbesturen en instellingen is de inzet van het Bestuurscollege.

Doelstelling

Het signaleren, aankaarten, stroomlijnen en opvangen van in de praktijk ontstane problematiek in het Primair Onderwijs (PO) en Voortgezet Onderwijs (VO). De afdeling Educatie en Welzijn draagt zorg voor de inhoudelijke en beleidsmatige verbindingen op drie niveaus in het lokale beleid: op het niveau van de politiek-bestuurlijk betrokkenen, op het ambtelijk niveau – schoolbestuurlijke verhoudingen en op het niveau van school en de daarbij betrokkenen. De afdeling Educatie en Welzijn (E&W) valt onder de directie Samenleving en Zorg.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het uitvoeren van het programma Bes(t) 4 kids;
- Het stimuleren en samenwerken van de implementatie van het integraal kindcentrum;
- Het uitvoeren van reguliere operationele en wettelijke taken;

- Het verbeteren van de leerplichtwerkzaamheden door het stimuleren van (boven) eilandelijke samenwerking en deskundigheidsbevordering;
- Het verbeteren van de informatievoorziening omtrent leerplichtaangelegenheden.

Functie	480 Gemeenschap, uitgaven/inkomsten van het onderwijs
----------------	--

Doelstelling

Bij eilandsverordening worden regels gegeven met betrekking tot het verstrekken van voeding en kleding aan, alsmede het mogelijk maken van vervoer naar en van school voor leerlingen die zonder deze voorzieningen redelijkerwijs niet in staat zouden zijn de school geregeld te bezoeken (WPO BES, art. 5). De doelstelling van het schooltransport: het zo optimaal mogelijk bieden van de mogelijkheid voor transport van huis naar school, van school naar huis ten behoeve van alle leerlingen op het eiland.

Het Openbaar Lichaam draagt zorg voor de voorzieningen in het onderwijs huisvesting. Deze huisvesting is zodanig dat kan worden voldaan aan de redelijke eisen die het onderwijs aan de huisvesting van scholen stelt. De Eilandsraad of het Bestuurscollege behandelt daarbij de door het Openbaar Lichaam in stand gehouden scholen en de andere scholen op gelijke voet (WPO BES, art. 78).

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het instellen en monitoren van een werkgroep schooltransport;
- Het opstellen van een plan met betrekking tot fysieke gesteldheid van de schoolgebouwen;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken;
- Leerlingenvervoer;
- Onderwijshuisvesting: renovatie oude Papa Cornes school, onderhoud andere PO-scholen.

Functie	482 Volwasseneneducatie
----------------	--------------------------------

Volwasseneneducatie omvat vormen van onderwijs, bestemd voor personen die het volgen van onderwijs niet als hoofdactiviteit hebben.

Doelstelling

Het bevorderen van vak- en beroepsonderwijs, algemeen vormend avondonderwijs, scholing en vorming in het algemeen, ongeacht geloofsovertuiging, volgens normen, die uit het oogpunt van maatschappelijk zorg aanvaardbaar zijn. Probleem van laaggeletterdheid onder de volwassen bevolking aanpakken om te voorkomen dat ze in een isolement raken en aan de rand van de samenleving belanden.

De taken teneinde de doelstelling te bereiken, die gerekend worden tot secundaire taken van de overheid, worden binnen het kader van door de overheid uitgestippeld beleid uitgevoerd door stichting Fundashon Formashon Pa Mayan (FORMA). De stichting gaat daarvoor een zorgcontract aan met het OLB, waarvoor zij een subsidie ontvangt, waarmee men samen met eventueel elders te werven fondsen en/of donaties de nodige infrastructuur/faciliteiten/mogelijkheden moet scheppen/bieden om de doelstelling te kunnen verwezenlijken.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het ontwikkelen van beleid voor volwasseneneducatie;
- Het er op toezien dat er opleidingen, cursussen en trainingen verzorgd worden die gericht zijn op de vraag op de arbeidsmarkt.

Conform de Wet sociale kanstrajecten jongeren BES dient het Openbaar Lichaam een projectbureau in stand te houden, dat tot taak heeft:

- Het uitvoeren van de educatieve intake;
- Het beheren van het deelnemersregister;
- Het nemen van een beschikking op een aanvraag voor een kanstrajecttoelage;
- Het houden van toezicht op de uitvoeringsinstantie.

Functie	510 Openbaar bibliotheekwerk
----------------	-------------------------------------

Doelstelling

Iedere burger op Bonaire moet zich kunnen ontwikkelen, bewust en actief deelnemen aan de maatschappij. Het streven is dat elke burger in staat wordt gesteld om kennis, informatie en cultuur tot zich te nemen. Een aantrekkelijke, kwalitatief hoogwaardige en vernieuwende bibliotheek kan hierin een rol spelen. Op dit moment heeft de bibliotheek in zijn algemeenheid een collectie van minder dan 15.000 boeken. Om de maatschappij te kunnen bedienen is een collectie van ongeveer 25.000 boeken nodig. De bibliotheek valt onder de afdeling E&W en behoort bij de directie Samenleving en Zorg.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het onderzoeken naar mogelijkheid tot verzelfstandiging;
- Het aanschaffen van nieuwe boeken;
- Het moderniseren van de boekencollectie voor volwassenen;
- Het uitbreiden activiteitenaanbod;
- Het creëren van draagvlak binnen de gemeenschap;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Functie	530 Sport
----------------	------------------

Een gezonde geest en een gezond lichaam zijn voorwaarden om als burger volwaardig mee te draaien in de maatschappij. Gezond leven, gezond eten en voldoende lichaamsbeweging houden niet alleen het lichaam maar ook de geest in goede conditie. Het Bestuurscollege streeft ernaar faciliteiten die nodig zijn om lichaamsbeweging te bevorderen te optimaliseren en zo bij te dragen aan een Boneiru Salú. Voor het Bestuurscollege is het belangrijk om zoveel mogelijk jongeren het belang van sport en bewegen te laten inzien en deel te laten nemen aan een of meerdere sporten binnen een georganiseerde sportorganisatie. Bij het Openbaar Lichaam Bonaire valt sport onder de onderafdeling Instituto pa Deporte di Bonaire (Indebon). Indebon valt onder de afdeling E&W en behorend bij de directie Samenleving en Zorg.

Doelstelling

- Het promoten van een gezonde leefstijl binnen een gezonde samenleving;

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het invoeren van nieuwe sportstructuur;
- Het introduceren van sportkalender;
- Het introduceren onkostenvergoeding gebonden aan certificeringprogramma's voor coaches;
- Het actief aanmoedigen van jongeren om deel te nemen aan georganiseerde sport;
- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Functie	540 Kunst
----------------	------------------

Cultuur is een universeel recht van alle kinderen en jongeren. Steeds meer experts en beleidsmakers erkennen het belang van cultuurervaringen voor de zelfontplooiing en persoonlijke ontwikkeling van jong en oud, individueel en in groepsverband. En als het gaat om de vraag wanneer we het best met cultuur in aanraking komen, is het devies 'hoe vroeger hoe beter'. Het Bestuurscollege wil de brug tussen jongeren en de wereld van kunst en cultuur helpen verstevigen. Er moet een goede relatie zijn tussen Openbaar Lichaam en de uitvoering van cultuurbeleid, contractmanagement, opdrachtverlening cultuurorganisaties en accountfunctie voor cultuur. Bij het Openbaar Lichaam Bonaire is de onderafdeling Sekshon Kultura, Arte i Literatura (SKAL) belast met cultuur. De onderafdeling SKAL valt onder de afdeling E&W en behorend bij de directie Samenleving en Zorg.

Doelstelling

- Het helpen verstevigen van de brug tussen jongeren en kunst en cultuur;
- Het 'zelf' verder willen ontwikkelen van culturele competenties;
- Het promoten van de Bonairiaanse cultuur, normen en waarden binnen de samenleving;
- Het ontwikkelen en promoten van cultureel erfgoed;
- Het behouden en beschermen van de Bonairiaanse geschiedenis (bibliotheek, nationaal archief, audio en visueel materiaal, grot en indianentekeningen);
- Het stimuleren van cultuur via media;
- Het bevorderen van cultuurtoerisme;
- Het bevorderen van cultuureducatie;
- Het bevorderen van een culturele samenleving;
- Het verbeteren culturele documentatie en registratie;
- Het verbeteren van de culturele infrastructuur.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het uitvoeren van reguliere operationele taken conform de Cultuurkalender;
- Het uitbreiden van activiteiten van de cultuurkalender.

Functie	541 Oudheidkunde/musea
----------------	-------------------------------

Onder deze functie vallen baten en lasten verband houdend met het verzamelen, conserveren, systematisch rangschikken en voor een ieder toegankelijk maken van uitingvormen van cultuur of culturen of dood materiaal door de natuur gevormd, waarbij objecten in het algemeen niet worden overgedragen aan het publiek, maar in bezit of bruikleen blijven bij instellingen. Het museum valt onder het beheer van de onderafdeling SKAL.

Doelstelling

- Het geven van uitvoering aan het gekozen beleid;
- Het behouden en beschermen van het culturele erfgoed;
- Het ontwikkelen van culturele erfgoed in het algemeen;
- Het bevorderen van cultuureducatie en cultuurtoerisme.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het uitvoeren van reguliere operationele taken;
- Het digitaliseren van Museum Bonaire:
 - De artefacten voorzien van informatie en deze informatie digitaliseren (barcode).
 - Foto's maken van de artefacten.
 - Website verder ontwikkelen zodat publiek digitaal toegang heeft tot het museum.
 - Culturele plekken via digitale map aan te wijzen.
- Het uitvoeren van het verdrag ter bescherming van het immaterieel cultureel erfgoed door werkgroep UNESCO;
- De implementatie van het project: 'Strengthening the capacities of Aruba, Bonaire, Curaçao, Sint Eustatius, Sint Maarten, Saba and Suriname to implement the Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage'.

Functie	560 Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie
----------------	--

Tot deze functie behoren openluchtrecreatielocaties zoals dierentuinen, volksfeesten, carnaval vieringen, bevordering van toerisme en subsidies aan derden voor openluchtrecreatievoorzieningen.

Doelstelling

- Het streven naar economische diversificatie;
- Het innoveren van de economische pijler toerisme;
- Het behouden en verder uitbouwen van concurrentiepositie;
- Het intensiveren van het 'branden' en 'marketen' van het product Bonaire voor de realisatie van een duurzame toeristische en economische ontwikkeling;
- Het promoten van volksfeesten.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het promoten van wijkfeesten;
- Het promoten van Bonaire in het buitenland.

Functie	600 Algemeen beheer sociale voorziening en maatschappelijke dienstverlening
----------------	--

Doelstelling

Uitgangspunt van MOA blijft het stimuleren van een inclusieve samenleving, waarin iedereen participeert en zoveel mogelijk mensen werk hebben. Dit betekent voor MOA een continue investering in kwetsbare burgers die ondersteuning nodig hebben. Uiteraard staat hierbij centraal het benutten van de eigen kracht en capaciteiten van de cliënt en zijn systeem. Als alle andere mogelijkheden zijn uitgeput kan er een beroep gedaan worden op de overheid.

De kosten voor het bestrijden van armoede (functie 610) en participatie in arbeidsmarkt (functie 611) zijn geïntegreerd in de functie 600 en vallen onder het beheer van MOA.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het uitvoeren van reguliere operationele en wettelijke taken op efficiënte en doelmatige wijze;
- Het uitvoeren van kindgericht armoedebeleid;
- Het toekennen van schoolbenodigheden en schooluniformen aan gezinnen met een minimum inkomen;
- Het inzetten en bekostigen van kinderopvang als arbeidsmarktinstrument en ter bevordering van de ontwikkeling van kinderen;
- Door middel van personele inzet in het woonteam het verlagen van schulden bij burgers en preventieve interventies plegen om schulden te voorkomen;
- Het inzetten op de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Het realiseren van meer toeleiding naar de arbeidsmarkt in het bijzonder voor de doelgroep met een beperking;
- Door middel van de samenwerking tussen overheid, onderwijs en het bedrijfsleven inspelen op de vraag en het aanbod van de arbeidsmarkt;
- Het regievoeren en fungeren als verbindende partner op het gebied van arbeidsmarkt bemiddeling;
- Het opstellen en implementeren van beleidsregels inzake loonkostensubsidie.

Gezien de additionele middelen uit bijzondere uitkeringen en het Bestuursakkoord kunnen de meeste activiteiten conform de begroting van 2019 worden gedaan. Het is van essentieel belang dat er niet gekort wordt op deze middelen. De middelen uit het Bestuursakkoord voor BBL zijn eenmalig. Om te kunnen blijven voorzien in een stevige BBL zijn duurzame middelen in de toekomst essentieel.

Functie	611 Werkgelegenheid
----------------	----------------------------

Tot deze functie behoren alle voorzieningen van het Rijk (in de vorm van bijzondere uitkeringen) die in het kader van de werkgelegenheid bestaan.

Doelstelling Unit Arbeid

Het zorg dragen voor de voorbereiding, uitvoering, voortgang en kwaliteit van de beleidsadvisering met betrekking tot arbeidsvoorzieningvraagstukken en het adviseren over de toelating van buitenlandse arbeidskrachten, de afstemming tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt door arbeidsbemiddeling en informatieverstrekking en het ondersteunen, monitoren en evalueren van de uitvoering van het beleid. De afdeling MOA valt onder de directie Samenleving & Zorg.

Prestaties 2020

- Het uitvoeren van arbeidsmarktbeleid;
- Het toeleiden naar de arbeidsmarkt;
- Het registreren en beheren van arbeidsgegevens;
- Het afstemmen tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt;
- Het zorgdragen voor arbeidsbemiddeling en informatieverstrekking;
- Het intensiveren samenwerking tussen overheid, onderwijs, Raad voor Onderwijs en Arbeidsbemiddeling (ROA) en het bedrijfsleven;
- Het verstrekken en professionalisering van arbeidsbemiddeling;
- Het introduceren van een vangnet bij baanverlies;
- Het zorgdragen voor beleidsadvisering;
- Het toetsen van tewerkstellingsvergunningen;
- Het ondersteunen van sociaal nationaal dialoog.

Functie	630 Sociaal cultureel werk / jeugd- en jongerenwerk
----------------	--

Kinderen en jongeren moeten kansrijker, veiliger en gezonder kunnen opgroeien. Waar nodig dienen hun ouders in hun verantwoordelijkheid te worden gesteund. Het Centrum voor Jeugd & Gezin (CJG-Sentro pa Hubentut i Famia) heeft hierbij een cruciale centrale rol. Samen met de verschillende actoren in het jeugddomein wordt ingezet om te komen tot een jeugdbeleidskader waarin verschillende maatregelen worden opgenomen om er voor te zorgen dat kinderen en jongeren zich maximaal kunnen ontwikkelen.

Doelstelling

Sociaal cultureel werk

Het bieden van sociaalagogische dienstverlening (op vrijwillige basis) aan personen en groepen, gericht op hun cultureel en maatschappelijk functioneren in de samenleving in de vorm van recreatie, educatie, kunst en cultuur en de ondersteuning van groepen mensen in hun directe leef- en woonomgeving.

Het bieden van ondersteuning, begeleiding en advies waardoor de zelfredzaamheid en/of het sociaal functioneren van mensen wordt hersteld of bevorderd.

Ondersteuning samenlevingsopbouw

Het bieden van organisatorische, inhoudelijke en strategische ondersteuning aan organisaties, zodat daar waar nodig zo snel mogelijk effectieve en op een uniforme wijze hulp ingezet kan worden.

Jeugd- en jongerenwerk

Het bieden van gevarieerd basisaanbod van sociaal-culturele voorzieningen voor kinderen en jongeren en jeugdparticipatie ter stimulering van de ontwikkeling of ter preventie van problemen.

Prestaties begrotingsjaar 2020

Sociaal cultureel werk, ondersteuning samenlevingsopbouw en jeugd en jongerenwerk

- Het opstellen van jeugdbeleidskader, de stichting CJG speelt hierbij een cruciale rol;
- Het verbeteren van kwaliteit naschoolse opvang voor jongeren;
- Het uitvoeren van reguliere operationele en wettelijke taken.

In de raadsvergadering van 26 februari 2019 heeft de Eilandsraad het IKC-beleid aangenomen teneinde dit beleid te kunnen uitvoeren. Dit bedrag is ten behoeve van een coördinator IKC, IKC implementatieplan en uitbreiding van de naschoolse activiteiten binnen de IKC.

Met het principebesluit van november 2011 ten behoeve van de subsidiering van het Centrum Jeugd & Gezin is het Bestuurscollege akkoord gegaan dat de bezoldiging van medewerkers van Centrum conform het WMA BES is. CAO afspraken zijn dan ook geldig voor de stichting.

Functie	640 Bejaardenzorg
----------------	--------------------------

Ouderen en mensen met een beperking (functie 651) wil het Bestuurscollege zo veel mogelijk bij de (buurt) activiteiten betrekken, maar ook hun talent en ervaringen benutten. Het is van belang dat degenen die dat kunnen zo lang mogelijk zelfstandig in hun eigen omgeving kunnen blijven functioneren en meedoen. Hun woning en omgeving moet hier op zijn of worden aangepast.

Doelstelling

Bevordering van het lichamelijke, geestelijke, sociale welzijn en participatie van senioren in de Bonairiaanse samenleving.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het werken aan de aanloop voor het senioren- en mindervalidenbeleid;
- Het uitvoeren van de reguliere operationele en wettelijke taken.

Functie	650 Kinderopvang
----------------	-------------------------

Het Openbaar Lichaam Bonaire is ervan overtuigd dat de kinderopvangvoorzieningen op Bonaire goede kwaliteit moeten bieden en toegankelijk moeten zijn voor alle kinderen. Het Openbaar Lichaam Bonaire is ook ervan overtuigd dat kwalitatieve kinderopvang een instrument is participatie van ouders op de arbeidsmarkt te bevorderen en de ontwikkeling van kinderen te stimuleren, in het bijzonder degenen in een kwetsbare positie. De overheid ziet het daarom als zijn taak om kinderopvang te bieden aan alle kinderen van 0-12 jaar om hen de mogelijkheid te geven om zich vanuit een veilige basis zo optimaal mogelijk te ontwikkelen, aangepast aan de ontwikkelingsfasen, rekeninghoudend met mogelijkheden en talenten van ieder kind.

Voor de allerkleinsten is er een ruime keuze van kinderopvang. Kinderopvang moet goed en veilig zijn. Zodat kinderen zich veilig voelen en de ruimte krijgen zich te ontwikkelen. Ouders die gaan werken moeten hun kind met een gerust hart achter kunnen laten bij een kinderopvang. Het Openbaar Lichaam neemt in nauwe samenwerking met de Rijksoverheid verschillende maatregelen om de kinderopvang te verbeteren Deze samenwerking is vastgelegd in het programma Bes(t) 4 Kids.

Doelstelling

Creëren van voorwaarden voor kwalitatief goede kinderopvang zodat alle kinderen van 0 tot 4 jaar zich op verschillende gebieden kunnen ontwikkelen in een veilige omgeving. Hieronder valt kinderdagverblijven.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het uitvoeren van reguliere en operationele taken.

Functie	<i>651 Dagopvang gehandicapten</i>
----------------	---

Tot deze functie behoren lasten ten behoeve van dagverblijven voor geestelijk en meervoudig gehandicapten en dagverblijven voor lichamenlijk gehandicapten.

Doelstelling

Bevorderen van emancipatie, maatschappelijke participatie en volledige integratie van minder validen/gehandicapten

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het uitvoeren van reguliere operationele taken.

Functie	<i>700 Algemeen beheer volksgezondheid</i>
----------------	---

Het Bestuurscollege en de Rijksoverheid zijn vanaf 10-10-10 gezamenlijk verantwoordelijk voor kwalitatieve voorzieningen op het gebied van de volksgezondheid op Bonaire. Nederland is hierbij verantwoordelijk voor de curatieve zorg en het Openbaar Lichaam Bonaire voor de uitvoering van publieke gezondheidszorg.

De publieke gezondheidszorg, waarbij preventie, gezondheidsbewaking, gezondheidsbescherming en gezondheidsbevordering centraal staan, is daarom ook het gebied waarop het Openbaar Lichaam Bonaire zijn energie en focus op richt.

De ambitie van het Openbaar Lichaam Bonaire is om een groot deel van het wettelijke takenpakket op het terrein van de publieke gezondheid eind 2021 sterk gepositioneerd te hebben. Het te behalen resultaat gaat gepaard met het streven naar voorwaarden zoals toereikende financiële middelen, personele capaciteit (kwaliteit en kwantiteit), faciliteiten en instrumenten zoals vervoer en communicatiemiddelen en adequate huisvesting voor de afdeling Publieke Gezondheid.. In het kader hiervan zullen simultaan op verschillende vlakken investeringen moeten plaatsvinden ten behoeve van opbouw van de publieke gezondheidszorg.

Doelstelling

- Het bewaken, beschermen, bevorderen van de volksgezondheid door onderzoek, monitoring, surveillance, beleid en uitvoering;
- Het zorgen voor/bevorderen van de inhoudelijke opbouw van een sterke publieke gezondheidszorg & GHOR;
- Het ontwikkelen van de afdeling Publieke Gezondheid tot een Bonairiaanse Gemeentelijke Gezondheidsdienst of 'Public Health Department'.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het uitvoeren van de wettelijke taken uit de Wet Publieke Gezondheid en andere relevante wettelijke regelingen;
- Het verder ontwikkelen van de afdeling Publieke Gezondheid tot een Bonairiaanse Gemeentelijke Gezondheidsdienst of 'Public Health Department' met bijbehorende taken;
- Het versterken en verder opbouwen van Jeugdgezondheidszorg (van 0 tot 4 jaar naar 0 tot 19 jaar);
- Het verder ontwikkelen van vectorcontrole;
- Het verder ontwikkelen van technische hygiënezorg (o.a. inspectie kinderopvang en inspectie tattoo- en piercing winkels);
- Het uitvoeren van medische controles binnen de genotindustrie via contract met derden;
- Het inzetten van schouwartsen via contracten met derden.

Functie	710 Preventieve en curatieve gezondheidszorg
----------------	---

Het Openbaar Lichaam Bonaire is verantwoordelijk voor preventie en het bevorderen van de gezondheid, veiligheid en het welzijn van de burgers. De afdeling Publieke Gezondheid van de Directie Samenleving & Zorg is leidend binnen de publieke gezondheidszorg, waarbij door het (laten) uitvoeren van preventie activiteiten de gezondheid van de algehele bevolking en risicogroepen (o.a. jeugd en ouderen) van Bonaire wordt bewaakt, beschermd en bevorderd.

Doelstelling

- Het bewaken, beschermen en bevorderen van de volksgezondheid door preventie- en gezondheidsbevorderingsactiviteiten, gezondheidsprogramma's en –projecten.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het uitvoeren van reguliere wettelijke taken;
- Het uitvoeren van preventie- en gezondheidsbevorderingsactiviteiten, gezondheidsprogramma's en -projecten gericht op verschillende voor Bonaire actuele gezondheidsproblemen zoals obesitas, (overmatig) gebruik van genotmiddelen (drugs & alcohol), seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA's), door vector-overdraagbare ziekten zoals zika, chikungunya en dengue;
- Het verzorgen van reizigersadvisering;
- Het onderhouden van monitoring –en registratiesysteem voor diverse infectieziekten;
- Het (laten) uitvoeren van activiteiten op het gebied van jeugdgezondheidszorg (leeftijd 0 tussen 19) via de afdeling Jeugdgezondheidszorg van het Centrum voor Jeugd & Gezin;
- Het nemen van algemene preventieve maatregelen op het gebied van infectieziektebestrijding, inclusief bron- en contactopsporing, bron- en contactopsporing bij meldingen;
- Het (laten) uitvoeren van rijksvaccinatieprogramma en het aanbieden van vaccinaties voortkomend uit het Rijksvaccinatieprogramma.

Functie	720 Slachthuizen
----------------	-------------------------

Doelstelling

- Dat het slachtproces conform de wettelijke regels plaatsvindt en dat het gekeurde vlees van goede kwaliteit is voor consumptie;
- Aanbieders van vee zekerheid geven dat hun vee in goede gezondheid verkeert door controle van de gezondheid van het vee en dat deze geschikt is voor de slacht;
- Dat het slachthuis op een adequate manier wordt gereinigd, om te voorkomen dat er onhygiënische situaties ontstaan;
- De administratieve afhandeling van geslacht vee op een adequate manier geschiedt, zodat er een goed overzicht is van de werkzaamheden bij het slachthuis en goed overzicht van de inkomsten wordt verschaft;
- Dat de importkeuring slagvaardig wordt uitgevoerd.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Er is een projectvoorstel met medewerking van het ministerie van LNV opgesteld voor de renovatie en/of nieuwbouw van het slachthuis. Hierbij zal aandacht worden besteed aan alle aspecten die te maken hebben met de taken van de keurmeesters, waaronder toezicht op het slachtproces en de hygiënische voorwaarden van het slachthuis. In afwachting van de uiteindelijke beslissing over het voorstel zal gecontinueerd worden met het toezicht op het slachtproces en keuring van geslacht vee;
- Voortzetten en uitbreiden van de importkeuring van vlees, en het keuren van andere producten die onder de warenwet vallen;
- Onderzoek naar de mogelijkheid om een training/opleiding 'assistent keurmeester' op te starten;

- Samen met de afdeling Warenkeuring & Openbare hygiëne (weer) opstarten van het bestrijden van illegaal slachten van vee, met name geiten en verkoop van ongekeurd vlees;
- Concrete afspraken maken met Stinapa voor slachtingen van geiten in het Washington-Slagbaai park;
- Adviseren van het Bestuurscollege voor het afgeven van erkenningscertificaten voor bedrijven die vis willen exporteren.

Functie	<i>721 Reiniging</i>
----------------	-----------------------------

Doelstelling

Het bijdragen aan een bestuurlijk- en maatschappelijk breed gedragen, milieuhygiënisch verantwoord, technisch betrouwbaar, financieel realistisch en economisch haalbaar afvalmanagement waarmee in voldoende mate invulling wordt gegeven aan een 'duurzame identiteit' voor Bonaire.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Herzien van de beheersovereenkomst met Selibon NV.

Functie	<i>722 Riolering en waterzuivering</i>
----------------	---

Doelstelling

Het inzamelen, transporteren en zuiveren van afvalwater, zoals vastgelegd in het Afvalwaterplan ter bescherming van het milieu en de belasting daarvan door afvalwater te beperken en zoveel mogelijk te voorkomen en daartoe regels te stellen.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Overeenstemming bereiken met een toekomstige exploitant om middels een beheersovereenkomst het beheer en exploitatie te voeren over het riolenstelsel en de rioolwaterzuiveringsinstallatie;
- Ontwikkeling en implementatie van het rioleringsproject fase 2 (aansluiting van de wijken Belnem en Hato).

Functie	<i>723 Milieu en natuurbeheer</i>
----------------	--

Doelstelling

Het in stand houden van het draagvermogen van het milieu ten behoeve van een duurzame ontwikkeling.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het implementeren van het geactualiseerde en vastgestelde Natuurbeleidsplan voor Bonaire;
- Het implementeren van de nieuwe regelingen op het gebied van milieu in het kader van de Wet VROM BES (IAB plan);
- Het in standhouden van de projecten die met de natuurgelden gefinancierd zijn om zodoende de bereikte projectdoelen te bestendigen;
- Het implementeren van het afvalbeheersplan in samenwerking met Selibon;
- Het afronden van de in 2019 aangevangen evaluatie van de relatie met Stinapa en in dit kader het evalueren van de beheersovereenkomsten voor het Washington-Slagbaai Park en het Marinepark Bonaire en indien nodig voorstellen doen ter verbetering van de relatie en beheersafspraken.
- Het opstellen en implementeren van diverse beheersplannen voor stortplaatsen en afval-brengplaatsen.

Functie	725 Overige Openbare Hygiëne
----------------	-------------------------------------

Het Bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Bonaire en de Rijksoverheid zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor kwalitatieve voorzieningen op het gebied van de gezondheidszorg op Bonaire. Nederland is hierbij verantwoordelijk voor de curatieve zorg en het Openbaar Lichaam Bonaire voor de uitvoering van publieke gezondheidszorg, waarbij preventie, gezondheidsbewaking, gezondheidsbescherming en gezondheidsbevordering centraal staan.

Functie 725 bestaat uit twee directies; Samenleving en Zorg met Unit Vectorcontrole en Directie Toezicht en Handhaving afdeling Handhaving Samenleving en Zorg.

Doelstelling: Vectorcontrole

- Door vectorcontrole-activiteiten een bijdrage leveren aan ziektepreventie, gezondheidsbevordering en gezondheidsbescherming van de Bonairiaanse bevolking.

Prestaties begrotingsjaar 2020: Vectorcontrole

- Het uitvoeren van reguliere operationele en wettelijke taken;
- Het verzorgen van voorlichting en informatie aan burgers en bedrijven, om de bewustwording van het belang van voedselveiligheid te verhogen, nadat de gezondheidskaarten zijn afgeschaft;
- Door intensivering van de controle op de warenwet, zoals verhoging van de controles op houdbaarheidsdatum van producten en etikettering, wordt voorkomen dat er producten aangeboden worden die niet voldoen aan de wettelijke regels;
- Het bevorderen van de openbare hygiëne bij cruisemarkten ter bescherming van de volksgezondheid in het algemeen en de gezondheid van toeristen;
- Compliance promotion ter bevordering van de naleving bij nieuwe ondernemingen en bestaande lokaliteiten;
- Door het opstellen van een opleidingsplan voor inhoudelijk en materiedeskundigheid van de inspecteurs, de persoonlijke competenties vergroten.

Doelstelling : Afdeling Samenleving & Zorg bij Directie Toezicht en Handhaving

- Het verzorgen van voorlichting en informatie aan burgers en bedrijven, om de bewustwording van het belang van voedselveiligheid te verhogen, nadat de gezondheidskaarten zijn afgeschaft;
- Door intensivering van de controle op de warenwet, door verhoging van de controles op houdbaarheidsdatum van producten en etikettering, voorkomen dat er producten aangeboden worden die niet voldoen aan de wettelijke regels;
- Het bevorderen van de openbare hygiëne bij cruisemarkten ter bescherming van de volksgezondheid in het algemeen en de gezondheid van toeristen;
- Compliance promotion ter bevordering van de naleving bij nieuwe ondernemingen en bestaande lokaliteiten;
- Door het opstellen van een opleidingsplan voor inhoudelijk en materiedeskundigheid van de inspecteurs, de persoonlijke competenties vergroten.

Prestaties begrotingsjaar 2020: Afdeling Samenleving & Zorg bij directie Toezicht en Handhaving

- Het uitvoeren van het plan van aanpak 'Integriteit' binnen de Directie Toezicht & Handhaving;
- Opleidingsplan voor inhoudelijk en materiedeskundigheid en persoonlijke vorming;
- Doelgericht handhaven bij supermarkten en horeca- eetgelegenheden en waar nodig sanctioneren. Hiervoor dient de mogelijkheid verder uitgewerkt te worden voor het toepassen van bestuurlijke boetes;
- Het introduceren van informatiegestuurde handhaving;
- Het intensiveren van het toezicht op de naleving van Warenwet en Besluit etikettering;
- Het bewaken van de openbare hygiëne, het identificeren van hygiënische problemen en beleid ontwikkelen;
- Werken in diverse task forces intern als extern op het gebied van de drank & horecaverordening;

- Het verder ontwikkelen en uitbreiden van importkeuring van vlees;
- Het uitwerken van een voorstel voor de inspectie van waren 'non-food' en hiervoor een plan van aanpak opstellen;
- Voorlichting en educatie via media en andere kanalen ter bevordering van de bewustwording over voedselveiligheid, (persoonlijke hygiëne) en productveiligheid;
- De mogelijkheid verder bestuderen en uitwerken van een plan voor overdracht takenshipsanitation en roeren van grafkelders en deze onderbrengen bij de vectorgroep van de Directie Samenleving & Zorg.

Functie	822 Overige Volkshuisvesting
----------------	-------------------------------------

Tot deze functie behoren bouw-, woning- en welstandtoezicht en overige aangelegenheden betreffende volkshuisvesting.

Doelstelling

Een aantrekkelijke, diverse en toekomstbestendige woningvoorraad. Een woningvoorraad die in balans is en voorziet in de woningbehoefte van de Bonairiaanse samenleving.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het ontwikkelen van een volkshuisvestingsbeleid;
- Het verder ontwikkelen en introduceren van een nationale hypotheekgarantie voor koopwoningen;
- Het voortzetten van de samenwerking implementatie 500 sociale woningen uitvoeringsplan van FCB en de realisatie van de infrastructurele voorzieningen hiervoor.

Functie	910 Reserveringen en voorzieningen
----------------	---

Tot deze functie behoren:

- a) Reserves van de algemene dienst;
- b) Voorzieningen van de algemene dienst;
- c) Reserves en voorzieningen van taken van dienst, bedrijven en derden.

Doelstelling

- Het ontwikkelen en uitvoeren van reserveringsbeleid (financiële beheersverordening) en het bewaken van onder- en overschrijdingen van de vastgestelde boven- en ondergrenzen;
- Mede met dit reserveringsbeleid een kwalitatief goed financieel beheer bewerkstelligen;
- Het vormen van een algemene reserve als buffer voor het opvangen van financiële tegenvallers, welke niet in de exploitatie opgevangen kunnen worden;
- Het vormen van bestemmingsreserves voor toekomstige investeringen of uitgaven, welke het jaarlijkse investeringsniveau en/of exploitatie te boven gaan;
- Het vormen van voorzieningen met als voornaamste doel, het egaliseren van fluctuaties in de exploitatielasten en het afdekken van bekende risico's.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het treffen van reserves en voorzieningen na de resultaten van de uitbestede deelprojecten van het traject Verbetering financieel beheer zoals 'Niet uit de balans blijvende verplichtingen', 'Waarderingen van debiteuren, onvoorzien en kortlopende schulden';
- Het saneren van balanswaarderingen;
- Het elimineren van risico's door actief risicomanagement;
- Het toewerken naar verbeteringen van het financieel beheer;
- Het opbouwen van weerstandsvermogen in de vorm van algemene reserve en bestemmingsreserves;
- Het opbouwen van voorzieningen.

Functie	911 Geldleningen
----------------	-------------------------

Doelstelling

Het is het Openbaar Lichaam Bonaire niet toegestaan geld te lenen op de vrije kapitaalmarkt. Het Openbaar Lichaam Bonaire lost eerder aangegane renteloze leningen wel af. Verder is wettelijk geregeld dat aanvullend op de vrije uitkering financiering ten behoeve van investeringen kunnen worden gearrangeerd bij BZK en andere ministeries. De rentevrije aflossing van deze financiering gebeurt conform de economische levensduur en gaat ten laste van de vrije uitkering.

Functie	912 Vrijgekomen middelen
----------------	---------------------------------

Deze functie wordt niet meer gebruikt door het afschaffen van de kapitaaldienst.

Functie	913 Dividenden
----------------	-----------------------

Doelstelling

Jaarlijks een acceptabel dividend incasseren, voortvloeiend uit een optimale bedrijfsvoering bij de diverse overheids-nv's. Het streven is dat in 2019 het dividendbeleid in de Eilandsraad wordt vastgesteld en vervolgens geïmplementeerd. Dit dividendbeleid voert het Openbaar Lichaam vanaf 2020 uit. In het dividendbeleid worden criteria opgenomen over de wijze hoe dividenden worden uitgekeerd. Dit beleid is uiteraard breder dan alleen de dividendkwestie. Ook transparantie, maatschappelijke relevantie en adequate bedrijfsvoering zullen hierbij een rol spelen.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het scherp controleren en bevorderen dat de overheids-nv's hun jaarrekeningen tijdig aanleveren.

Functie	920 Belastingen
----------------	------------------------

Doelstelling

Het heffen en innen van lokale belastingen.

Algemeen

Ten aanzien van het heffen en innen van lokale belastingen is er in 2011 een nieuwe situatie ontstaan bij het ingaan van het nieuwe fiscale stelsel. In de aanloop naar die situatie zijn voorbereidingen getroffen in samenwerking met de Belastingdienst/CN. Die hebben ertoe geleid dat de Belastingdienst/CN voor de inning zorgt. De heffing daarentegen blijft de verantwoordelijkheid van het Openbaar Lichaam Bonaire en specifiek voor het Hoofd Financiën als heffingsambtenaar.

Prestaties begrotingsjaar 2020

- Het intensiveren van controle op het heffen en innen van belastingen.

Functie	921 Vrije uitkering
----------------	----------------------------

Doelstelling

Komen tot een realistische vrije uitkering, gebaseerd op referentiekaders (IdeeVersa) die uitgaan van een acceptabel voorzieningenniveau. Vertalen van ontwikkelingen t.a.v. de vrije uitkering naar consequenties voor de begroting en van daaruit te bepalen beleidskeuzes van het Openbaar Lichaam Bonaire.

Algemeen

Begin 2012 is de vrije uitkering verhoogd tot de onderkant van de bandbreedte, zoals berekend n.a.v. diepgaande analyse van het onafhankelijke onderzoeksbureau IdeeVersa. Het zal duidelijk zijn dat het OLB daarmee zijn dienstverlening slechts op een minimaal niveau kan waarmaken. In 2015 heeft er een update plaatsgevonden door hetzelfde. Daarin wordt aangegeven dat er een ophoging van 20% nodig is om de taken en verantwoordelijkheden op een minimaal niveau te kunnen uitvoeren. Dit nog afgezien van het wegwerken van onderhoudsachterstanden tot een voor binnen Nederland acceptabel niveau, waarover afspraken zijn gemaakt. Tot nu toe heeft Nederland de vrije uitkering niet naar een acceptabel niveau verhoogd. In de begroting 2020 is een bedrag van USD 27.740.025 aan vrije uitkering opgevoerd. Dit bedrag is gelijk aan het voorlopige bedrag in 2019 conform brief van BZK d.d. 26 maart 2019 nummer 2019-0000092347.

Functie	922 Algemene uitgaven/inkomsten
----------------	--

Doelstelling

Alles wat niet rechtstreeks onder een sub-functie kan worden ondergebracht wordt geraamd op sub-functie 922 Algemene uitgaven/inkomsten. Voorbeelden zijn hierbij de stelposten voor het bekostigen van de secundaire arbeidsvoorwaarden zoals ambtsjubilea, overwerk, gratificaties en loontredes. Conform artikel 13 lid 3 a van de wet FinBES dient de begroting een post onvoorzien te bevatten. In 2020 is een bedrag van USD 250.000 opgenomen voor onvoorzien uitgaven.

Prestaties begrotingsjaar 2020

Het voeren van reguliere taken.

Functie	990 Saldi van kostenplaatsen
----------------	-------------------------------------

Deze functie wordt niet meer gebruikt met het afschaffen van de verdeeldienst.

Functie	992 Saldo gewone dienst
----------------	--------------------------------

Doelstelling

Tot deze functie behoort het saldo van de gewone dienst. In geval van een tekort wordt dit aan de batenkant gepresenteerd. Overschotten staan aan de lastenkant. Bij een sluitende begroting is het saldo van de functie nihil.

Algemeen

Weergeven van de tekorten en overschotten van de gewone dienst.

Functie	993 Saldo kapitaaldienst
----------------	---------------------------------

Deze functie wordt niet meer gebruikt met het afschaffen van de kapitaaldienst.

PARAGRAFEN

Paragraaf Lokale heffingen en belastingen

Inleiding

De paragraaf lokale heffingen geeft inzicht in de diverse belastingen van het openbaar lichaam en de consequenties daarvan voor de inwoners van Bonaire.

Overzicht belastingopbrengsten van het openbaar lichaam

In de onderstaande tabel wordt de gerealiseerde belastingopbrengsten per middel vergeleken met de cijfers van 2018 en de begrotingen over 2019 en 2020.

Opbrengsten lokale lasten	Begroting 2018 (incl. wijzigingen)	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Motorrijtuigenbelasting	3.000.000	4.239.441	4.000.000	4.400.000
Toeristenbelasting	2.500.000	2.329.639	2.500.000	2.445.000
Verhuurautobelasting	650.000	1.971.202	800.000	895.000
Erfpachten en huur	2.520.382	3.281.951	3.060.382	3.256.582
Reinigingsrechten	1.243.300	1.386.532	1.243.300	1.400.000
Leges en retributies	1.287.500	3.002.435	1.859.600	2.237.700
Havenbelasting*	1.855.300	2.496.246	1.525.300	1.525.300
Grondbelasting	1.810.000	1.538.687	1.810.000	1.800.000
Opcenten op de Vastgoedbelasting	750.000	732.204	750.000	800.000
Precariorechten	300.000	470.113	300.000	450.000
Cruisepax	500.000	786.484	800.000	1.100.000
Diverse opbrengsten		2.093.714		
Totaal	16.416.482	24.328.648	18.648.582	20.309.582

*bedrag bestaat uit lig/loods & meergelden, waterleveringen schepen, registratie, vergunning en certificering vaartuigen

Toelichting tabel

De stijging van de totale belastingopbrengsten in 2018 is voornamelijk veroorzaakt door een forse stijging van de leges en retributies. Deze laatste stijging was het resultaat van ambtshalve aanslagen die werd geheven op de casino's als gevolg van het niet indienen van aangifte vergunningsrecht hazardspelen.

In het kader van verbetering van het financieel beheer heeft het openbaar lichaam Bonaire bij het aandachtsgebied waardering van debiteuren en belastingvorderingen prioriteit gesteld bij de toeristenbelasting en verhuurautobelasting. Het openbaar lichaam Bonaire heeft samen met de ingehuurde consultant DCC Consultancy en TCB gewerkt om op een systematische manier ambtshalve aanslagen op te leggen aan de belastingplichtigen die geen aangifte hebben gedaan. Deze exercitie heeft ook bijdragen aan de stijging van de belastingopbrengsten van verhuurautobelasting in het resultaat 2018.

Verder is de cruise pax (head tax) ook relatief gestegen door een verdere verhoging van het aantal cruise schepen die ons eiland heeft bezocht gedurende 2018 en eerste helft van 2019.

Beleidsmatige ontwikkelingen

Als onderdeel van verbetertraject financieel beheer zijn er 3 aandachtsgebieden waarop aanbevelingen zijn gegeven door de adviseurs voor wat betreft de te nemen maatregelen om tot een volledige verantwoording van de opbrengsten te komen. Deze zijn n.l.:

1. onzekerheden rondom de administratieve organisatie en interne controle van diverse opbrengsten;
2. waardering van debiteuren en belastingvorderingen;
3. ontbreken van de beschrijving van de administratieve organisatie en interne controle mbt de directie Ruimte en Ontwikkeling.

In 2018 en 2019 zijn er middelen vrijgemaakt om de implementaties van de aanbevelingen in de reeds beschreven rapporten uit te voeren. De nodige interviews zijn gehouden zodat Deloitte informatie heeft gekregen betreffende de status van de te nemen AO/IC maatregelen van de diverse opbrengsten. De simpele te implementeren maatregelen zijn gedurende het dienstjaar 2018 geïmplementeerd. Na het traject is een eindrapport gemaakt door Deloitte van de geïmplementeerde en nog te implementeren maatregelen. De maatregelen die nog niet geïmplementeerd zijn, zijn afhankelijk van de afronding van het project Implementatie software pakket Gouw belastingen. Dit traject loopt nog.

In het traject van waardering van debiteuren en belastingvorderingen zijn de haalbare aanbevelingen in 2018 geïmplementeerd. Een onderdeel van de interne beheersmaatregelen is het inzetten van gerechtsdeurwaarder voor het uitvoeren van de inning van privaatsrechtelijke vorderingen, zoals erfpacht, rekening houdend met de toegestane wet- en regelgeving. De deurwaarder is begonnen met het vooronderzoek, alvorens de belastingplichtigen te gaan benaderen via formele brieven. Gezien de grootte van de portefeuille, zal dit traject jaren duren. Naast deze deurwaarder is het openbaar lichaam Bonaire momenteel bezig in gesprek met twee andere deurwaarders. In 2019 en 2020 zal hieraan verder invulling worden gegeven, zodat alle drie deurwaarders hun incassowerkzaamheden optimaal kunnen uitvoeren. Wel dient vermeldt te worden dat het aantal gerechtsdeurwaarders op het eiland beperkt zijn.

Het aandachtsgebied "Beschrijven van administratieve organisatie en interne controle bij de directie Ruimte en Ontwikkeling" wordt uitgevoerd door KPMG. Door samenloop van diverse factoren is er vertraging opgelopen in de planning van het implementeren van de ontbrekende interne beheersmaatregelen zoals beschreven in de opgestelde risk & control matrix. De processen zijn door de directie gevalideerd en aangepast aan de hand van hun commentaren. Er dienen nog enkele stappen te volgen voordat het traject kan worden afgerond met een eindrapport. Te denken valt aan de nodige afstemmingen met Bearingpoint, trainingen over uitgifte van woningbouw en commerciële percelen e.d.

In 2020 zal verder aandacht worden gegeven aan vergroten van de financiële inkomstenbasis en het verdienmodel door belasting gerelateerde maatregelen te nemen en door de compliance en efficiency van de bestaande maatregelen en middelen. In het kader van het bestuursakkoord zijn afspraken gemaakt tijdens de VNG congres. In de tweede helft van 2019 komt een belastingexpert om strategische keuzes in kaart te brengen en het openbaar lichaam en Belastingdienst Caribisch Nederland op belastinggebied bij te staan.

Overzicht diverse heffingen

Motorrijtuigenbelasting

In 2018 en 2019 is verder aandacht besteed aan de opschoning van de MRB bestand, samen met een effectief incasso beleid dat werd uitgevoerd door BCN. Het openbaar lichaam Bonaire zal volledig steunen op de beheersmaatregelen bij BCN. Dit gezien het feit dat de inning door volledig door BCN wordt gedaan. In juni 2019 heeft de afdeling Financiën het project Uitgifte kentekenplaten geïnitieerd die ook zal leiden tot de opschoning van de MRB administratie. Het streven is om in 2020 de in 2019 verrichtte exercities voort te zetten zodat het kwaliteitsniveau van de database op pijl kan blijven.

Toeristen,- en verhuurautobelasting

Een ingehuurd fiscalist heeft in 2018 voorstellen tot wijziging van de huidige wet- en regelgeving aangeleverd. Deze zijn door de betrokken afdelingen van commentaar voorzien en ligt nog bij het bestuurscollege ter besluitvorming. Verder heeft het openbaar lichaam samen met DCC Consultancy en TCB een systematische manier bedacht om ambtshalve aanslagen voor toeristenbelasting en verhuurautobelasting te versturen voor de belastingplichtigen die geen aangifte hebben gedaan. In 2018 zijn ambtshalve aanslagen voor de belastingmiddel verhuurautobelasting verstuurd. Het is van groot belang dat de aanbevolen procedures in 2019 en 2020 worden voortgezet, zodat de toezicht, inning en handhaving op de toeristen- en verhuurautobelasting verbeterd en gewaarborgd blijft.

Erfpachten en huur

De opschoning en actualisering van het erfpacht- en huurbestand is een continu proces. Periodieke afstemming met de Directie Ruimte en Ontwikkeling en het Kadaster resulteert in beter inzicht in de verstrekte en beschikbare percelen enerzijds en anderzijds de daarvoor in te vorderen canons. De geplande implementatie van de automatisering van de administratie is in 2018 enige vertraging opgelopen. Ons streven is om de opgelopen vertraging in 2019 in te halen zodat de kwaliteitsniveau in 2020 kan worden verbeterd.

Havenbelasting

Het proces om de kwaliteit van de haven faciliteiten en diensten te verbeteren zijn verder doorgegaan in 2018. De herziening van geïmplementeerde beheersmaatregelen is meegenomen in het traject van verbetering financieel beheer en is uitgevoerd door Deloitte.

Grondbelasting

Gedurende 2018 is het afstemmingsproces tussen de afdeling Financiën en de diverse directies verder geïmplementeerd. Daarnaast zijn opdrachten verleend aan taxateurs om geveltaxaties te verrichten bij verschillende percelen om vervolgens de grondslag voor de aanslagen te actualiseren. In 2018 en 2019 zijn deze acties voortgezet met als doel de opschoning van het bestand en automatiseren van de administratie met het geautomatiseerde pakket Gouw belastingen.

Eiland verordening lokale kwijtschelding

Conform de huidige wet- en regelgeving Belastingwet Bes, afdeling 2, artikel 8.21 t/m 8.26 dient het openbaar lichaam een verordening op stellen met als doel het beleid ten aanzien van kwijtschelding vast te stellen.

Het betreft het kunnen toepassen van heldere afspraken om onder voorwaarden aan burgers en ondernemers kwijtschelding te kunnen verlenen. Daarbij wordt zoveel mogelijk aangesloten op het beleid binnen de Belastingdienst/CN. Het concept verordening is nog niet opgesteld.

Paragraaf Weerstandsvermogen

Inleiding

In de paragraaf weerstandsvermogen wordt de financiële positie van het openbaar lichaam Bonaire beschreven.

Ambities kunnen niet gerealiseerd worden zonder risico's te nemen. Risico's horen bij het proces van verandering. Het is belangrijk dat de eilandsraad zich bewust is van de risico's die horen bij het beleid van het openbaar lichaam en dat zij hierop stuurt.

De mate waarin het openbaar lichaam in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen, zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'. Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die het openbaar lichaam Bonaire heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken. Het geld en de mogelijkheden bestaan onder andere uit het vrij aanwendbare gedeelte van de algemene reserve en de post onvoorzien die in de begroting is opgenomen. De benodigde weerstandscapaciteit is afhankelijk van de aard en de omvang van de risico's waar de gemeente mee wordt geconfronteerd (risicoprofiel), bijvoorbeeld financiële risico's binnen projecten. Voor in deze paragraaf opgenomen risico's kunnen geen verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd, omdat de risico's zich niet regelmatig voordoen en niet goed meetbaar zijn.

Het weerstandsvermogen geeft de relatie aan tussen de risico's waar geen maatregelen voor zijn getroffen en de capaciteit die het openbaar lichaam heeft om de niet-begrote kosten op te vangen (artikel 10 Besluit Begroting en Verantwoording)(BBV-BES).

Het eigen vermogen van het openbaar lichaam wordt gevormd door de algemene reserve en bestemmingsreserves en kan worden ingezet om tegenvallers op te vangen. Ook de bestemmingsreserves worden dus tot het eigen vermogen gerekend.

Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Het gaat hier om zogenaamd "geoormerkt" geld waarover niet vrij kan worden beschikt om elke willekeurige tegenvaller op te vangen.

De gewenste c.q. aanwezige weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit c.q. het weerstandsvermogen geeft antwoord op de vraag in hoeverre het openbaar lichaam in staat is om nog niet afgedekte risico's op te vangen. Het is voor de hand liggend dat het minimale weerstandsvermogen minimaal gelijk is aan de uitkomst van een risicoanalyse. Een control risk assessment zal deels antwoord moeten geven op dit vraagstuk. In het geval dat er een niet afgedekt risico zich voordoet, zal deze uiteindelijk door het openbaar lichaam moeten worden opgevangen. Daarvoor is weerstandscapaciteit noodzakelijk. Het openbaar lichaam staat dus voor de uitdaging om de niet afgedekte risico's en de aanwezige opvangcapaciteit op elkaar af te stemmen en gefaseerd toe te groeien naar een weerstandsvermogen dat voldoende is.

Aandachtspunt is echter dat de liquiditeitspositie van openbaar lichaam Bonaire mede bepalend is voor de mogelijkheden om op een zeker moment ook daadwerkelijk bepaalde kosten op te kunnen vangen. Zeker omdat die positie, voor zover die het toelaat, ook voortdurend wordt bewaakt en financiële ruimte onmiddellijk wordt ingezet voor uitvoering.

Berekening gewenst weerstandsvermogen

De gewenste weerstandscapaciteit wordt berekend door de omvang van het risico gelijk te stellen met het minimale vrije eigen vermogen die aanwezig moet zijn om eventuele uitgaven met betrekking tot het risico gevallen te dekken.

Overzicht weerstandscapaciteit

Er kan onderscheid gemaakt worden tussen incidentele weerstandscapaciteit, die wordt ingezet om de incidentele financiële gevolgen van risico's op te vangen en structurele weerstandscapaciteit, die wordt ingezet om de structurele financiële gevolgen van risico's op te vangen. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene nog niet bestemde reserve en de stille reserves, die gerealiseerd kunnen worden door verkoop van bezittingen, die niet dienstbaar zijn aan de bedrijfsuitoefening van het openbaar lichaam. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de post onvoorzien, het gemiddelde meerjarig begrotingsaldo en de onbenutte belastingcapaciteit.

Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit

Middelen (bedragen x US\$1 miljoen)	Incidenteel			
	2016	2017	2018	2 ^{de} kwartaal 2019
Algemene reserve	25.5	27.7	27.7	40.4
Bestemmingsreserves	0.3	0.2	2.6	2.1
Resultaat	2.2	2.5	12.6	11.2
Af: toevoeging bestemmingsreserve				
Af: afname algemene reserve				
Stille reserves				
Begrotingssaldo				
Onbenutte belastingcapaciteit				
- Hondenbelasting				
- Onderdekking leges en retributies				
Subtotaal	28.0	30.4	42.9	53.7
Post onvoorzien	0.2	0.2	0.3	0.2
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	28.2	30.6	43.2	53.9

De definitie van een risico

Een risico kan gedefinieerd worden als "de kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald (negatief) gevolg voor de betrokkenen". Het openbaar Lichaam loopt tal van risico's. In de vakliteratuur over dit onderwerp worden wel belangrijke risicocategorieën genoemd.

Het betreffen onder andere risico's als gevolg van aansprakelijkheid, overheids-N.V.'s, publiek private samenwerking, subsidierelaties, openeinderegelingen, gebiedsuitbreidingen (het uitgeven van gronden in erfpacht), het implementeren van wet- en regelgeving en risico's uit het reguliere bedrijfsproces, lopende claims etc.

Een systematische aanpak voor de inventarisatie en beoordeling van risico's is een belangrijke voorwaarde om beter inzicht te krijgen in het risicoprofiel van het openbaar Lichaam. Daartoe zijn diverse modellen ontwikkeld. In hoofdlijnen komt het er op neer dat de risico's en beheersmaatregelen worden geïnventariseerd, rekening houdend met benoemde risicocategorieën en –gebieden. Daarna volgt een inschatting van de kansen en gevolgen. Door de factor kans (dat een risico optreedt) te vermenigvuldigen met het ingeschatte gevolg, ontstaat een indicatie van het financiële gevolg. De risico's, waarvoor geen beheersmaatregelen getroffen zijn, worden op deze wijze gekwantificeerd en daarmee is de benodigde weerstandscapaciteit inzichtelijk.

Inventarisatie van de aanwezige risico's

In het onderstaande overzicht zijn de nu bekende risico's opgenomen. Hierbij hebben wij om redenen van eenvoud de risico's met een verwacht schadebedrag van minder dan US\$ 100.000 niet opgenomen. Er is een inventarisatie gemaakt van de overheid n.v.'s, civiele procedures, WARBES- , ambtenaren – en belastingzaken echter moet vermeld worden dat niet alle risico's kwantificeerbaar zijn.

De onderstaande tabellen geven een gedetailleerd overzicht van de bovengenoemde kwantificeerbare risico's.

Overheid N.V.'s

1.	Aanspreken voor verliezen Bonaire Holding maatschappij N.V.
Omschrijving	Bonaire Holding Maatschappij heeft een geplaatst aandelenkapitaal van US\$ 24.022.346 hiervan is een bedrag van US\$ 20.536.313 nog niet volgestort door het openbaar lichaam Bonaire. Hierdoor loopt het openbaar lichaam Bonaire boven het bedrag van het gestorte kapitaal risico voor bedrijfsverliezen van BHM en haar dochterondernemingen
Impact	USD 20.536.313
Verlies kans	10%
Risico	USD 2.053.631
Maatregelen	Er is een statutenwijziging toegezegd door de directie van BHM. Het openbaar lichaam Bonaire zal toezien op de daadwerkelijke uitvoering van deze statutenwijziging in 2019.
Status	Het betreft een doorlopend risico. Na de statutenwijziging is het risico beperkt tot de resultaten uit de voorgaande periode, maar wel voor een maximaal bedrag van US\$ 20.536.313. In het kader van de getekende Bestuursakkoord zal in 2019 een onderzoek plaatsvinden van de structuur en effectiviteit van de overheid N.V.

Civiele procedures

2. Wijman versus OLB	
Omschrijving	Betreft het beroep op verjaring door mevrouw Wijman terzake een perceel groot 16.800 m ² gelegen te Antriol. Wijman is in eerste aanleg in het ongelijk gesteld door het Gerecht. Wijman is vervolgens in beroep gegaan tegen dat vonnis.
Impact	Financiële verplichting is onbekend
Status	De zaak loopt nog in Hoger Beroep

3. Peter Yates versus OLB	
Omschrijving	Yates heeft na een aantal WOB- verzoeken een procedure opgestart tegen OLB en in eerste instantie \$ 50.000,- gevorderd. Gaandeweg de procedure is het gevorderde bedrag verhoogd en Yates spreekt het OLB aan voor het tienvoudige van \$ 50.000,-. Daarnaast is er nog een tweede procedure opgestart waarbij Yates bedragen van > 10 mln. aanhaalt als schadevergoeding.
Impact	USD 200.000
Status	De bodemprocedure en de incidentele procedures hierover lopen nog in afwachting van een vonnis.

4. Kenepa versus OLB	
Omschrijving	Jaren geleden heeft het OLB een perceel in erfpacht uitgegeven, waarnaar de erfpachter hierop een huis heeft gebouwd. Enige tijd later bleek dat de grond in eigendom toebehoort aan een ander dan het OLB. De eigenaren wensen thans dat de grond onbebouwd en onbezwaard in hun bezit komt. Een aanbod tot grondruil is door hen afgewezen. Om aan hun wens te voldoen, verlangt degene die het gebouwde gekocht heeft financieel te worden gecompenseerd. De hiermee gemoeide kosten bedragen ongeveer USD 200.000,=. Nadat het OLB inmiddels te kennen had gegeven aan de eigenaren niet vrijwillig aan het verzoek te kunnen voldoen, hebben zij alsnog een procedure aangespannen. In deze procedure is getracht te komen tot een vergelijk, doch de wederpartij heeft te kennen gegeven te blijven bij haar vordering tot ontruiming van het perceel.
Impact	USD 250.000
Status	In eerste aanleg is OLB inmiddels in het gelijk gesteld en is de vordering van Kenepa afgewezen.

5. Top Drive Carrental versus OLB	
Omschrijving	Aan Top Drive Carrental is een perceel grond in erfpacht uitgegeven om haar bedrijf op te vestigen. Omdat dit perceel niet geschikt bleek is met Top Drive een ruil overeengekomen waarbij Top Drive een alternatief perceel in erfpacht zou verkrijgen. Om gebruik te kunnen maken van het nieuwe perceel diende echter het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan te worden aangepast en de bestemming te worden gewijzigd. De eilandsraad bleek hiertoe niet bereid. Inmiddels waren partijen in overleg gegaan om in overleg alternatieve percelen te vinden waarop Top Drive Carrental haar bedrijfsactiviteiten zou kunnen uitoefenen. Top Drive Carrental heeft echter deze alternatieven afgewezen. Top Drive Carrental vraagt in onderhavige procedure alsnog nakomen van de overeengekomen ruil dan wel dat een alternatief perceel wordt toegewezen wat groter is dan het oorspronkelijke perceel. Daarnaast vraagt zij een verklaring voor recht dat het OLB aansprakelijk is voor de geleden schade. In een tussenvonnis heeft het Gerecht geoordeeld dat de overeengekomen ruil niet kan worden nagekomen en dat TOP geen recht heeft op een groter perceel.
Impact	Financiële verplichting is onbekend
Status	Partijen zijn opgeroepen middels een comparitie van partijen een schikking te bereiken.

6. King's Beach Resort N.V. versus OLB	
Omschrijving	King's Beach Resort en enkel particuliere eigenaren gaan niet akkoord met de hoogte van de verschuldigde erfpachtcanon. Zij vorderen een verklaring voor recht dat de canon en de grondwaarde waarvan deze is afgeleid niet rechtmatig is vastgesteld. Het OLB in reconventie eist betaling van de achterstallig canon en een verklaring voor recht dat King's Beach Resort de erfpachtvoorwaarden niet nakomt. Inmiddels heeft een nieuwe aandeelhouder van King's Beach Resort N.V. verzocht om in overleg met het OLB te komen tot nieuwe plannen voor de ontwikkeling van de percelen en is overeengekomen de procedure "door te halen". Indien partijen geen overeenstemming zullen bereiken over het geschil en de procedure zal worden voortgezet, beperkt het risico zich tot de verschuldigde erfpacht canon ad USD 450.000.
Impact	USD 450.000
Maatregelen	Het OLB heeft de voornemens om in overleg met tegenpartij tot een overeenstemming te komen zonder dat er schade wordt geleden.
Status	Overleg fase is nog gaande.

WAR BES zaken

7.	Sydney Manuel versus OLB
Omschrijving	Het OLB is in hoger beroep veroordeeld tot heroverweging van haar beslissing. Heroverweging van de beslissing heeft plaatsgevonden. Manuel heeft tegen de beslissing in heroverweging beroep aangetekend..
Impact	Financiële verplichting is onbekend
Status	Daarop is wederom een afwijzing gevolgd en ook tegen deze afwijzing heeft Manuel geprotesteerd

8.	BIA versus OLB
Omschrijving	Bonaire International Airport (BIA) vordert vernietiging van de aan Dabboussi Real Estate (DRE) verleende bouwvergunning voor de bouw van een kantoorgebouw op een door BIA aan DRE in erfpacht uitgegeven perceel. Het risico voor het OLB is er in gelegen dat indien BIA in het gelijk zou worden gesteld, het OLB wellicht kan worden aangesproken door DRE voor de geleden schade.
Impact	Financiële verplichting onbekend
Status	Omdat BIA civiele procedures tegen DRE heeft aangespannen en in overleg is met DRE, is de behandeling van deze procedure in overleg van betrokken partijen aangehouden.

9.	STINAPA e.a. versus OLB
Omschrijving	Stichting Nationale Parken (STINAPA) Bonaire heeft beroep aangetekend tegen een drietal beschikkingen van het BC aangaande vergunningverlening aan Harbour Village development ten behoeve van de bouw- en aanlegwerkzaamheden voor de Salinja di Vlijt.
Impact	Financiële verplichting is onbekend
Status	Deze zaak is aangehouden zodat partijen onderling tot een akkoord kunnen komen

10.	STCB e.a. versus OLB
Omschrijving	Sea Turtle Conservation Bonaire (STCB) en anderen verzetten zich tegen de uitbreidingsplannen van Karel's Pier. Er zijn diverse procedures gevoerd. Er dient (opnieuw) een natuurvergunning te worden verstrekt en het ruimtelijk ontwikkelingsplan dient (opnieuw) te worden aangepast. Verwacht wordt dat tegen de opnieuw te nemen beschikkingen procedures aangespannen zullen worden. Niet duidelijk is wat de financiële risico's zijn voor het OLB indien de opnieuw te nemen besluiten worden vernietigd en het project verdere vertraging oploopt.
Impact	Financiële verplichting onbekend
Status	Er is door alle betrokkenen ingestemd om via mediation deze kwestie op te lossen.

Ambtenaren zaken

11.	Meuleman versus OLB
Omschrijving	De ambtenaar heeft bezwaar aangetekend tegen zijn ontslag en deze procedure loopt. In geval van toewijzing van zijn bezwaar zal OLB veroordeeld worden tot betaling van het misgelopen inkomen vanaf datum ontslag tot aan datum van de uitspraak.
Impact	Financiële verplichting onbekend
Status	Deze procedure loopt

Belasting zaken

12.	Flamingo Casino versus OLB
Omschrijving	Flamingo Casino N.V. heeft beroep aangetekend tegen de heffing door het OLB van speelvergunningrecht. Verzocht wordt o.a. een uitspraak over de vraag of het speelvergunningrecht verschuldigd is over de bruto omzet of over de omzet na dat de uitgekeerde prijzen zijn betaald. Tevens stelt Flamingo Casino zich op het standpunt dat er sprake is van een dubbele heffing gelet op de door de Rijksoverheid te heffen Kansspelbelasting.
Impact	USD 387.400
Verlies kans	5%
Risico	USD 19.370
Status	OLB heeft de rechtszaak in eerste aanleg gewonnen en nu is belastingplichtige naar de hoge beroep gegaan. Verweerschrift ingediend op 11 maart 2019 door belastingplichtige.

13.	Coral Casino versus OLB
Omschrijving	Coral Casino heeft beroep aangetekend tegen de opgelegde heffingen voor speelvergunningrechten. De door hen aangevoerde gronden zijn vergelijkbaar met de gronden die aangevoerd zijn in de door Flamingo Casino tegen het OLB aangespannen procedure. De zaak werd op 11 november 2018 behandeld, waarvoor wij nog in afwachting zijn van de vonnis.
Impact	USD 387.400
Verlies kans	5%
Risico	UDS 19.370
Status	In afwachting van vonnis

14.	Economy Rent A Car N.V.
Omschrijving	Economy Car Rental heeft in twee instanties met succes beroep aangetekend tegen haar opgelegde aanslagen inzake Autoverhuurbelasting. De gevoerde procedures betroffen de aanslagen over de periode april-juni 2013 ad USD 28.000. Inmiddels claimt Economy Car Rental terugbetaling van de door haar afgedragen over een veel langere periode voor een bedrag ad. 670.000 USD. Rechtszaak heeft op 26 februari 2019 plaatsgevonden en wij zijn nu in afwachting van de vonnis.
Impact	USD 670.000
Verlies kans	20%
Risico	USD 134.000
Status	In afwachting van vonnis

15.	Interisland Car Rental versus OLB
Omschrijving	Interisland Car Rental heeft ook de rechtszaak samen met Economy Rental Car aangespannen tegen het OLB en wordt gezamenlijk behandeld door de rechter.
Impact	USD 670.000
verlies kans	20%
Risico	USD 134.000
Status	Deze procedure loopt

16.	Buddy Dive groep versus OLB
Omschrijving	4 bedrijven behorende tot de Buddy Dive groep hebben beroep aangetekend tegen opgelegde aanslagen inzake Verhuurbelasting motorrijtuigen en Toeristenbelasting. Datum van de rechtszaak moet nog worden bekendgemaakt, maar de conclusie van repliek van het OLB werd al ingediend door de advocaat.
Impact	USD 5.237.000
Verlies kans	20%
Risico	USD 1.047.400
Status	In afwachting datum rechtszaak

Recapitulatie overzicht kwantificeerbare risico's

Soort zaak	Incid. /struct.	Maximale schade (mln. US\$)	Kans optreden	Omvang risico (mln.. US\$)
Overheid NV's	I	20.5	0-10%	2.0
Civiele procedure	I	0.9	0-20%	0.2
WAR BES	I	PM		PM
Ambtenarenzaak	I	PM		PM
Belastingzaak		7.4	0-20%	1.4
Totaal		28.8		3.6

Ratio weerstandsvermogen

De weerstandsratio geeft inzicht in hoe de beschikbare weerstandscapaciteit zich verhoudt tot de financiële risico's die kunnen optreden. Gesteld kan worden dat als er precies genoeg weerstandscapaciteit is om de risico's af te dekken, een ratio van 1, het weerstandsvermogen voldoende is. De meeste gemeenten gebruiken de volgende beoordelingstabel weerstandsvermogen bij het beoordelen van hun weerstandsvermogen;

Beoordelingstabel weerstandsvermogen

Omschrijving	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Deze weerstandsnorm zou het openbaar lichaam niet alleen concrete handvatten geven, maar de kader stellende taak van de Eilandsraad en de controlerende en toezichhoudende taak van de stakeholders te vereenvoudigen.

Ratio weerstandsvermogen openbaar lichaam Bonaire

Omschrijving	2018	2 ^{de} kwartaal 2019
Beschikbare weerstandscapaciteit in USD miljoen	43.2	53.9
Kwantificeerbare risico's in USD miljoen	3.6	3.6
Ratio	12.0	15.0

De ratio van het weerstandsvermogen is 15.0. Op basis van het beoordelingstabel is de waardering van het weerstandsvermogen van het openbaar lichaam Bonaire een A, oftewel uitstekend. De ratio is ten opzichte van de jaarrekening 2018 en de 2de kwartaal 2019 is verder verbeterd.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (incl. “wegwerken achterstanden”)

Inleiding

Volgens artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording openbare lichamen BES (BBV BES) dienen de openbare lichamen een helder en volledig overzicht in de kapitaalgoederen te geven voor een goed inzicht in de financiële positie.

Het openbaar lichaam Bonaire is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Hieronder worden de meest belangrijke kapitaalgoederen weergegeven:

- Wegen
- Overheidsgebouwen
- Haven (kaden & pieren);
- Onderwijshuisvesting
- Dammen en
- Sportvelden/verlichting.

In algemene zin kan worden vastgesteld dat het onderhoud van de verschillende kapitaalgoederen niet op orde is. Er is sprake van onderhoudsachterstanden. De financiële situatie laat echter niet toe dat dit achterstallige onderhoud voortvarend wordt weggewerkt. De begroting bevat een beperkt budget voor regulier onderhoud. Aan de andere kant wordt elk jaar bij het opstellen van de jaarrekening geconstateerd dat er een substantiële overschot is aan middelen. Mede de oorzaak hiervoor is dat de menskracht ontbreekt om alle begrote projecten conform de planning uit te voeren.

Met een eenmalige donatie in oktober 2011 is het mogelijk gebleken Passangrahan volledig te restaureren. Halverwege 2014 was de oplevering en vanaf dat moment vormt dit gebouw weer de huisvesting voor de eilandsraad, griffie, fracties e.d. Het gebouw is inmiddels weer aan onderhoud toe omdat er geen regulier onderhoud volgens een onderhoudsprogramma plaatsvindt. De kosten voor het uitvoeren van het achterstallig onderhoud worden geschat op circa USD 100.000,-. Jaarlijks is een bedrag benodigd van USD 60.000,- voor regulier onderhoud.

Middelen voor achterstallig onderhoud van overige kapitaalgoederen zijn slechts marginaal beschikbaar. Er zijn in 2010 afspraken gemaakt met het Rijk over financiële bijdragen aan inhaalragen wat achterstallig onderhoud betreft (zie Bestuurlijk Akkoord van 22 april 2010). Hierin staat aangegeven dat het Rijk onder voorwaarden aanvullende middelen aanreikt als Bonaire meerjaren renovatie en onderhoudsplannen zou aanlevert.

In 2020 zijn de volgende onderhoudskosten in de begroting opgenomen;

Grootboek Nummer	Omschrijving	Bedrag in USD	Kapitaallasten in USD	Totaal in USD
210.00.02	Gebouwen	100.000	21.094	121.094
210.00.02	Infrastructuur	1.000.000	731.836	1.731.836
222.00.02	Kaden, pieren en boeien	150.000	161.104	311.104
341.10.00	Dammen	50.000	0	50.000
480.00.08	Huisvesting scholen	100.000	0	100.000
530.00.02	Sportvelden/verlichting	100.000	291.555	391.555
	Totaal	1.500.000	1.205.589	2.705.589

Gebouwen

In 2020 zal voor wat betreft de overheidsgebouwen, inclusief de scholen, een inventarisatie worden gemaakt met vermelding van de bouwtechnische en onderhoudsstaat. Op basis daarvan zal gebaseerd op de prioriteiten een meerjaren renovatieprogramma opgesteld worden en zal inzichtelijk welke orde van grootte het achterstallig onderhoud heeft. Op basis van dit meerjaren renovatieplan zal het Rijk benaderd worden voor een financiële bijdrage voor de uitvoering ervan. Daarnaast zal ook een onderhoudsplan opgesteld worden voor regulier onderhoud.

Wegen (infrastructuur)

Het rapport "Beheer wegen Bonaire (2012-2016)" van CEC/Witteveen & Bos is begin 2017 geactualiseerd. Er is USD 90 miljoen nodig voor het onderhoud van de wegen. Dit is een aanzienlijk bedrag dat het Openbaar Lichaam Bonaire niet kan opbrengen. Naast dit bedrag zal ook een aanzienlijk bedrag benodigd zijn voor de implementatie van een nog te ontwikkelen Waterplan voor Bonaire. Het afvoeren van hemelwater is namelijk belangrijk om de kwaliteit van de wegen te kunnen behouden.

In november 2018 is een meerjaren uitvoeringsprogramma onderhoud wegen ingediend bij het Rijk voor medefinanciering. De verwachting is dat in 2019 een eerste tranche van de middelen beschikbaar gesteld worden door het Rijk zodat op een structurele wijze en inhaalslag plaatsvindt van het achterstallig onderhoud van de wegen. Het OLB zal zelf ook een deel van de benodigde fondsen uit haar eigen begroting betrekken. Deze kosten voor het OLB komen naast de structurele USD 1 miljoen per jaar voor het reguliere onderhoud aan het wegennet en de dammen. Over de afgelopen jaren is gebleken dat ook dit bedrag niet volstaat om de wegen op een aanvaardbaar kwaliteitsniveau te houden. Het Rijk heeft toegezegd het OLB te assisteren om de uitvoeringskracht voor dit meerjaren onderhoudsplan duurzaam te versterken.

Haven (herstel schade n.a.v. Omar)

In 2018 is, in overleg met het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat en Port of Amsterdam, gestart met de renovatie van de zuid en midden pier. Een groot deel van de schade is in 2008 veroorzaakt door Omar. De renovatiewerkzaamheden aan de pieren zijn inmiddels afgerond. Naar verwachting zal begin 2020 worden gestart met de werkzaamheden voor de verlenging van Zuidpier. Middelen hiervoor zijn beschikbaar gesteld door het ministerie van I&W. Het OLB heeft een deel van winstbestemming 2018 (USD 654.000,-) beschikbaar gesteld om het project te kunnen realiseren.

Masterplan Onderwijshuisvesting OLB/RVD

Mede door een flinke renteloze lening (US\$ 19,1 mln +\$ 6,5 mln) draagt het openbaar lichaam Bonaire financieel flink bij om de onderhoudsachterstanden bij de scholen weggewerkt te krijgen. Het ministerie van Onderwijs & Wetenschappen geeft hier als ministerie het goede voorbeeld door te stellen dat het onderwijs op hetzelfde niveau als in Nederland moet worden gebracht. Het steekt daarin veel energie en middelen, net als in de renovatie en nieuwbouw van de diverse scholen. Het jaar 2020 zal vooral in het teken staan van de nieuwbouw van de SGB school. De bouwvergunning is reeds verleend en deze kan aanvangen nadat het archeologisch onderzoek terplaatse is afgerond en het bouwverbod is ingetrokken.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

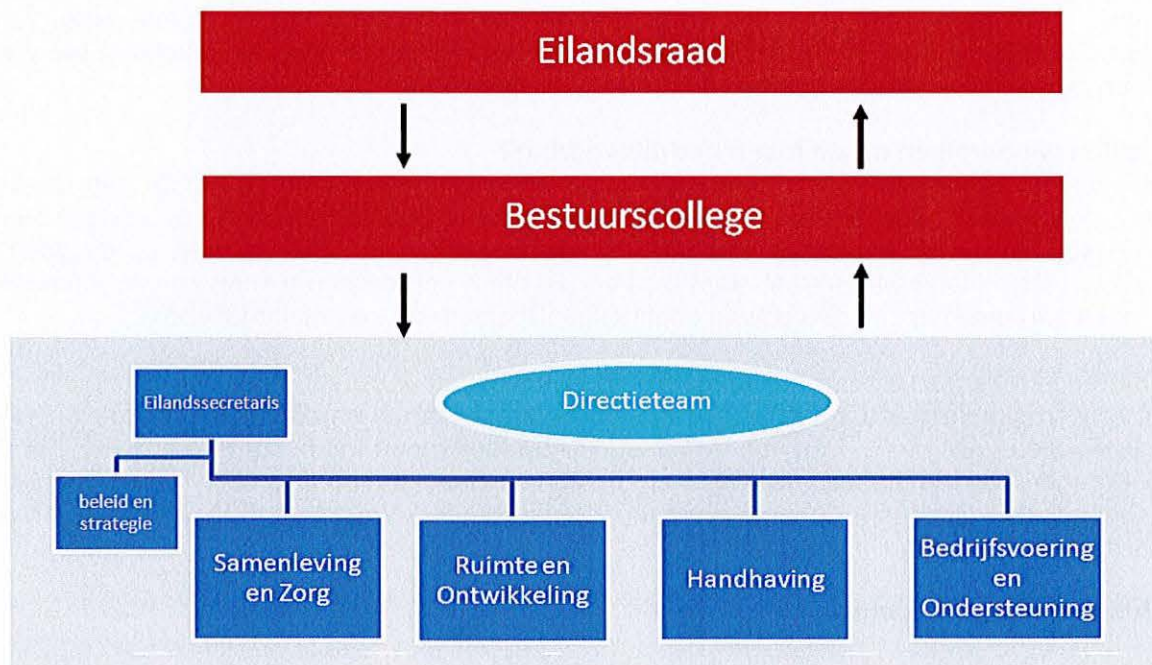
Bedrijfsvoering processen ondersteunen de uitvoering van de begroting. Denk hierbij aan de inzet van personeel, financiën, juridische aspecten, documentaire informatievoorziening, dienstverlening, communicatie en automatisering. De bedrijfsvoering is niet alleen intern gericht. Zo verwachten de Bonaireaanse inwoners dat de kwaliteit van de dienstverlening op orde is. In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken rondom de bedrijfsvoering.

In december 2009 is door het Bestuurscollege besloten om de organisatiestructuur van de ambtelijke organisatie om te vormen naar een directiemodel. Begin mei 2011 heeft het Bestuurscollege in vervolg hierop het inrichtingsplan voor deze structuur vastgesteld.

Aan de opzet van deze nieuwe organisatiestructuur lagen de volgende uitgangspunten ten grondslag:

- het versterken van de beleidsfunctie, het management en de aansturing van de organisatie,
- een bundeling van gelijksoortige taken die met elkaar te maken hebben,
- het versterken van de eilandelijke toezichthoudende en handhavende taken,
- en het concentreren van de bedrijfsvoeringfuncties.

Op basis van deze uitgangspunten is door het Bestuurscollege gekozen voor de volgende hoofdstructuur van het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB):

Ambtelijke organisatie

Wie zijn wij ?

Onder Bedrijfsvoering en Ondersteuning wordt verstaan: het ontwikkelen van beleid en middelen op het gebied van personeel en organisatie, financiën, juridische zaken, documentaire informatie voorziening, facilitaire zaken, communicatie en informatie communicatie en technologie.

Waar gaan wij voor?

De directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning is een moderne, klantvriendelijke organisatie, die het Openbaar Lichaam Bonaire adequaat ondersteunt, beleid maakt en middelen ontwikkelt. Hiermee levert de directie B&O een bijdrage aan een betrouwbare, professionele dienstverlening van het Openbaar Lichaam Bonaire aan de gemeenschap van Bonaire.

Waar staan wij voor?

De directie B&O verricht op een professionele, zorgvuldige, betrouwbare, tijdige en klantvriendelijke wijze werkzaamheden uit op de gebieden: juridische zaken, financiën, middelen, personeel en organisatie, facilitaire zaken, communicatie en documentaire informatievoorziening.

De directie B&O heeft per 1 december 2018 een nieuwe directeur kunnen verwelkomen. Zij zal de komende jaren zich ook gaan toeleggen op de doorontwikkeling van de organisatie en het uitvoering geven aan de aandachtspunten uit het in november 2018 getekende bestuursakkoord.

Met de komst van de nieuwe directeur wordt er meer sturing gegeven aan de organisatie-aanpassingen van de afdelingen Communicatie & Protocol, ICT, Facilitaire Zaken en Financiën. Belangrijk focuspunt daarbij is het vergroten van de effectiviteit en ondersteuning van faciliterende afdelingen en het verduidelijken naar de overige directies en stakeholders toe van de rol en taken die de directie heeft bij de ondersteuning van hen.

Wat willen we bereiken op de totale bedrijfsvoering?

De ambtelijke organisatie en het OLB moet meer op kracht komen om de burger van goede dienstverlening te voorzien en om de doelstellingen van het OLB tot uitvoering te brengen. Het OLB wil streven dat er voldoende kwalitatieve functies en dat de juiste mensen op de goede plek zijn waarbij integriteit centraal staat. De bedrijfsvoering processen dienen zo veel mogelijk te voldoen aan eisen op het gebied van doelmatig -, doeltreffend - en rechtmatigheid.

Met het ondertekenen van het bestuursakkoord in november 2018 zal meer dan de afgelopen jaren worden geïnvesteerd in het afronden van de directiemodel en opnieuw structureren van de organisatie en de taken. Een van de aandachtspunten binnen het bestuursakkoord is het in kaart brengen van de benodigde taken en personele behoefte en kwaliteit. Hierdoor zullen organisatieprocessen onder de loep genomen worden om te komen tot efficiënte en effectieve organisatie.

Hoofdtaken bedrijfsvoering

Financiën

- Het initiëren en mede ontwikkelen van financieel beleid en – instrumenten zoals P&C en AO/IC;
- Het adviseren van de ER, BC en ambtelijk apparaat van het OLB over beleid betreffende financiële aspecten en

- Het verzorgen van de financiële administratie en de uitvoering van het beleid betreffende de financiële aspecten en instrumenten van het OLB.

Facilitaire Zaken

- Het verzorgen van de beleidscyclus betreffende inkoop en –instrumenten, interieurverzorging, wagenpark en energiemangement,
- Het adviseren van de ER, BC en ambtelijk apparaat van het OLB over het beleid betreffende inkoop en –instrumenten, interieurverzorging, wagenpark en energiemangement, inrichting en verhuizingen en
- Het verzorgen van de facilitaire activiteiten van het OLB.

Communicatie

- Het verzorgen van de interne - en externe beleidscyclus betreffende communicatie van het OLB;
- Het adviseren van de ER, BC en ambtelijk apparaat van het OLB over de interne - en externe communicatie en
- Het verlenen van ondersteuning, begeleiding en faciliteren van zaken aan de ER, BC en het ambtelijk apparaat van het OLB omtrent de interne - en externe communicatie.

Post en Archief

- Het verzorgen van de beleidscyclus betreffende documentaire informatievoorziening,
- Het adviseren van de ER, BC en ambtelijk apparaat van het OLB over de documentaire informatievoorziening en
- Het verzorgen van de documentaire informatievoorziening.

Juridische en Algemene Zaken

- Het verzorgen van de beleidscyclus betreffende deregulering en juridische kwaliteitszorg,
- Het adviseren van de ER, BC en ambtelijk apparaat van het OLB over het beleid betreffende juridische aspecten (algemene – en specifieke bestuurszaken, wetgeving en juridische producten en diensten) en
- Het verzorgen van uitvoering van het beleid betreffende juridische aspecten (algemene – en specifieke bestuurszaken, wetgeving en juridische producten en diensten).

Personeel en Organisatie

- Het verzorgen van de beleidscyclus betreffende organisatiebeleid, personeelsbeleid en instrumenten,
- Het adviseren van de ER, BC en ambtelijk apparaat van het OLB over het organisatie personeelsbeleid instrumenten en personeelsbeheer en
- Het verzorgen van de uitvoering van het beleid betreffende het organisatie personeelsbeleid instrumenten en personeelsbeheer.

Informatie communicatie en technologie

- Het verzorgen van de beleidscyclus betreffende ICT,
- Het adviseren van de ER, BC en ambtelijk apparaat van het OLB over de toepassing van het ICT beleid en
- Het verzorgen van de ICT voorziening.

Ambities 2020 bedrijfsvoering

Financiën

- Het verbeteren van het financieel beheer.

Facilitaire Zaken

- Het beheren van de in 2020 nieuwe centrale posten huisvesting, vervoer, inkoop van dienstkleding en representatie kosten.

Communicatie en Protocol

- Heel openbaar lichaam Bonaire ondersteunen op communicatiegebied. Dit gebeurt op strategisch, tactisch en operationeel niveau;
- In 2020 legt de afdeling Communicatie de focus op de ontwikkeling en uitvoering van haar interne en externe communicatiebeleid. Hierbij staan interne branding en de positionering en de corporate story van het OLB centraal;
- Focussen op sociale media en digitale communicatie;
- Verbetering en vastlegging samenwerking tussen het OLB en Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

Post en Archief

- Het uitvoeren van de taak selectie van archieven van het eilandgebied Bonaire (vòòr 10-10-10).

Juridische en Algemene Zaken

- Het vullen van de Afdeling JAZ conform het Inrichtingsplan Directie Bedrijfsvoering & Ondersteuning Openbaar Lichaam Bonaire d.d. 27 oktober 2011;
- Het uitvoeren van de intentieverklaringen en uitwerken van de afspraken uit het bestuursakkoord;
- Het juridisch toetsen van (voorgenomen) beleid of uitvoering van beleid van de ambtelijke organisatie;
- Het uitvoeren van de Algemene Politie Keur namens de Gezaghebber en herzien van de Algemene Politie Keur en APK richtlijnen;
- Het herzien van de legestarieven voor de APK en Precario;
- Het ontwerpen van wet- en regelgeving en adviseren inzake wet- en regelgeving.

Personeel en Organisatie

- Het implementeren van de uitkomsten van de (uitwerking) van de organisatie-analyse (on-going-proces)
- Het nader invullen, uitwerken en ten uitvoer brengen van het bestuursakkoord
- Het toepassen en naleven van de integriteits-/gedragscode.

Informatie communicatie en technologie

- Het realiseren van data uitwisseling door het aan elkaar koppelen van de aanwezige systemen;
- Het verder door ontwikkelen van een volwaardige uitwijk locatie;
- Het upgraden van soft- en hardware daar waar nodig.

Wat mag bedrijfsvoering kosten ?

Grootboeknummer	Omschrijving	Bedrag is USD
002.10.01	Financiën	1.250.156
002.10.02	Facilitaire Zaken	1.191.574
002.10.03	Communicatie	505.039
002.10.04	Post en Archief	800.733
002.10.05	Juridische Algemene Zaken	893.682
002.10.06	Personeel en Organisatie	1.182.920
002.10.07	Informatie Communicatie Technologie	1.512.640
002.10.16	Directie & Staf : Bedrijfsvoering en Ondersteuning	314.574
002.30.01	Centrale huisvesting	3.396.300
002.30.02	Centrale vervoer	199.500
002.30.03	Centrale magazijn	305.000
002.30.04	Centrale inkoop	98.000
	Totaal	11.650.118

Paragraaf Deelnemingen

Inleiding

Een deelneming is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het openbaar lichaam een bestuurlijk en of een financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de deelneming ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de deelneming failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de deelneming haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap, wat tot uiting wordt gebracht in de Algemene Vergadering voor Aandeelhouders.

De deelnemingen zijn ingedeeld in de volgende vennootschappen en stichtingen;

Vennootschappen			
Naam	Vestigings- plaats	Beleidsveld	Status jaarrekening
Bonaire Holding Maatschappij	Bonaire	Algemene middelen	2015 (2016 en 2017 in concept)
Bonaire Overheidsgebouwen N.V.	Bonaire	Algemene middelen	2016 (2017 in concept)
Tourism Corporation Bonaire N.V. (TCB)	Bonaire	Algemene middelen	2015 (2016, 2017 en 2018 in concept)
Bonaire Wagenpark N.V.	Bonaire	Openbaar vervoer	2013
Bonaire Management Group N.V. (BMG)	Bonaire	Algemene middelen	2013
Bonaire Laboratorium N.V. (BonLab)	Bonaire	Volksgezondheid	2015 (2016 en 2017 in concept)
Servisio di Limpiesa Bonairiano N.V. (Selibon)	Bonaire	Afvalstoffenkenntbeheer	2016 (2017 e 2018 in concept)
Telefonia Bonairiano N.V. (Telbo)	Bonaire	Telecommunicatiediensten	2015 (2016 en 2017 in concept)
Ontwikkelingsbank Nederlandse Antillen	Curaçao	Economische ontwikkeling	2017
Bonaire International Airport N.V. (BIA)	Bonaire	Algemene middelen	2017
Oil Trading Bonaire N.V. (OTB)	Bonaire	Algemene middelen	2017
Water en Energiebedrijf Bonaire N.V. (WEB)	Bonaire	Nutsvoorziening	2018

Stichtingen			
Naam	Vestigings- plaats	Beleidsveld	Status jaarrekening
Stichting Beheer en Exploitatie Sportterreinen	Bonaire	Sport	Geen
Stichting FINEB	Bonaire	Onderwijs; stichting is in 2018 formeel opgeheven.	2016
Fundashon Sedrebo	Bonaire	Sport	Geen
Fundashon Marcultura	Bonaire	Visserij	Geen
Fundashon Fondo pa Kaminda Boneiru	Bonaire	Infrastructuur	Geen
Fundashon Cas Bonairiano	Bonaire	Volkshuisvesting	2018
Stichting Diatel Bonaire	Bonaire	Volksgesondheid	Geen
Fundashon Karpata	Bonaire	Verslavingszorg	Geen
Bonaire International Sailing Regatta	Bonaire	Sport	Geen
Fundashon Wegá di Number	Bonaire	Sport, cultuur, charitatief werk en onderwijs	Geen
Stichting Openbaar Onderwijs Bonaire	Bonaire	Onderwijs	2017
Stichting Kadaster en Openbare Registers Bonaire	Bonaire	Openbare registers	2016
Stichting Monumentenfonds Bonaire	Bonaire	Gebouwen	Geen

Er wordt gewerkt aan het wegwerken van de achterstanden van de jaarrekeningen op een zo kort mogelijke termijn. De meeste overheidsvennootschappen hebben moeite om hun jaarstukken aangeleverd te krijgen voorzien van een accountantsverklaring. Nadat de jaarrekeningen van de diverse vennootschappen en stichtingen zijn vastgesteld kan het openbaar lichaam een deelnemingenbeleid gaan ontwikkelen waarbij er meer inzicht kan worden verkregen in het reilen en zeilen van de diverse stichtingen en vennootschappen. Hierbij zal er tevens aandacht worden besteed aan het ontwikkelen van een dividendbeleid (dit is nog in ontwikkeling). In 2018 heeft geen enkele in het overzicht opgenomen vennootschap dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Beleidsuitgangspunten

De overheids NV's gaan over cruciale voorzieningen die te allen tijde gegarandeerd moeten zijn voor de inwoners van Bonaire. Voor een effectieve aansturing is een inbedding op afstand van bestuurders en good governance gewenst en is maatwerk per NV noodzakelijk rekening houdend met de beperkingen die bij kleine eilandgemeenschappen gelden en de effecten die dat met zich meebrengt. Dit vraagt om nader onderzoek naar de structuur en effectiviteit van de overheids NV's, en vormt ook onderdeel van de getekende Bestuursakkoord. In 2020 zal verder invulling worden gegeven aan de in 2019 verrichtte onderzoek.

Op basis van een eerste voortgangsrapportage over het onderzoek heeft Bestuurscollege, conform het verzoek van het Cft, besloten om hoge prioriteit te geven aan het vervullen van de vacatures in de besturen van de overheid NV's.

Daarmee wil het OLB meer invloed uit oefenen om te zorgen dat de organisaties gaan voldoen aan de geldende wet- en regelgeving, waardoor het OLB eerder over de jaarrekeningen kan beschikken.

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Volgens artikel 14 van het Besluit Begroting en Verantwoording openbare lichamen BES dienen de openbare lichamen over een paragraaf grondbeleid te beschikken, waarin het grondbeleid wordt weergegeven. De belangrijkste redenen hiervoor is de transparantie, het financieel belang en om nader invulling te kunnen geven aan het uitvoeren van beleidsvoornemens in het kader van huisvesting, woningbouw, bedrijven, terreinen en infrastructuur.

De Kadernota Grondbeleid is naar aanleiding van het verzoek van de vaste commissie van de eilandsraad en aanbevelingen van het rapport van de Rijksrecherche dat op 4 juni 2018 gepubliceerd werd en de aanbevelingen uit het onderzoeksrapport van het Bureau Integriteit Nederlandse gemeenten (BING) dat in oktober 2018 werd opgeleverd, aangepast. De kadernota grondbeleid is in januari 2019 aangeboden aan het Bestuurscollege en zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2019 worden vastgesteld. In 2020 zal verder worden gewerkt aan de implementatie en de verdere uitwerking van de punten uit de kadernota.

Paragraaf Collectieve sector

De collectieve sector van Bonaire is op basis van informatie 2011/2012 van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in 2013 vastgesteld en bestond naast het openbaar lichaam Bonaire uit de volgende instellingen;

- Bonaire Holding Maatschappij (BHM) N.V.;
- Bonaire Management Group N.V.;
- Bonaire Overheidsgebouwen N.V.;
- Bonaire Wagenpark;
- Fundashon Marcultura;
- Fundashon Sedrebo;
- Stichting beheer Kompleho Deportivo Bonaire;
- Studiefondsen en Studiebeurzen (FINEB);
- Tourist Corporation Board N.V. (TCB – Tourism Corporation Bonaire) en
- Wegenfonds Bonaire.

Na de inventarisatie in 2011/2012 zijn de volgende nieuwe entiteiten door het openbaar lichaam Bonaire opgericht:

- Stichting Openbaar Onderwijs Bonaire opgericht 19-11-2012;
- Stichting Kadaster en Openbare Registers Bonaire opgericht 19-12-2013 en
- Stichting Monumentenfonds Bonaire opgericht 2-12-2016.

In de lijst van het CBS zijn instellingen die lange tijd niet meer operationeel zijn; de slapende NV's en stichtingen. Het openbaar lichaam Bonaire heeft in afgelopen jaren de nodige inspanningen gedaan om de slapende stichtingen op te heffen. Het is gelukt om in augustus 2018 de stichting FINEB op te heffen. In 2020 is het Bestuurscollege voornemens om het traject van de liquidatie voort te zetten.

Om aan artikel 15 van het "Besluit Begroting en Verantwoording openbare lichamen BES" te kunnen voldoen, zijn alle rechtspersonen doende met een inhaalslag voor wat betreft hun jaarverslagen en jaarrekeningen. Dit traject neemt meer tijd in beslag dan aanvankelijk voorzien. Het OLB streeft ernaar zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk in 2021 hieraan te voldoen. Hierna kan uitvoering worden gegeven aan alle onderdelen van het bepaalde in artikel 15.

BEGROTING VAN DE UITGAVEN EN INKOMSTEN

VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

VOOR HET DIENSTJAAR 2020

BELEIDSDEEL

Exploitatie begroting							Lasten in \$
Funcie categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
HOOFDFUNCTIE 0 - ALGEMEEN BESTUUR							
Funcie 001 - BESTUURSORGANEN		1.790.849	2.189.452	1.734.917	1.707.324	1.699.768	1.699.768
Funcie 002 - BESTUURSAPPARAAT		11.783.209	13.538.481	18.056.456	18.028.395	18.042.506	18.126.086
Funcie 003 - BURGERZAKEN		1.011.090	1.011.681	878.411	878.411	816.411	878.411
Funcie 020 - EIGENDOMMEN NIET VOOR DE OPENBARE DIENST BESTEMD		1.104.139	1.223.991	1.061.499	1.061.499	1.061.499	1.061.499
Totaal uitgaven hoofdfunctie 0		15.689.287	17.963.605	21.731.283	21.675.629	21.620.184	21.765.764
Totaal inkomsten hoofdfunctie 0		4.489.608	3.654.982	4.025.282	4.025.282	4.025.282	4.025.282
Nadelig saldo hoofdfunctie 0		11.199.679	14.308.623	17.706.001	17.650.347	17.594.902	17.740.482
HOOFDFUNCTIE 1 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID							
Funcie 120 - BRANDWEER EN RAMPENBESTRIJDING		0	0	0	0	0	0
Funcie 130 - RAMPENBESTRIJDING		178.096	116.650	116.650	116.650	116.650	116.650
Funcie 140 - OVERIGE BESCHERMENDE MAATREGELEN		1.086.808	967.187	633.740	633.740	633.740	633.740
Totaal uitgaven hoofdfunctie 1		1.264.904	1.083.837	750.390	750.390	750.390	750.390
Totaal inkomsten hoofdfunctie 1		1.319.936	147.150	295.150	295.150	295.150	295.150
Nadelig saldo hoofdfunctie 1		0	936.687	455.240	455.240	455.240	455.240
HOOFDFUNCTIE 2 - VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT							
Funcie 200 - ALGEMEEN BEHEER DROB		0	0	0	0	0	0
Funcie 210 - WEGEN, STRATEN PLEINEN		3.747.018	2.809.782	2.247.936	2.574.163	2.629.608	2.484.028
Funcie 211 - VERKEERSMAATREGELEN TE LAND		157.074	155.395	164.805	164.805	164.805	164.805
Funcie 222 - VERKEERSMAATREGELEN TE WATER		1.651.300	1.565.820	1.457.690	1.487.690	1.487.690	1.487.690
Funcie 230 - LUCHTVAART		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 2		5.555.392	4.530.997	3.870.431	4.226.658	4.282.103	4.136.523
Totaal inkomsten hoofdfunctie 2		2.764.483	1.612.300	1.640.300	1.640.300	1.640.300	1.640.300
Nadelig saldo hoofdfunctie 2		2.790.910	2.918.697	2.230.131	2.586.358	2.641.803	2.496.223
HOOFDFUNCTIE 3 - ECONOMISCHE ZAKEN							
Funcie 300 - ECONOMISCHE ZAKEN		866.510	948.153	803.076	803.076	803.076	803.076
Funcie 310 - HANDEL EN INDUSTRIE		172.311	131.545	129.694	127.834	127.834	127.834
Funcie 341 - OVERIGE AGRARISCHE ZAKEN, JACH- EN VISSERIJ		909.965	875.228	692.214	692.214	692.214	692.214
Totaal uitgaven hoofdfunctie 3		1.948.786	1.954.926	1.624.985	1.623.125	1.623.125	1.623.125
Totaal inkomsten hoofdfunctie 3		431.008	394.200	309.000	309.000	309.000	309.000
Nadelig saldo hoofdfunctie 3		1.517.778	1.560.726	1.315.985	1.314.125	1.314.125	1.314.125

Exploitatie begroting

Baten
in \$

Functie categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
HOOFDFUNCTIE 0 - ALGEMEEN BESTUUR							
Functie 001 - BESTUURSORGANEN		193.120	37.182	8.082	8.082	8.082	8.082
Functie 002 - BESTUURSAPPARAAT		797.525	486.500	566.700	566.700	566.700	566.700
Functie 003 - BURGERZAKEN		428.611	392.000	402.000	402.000	402.000	402.000
Functie 020 - EIGENDOMMEN NIET VOOR DE OPENBARE DIENST BESTEMD		3.070.352	2.739.300	3.048.500	3.048.500	3.048.500	3.048.500
Totaal inkomsten hoofdfunctie 0		4.489.608	3.654.982	4.025.282	4.025.282	4.025.282	4.025.282
Totaal uitgaven hoofdfunctie 0		15.689.287	17.963.605	21.731.283	21.675.629	21.620.184	21.765.764
Voordelig saldo hoofdfunctie 0		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 1 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID							
Functie 120 - BRANDWEER EN RAMPENBESTRIJDING		0	0	0	0	0	0
Functie 130 - RAMPENBESTRIJDING		117.000	115.150	115.150	115.150	115.150	115.150
Functie 140 - OVERIGE BESCHERMENDE MAATREGELEN		1.202.936	32.000	180.000	180.000	180.000	180.000
Totaal inkomsten hoofdfunctie 1		1.319.936	147.150	295.150	295.150	295.150	295.150
Totaal uitgaven hoofdfunctie 1		1.264.904	1.083.837	750.390	750.390	750.390	750.390
Voordelig saldo hoofdfunctie 1		55.032	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 2 - VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT							
Functie 200 - ALGEMEEN BEHEER DROB		0	0	0	0	0	0
Functie 210 - WEGEN, STRATEN PLEINEN		123.516	0	0	0	0	0
Functie 211 - VERKEERSMAATREGELEN TE LAND		111.170	87.000	115.000	115.000	115.000	115.000
Functie 222 - VERKEERSMAATREGELEN TE WATER		2.529.797	1.525.300	1.525.300	1.525.300	1.525.300	1.525.300
Functie 230 - LUCHTVAART		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 2		2.764.483	1.612.300	1.640.300	1.640.300	1.640.300	1.640.300
Totaal uitgaven hoofdfunctie 2		5.555.392	4.530.997	3.870.431	4.226.658	4.282.103	4.136.523
Voordelig saldo hoofdfunctie 2		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 3 - ECONOMISCHE ZAKEN							
Functie 300 - ECONOMISCHE ZAKEN		97.671	75.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Functie 310 - HANDEL EN INDUSTRIE		324.296	313.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Functie 341 - OVERIGE AGRARISCHE ZAKEN, JACHT EN VISSERIJ		9.041	6.200	9.000	9.000	9.000	9.000
Totaal inkomsten hoofdfunctie 3		431.008	394.200	309.000	309.000	309.000	309.000
Totaal uitgaven hoofdfunctie 3		1.948.786	1.954.926	1.624.985	1.623.125	1.623.125	1.623.125
Voordelig saldo hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0

Exploitatie begroting

Lasten
in \$

Functie categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
HOOFDFUNCTIE 4 - ONDERWIJS							
Functie 400 - ALGEMEEN BEHEER		600.234	813.585	777.155	777.155	777.155	777.155
Functie 410 - OPENBAAR FUNDEREND ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 411 - BIJZONDER FUNDEREND ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 430 - OPENBAAR BUITENGEWOON ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 460 - BIJZONDERE SCHOLENGEMEEN- SCHAPPEN VOOR MEER DAN EEN VAN VOORGAANDE FUNCTIES		0	0	0	0	0	0
Functie 480 - GEMEENSCHAPPELIJKE UITGAVEN / INKOMSTEN VAN HET ONDERWIJS		802.431	1.036.974	1.033.506	1.027.642	1.027.642	1.027.642
Functie 482 - VOLWASSENENEDUCATIE		603.174	695.301	695.301	695.301	695.301	695.301
Totaal uitgaven hoofdfunctie 4		2.005.840	2.545.860	2.505.962	2.500.098	2.500.098	2.500.098
Totaal inkomsten hoofdfunctie 4		94.723	7.800	8.500	8.500	8.500	8.500
Nadelig saldo hoofdfunctie 4		1.911.117	2.538.060	2.497.462	2.491.598	2.491.598	2.491.598
HOOFDFUNCTIE 5 - CULTUUR EN RECREATIE							
Functie 510 - OPENBAAR BIBLIOTHEEKWERK		448.233	415.909	334.529	334.529	334.529	334.529
Functie 530 - SPORT		1.603.013	1.496.089	1.118.899	1.117.250	1.117.250	1.117.250
Functie 540 - KUNST		894.728	925.964	885.576	885.576	885.576	885.576
Functie 541 - OUDHEIDKUNDE/MUSEA		2.217	6.990	6.990	6.990	6.990	6.990
Functie 560 - MAATSCHAPPELIJKE LEEFBAARHEID EN OPENLUCHT RECREATIE		1.736.022	2.167.186	2.177.186	2.177.186	2.177.186	2.177.186
Functie 580 - OVERIGE CULTUUR EN RECREATIE		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 5		4.684.214	5.012.138	4.523.180	4.521.531	4.521.531	4.521.531
Totaal inkomsten hoofdfunctie 5		194.530	0	1.500	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 5		4.489.684	5.012.138	4.521.680	4.521.531	4.521.531	4.521.531
HOOFDFUNCTIE 6 - SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAAT- SCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING							
Functie 600 - ALGEMEEN BEHEER		1.065.846	1.183.331	1.059.822	1.059.822	1.059.822	1.059.822
Functie 610 - ONDERSTANDVERLENING		0	0	0	0	0	0
Functie 611 - WERKGELEGENHEID		552.324	0	101.981	101.981	101.981	101.981
Functie 620 - MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING EN ADVIES		0	0	0	0	0	0
Functie 630 - SOCIAAL CULTUREEL WERK JEUGD- EN JONGEREN WERK		3.512.857	2.841.221	3.411.610	3.411.610	3.411.610	3.411.610
Functie 640 - BEJAARDENZORG		302.146	45.590	45.590	45.590	45.590	45.590
Functie 650 - KINDEROPVANG		381.337	319.281	319.281	319.281	319.281	319.281
Functie 651 - DAGOPVANG GEHANDICAPTEN		222.379	45.994	33.194	33.194	33.194	33.194
Totaal uitgaven hoofdfunctie 6		6.036.890	4.435.417	4.971.479	4.971.479	4.971.479	4.971.479
Totaal inkomsten hoofdfunctie 6		3.712.222	565.100	846.427	846.427	846.427	846.427
Nadelig saldo hoofdfunctie 6		2.324.668	3.870.317	4.125.052	4.125.052	4.125.052	4.125.052

Exploitatie begroting

Baten
in \$

Functie categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
HOOFDFUNCTIE 4 - ONDERWIJS							
Functie 400 - ALGEMEEN BEHEER		0	0	0	0	0	0
Functie 410 - OPENBAAR FUNDEREND ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 411 - BIJZONDER FUNDEREND ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 430 - OPENBAAR BUITENGEWOON ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 460 - BIJZONDERE SCHOLENGEMEEN- SCHAPPEN VOOR MEER DAN EEN VAN VOORGAANDE FUNCTIES		0	0	0	0	0	0
Functie 480 - GEMEENSCHAPPELIJKE UITGAVEN / INKOMSTEN VAN HET ONDERWIJS		94.723	7.800	8.500	8.500	8.500	8.500
Functie 482 - VOLWASSENENEDUCATIE		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 4		94.723	7.800	8.500	8.500	8.500	8.500
Totaal uitgaven hoofdfunctie 4		2.005.840	2.545.860	2.505.962	2.500.098	2.500.098	2.500.098
Voordelig saldo hoofdfunctie 4		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 5 - CULTUUR EN RECREATIE							
Functie 510 - OPENBAAR BIBLIOTHEEKWERK		1.253	0	0	0	0	0
Functie 530 - SPORT		191.607	0	0	0	0	0
Functie 540 - KUNST		0	0	0	0	0	0
Functie 541 - OUDHEIDKUNDE/MUSEA		0	0	0	0	0	0
Functie 560 - MAATSCHAPPELIJKE LEEFBAARHEID EN OPENLUCHTRECREATIE		1.670	0	1.500	0	0	0
Functie 580 - OVERIGE CULTUUR EN RECREATIE		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 5		194.530	0	1.500	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 5		4.684.214	5.012.138	4.523.180	4.521.531	4.521.531	4.521.531
Voordelig saldo hoofdfunctie 5		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 6 - SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAAT- SCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING							
Functie 600 - ALGEMEEN BEHEER		160.000	0	0	0	0	0
Functie 610 - ONDERSTANDVERLENING		0	0	0	0	0	0
Functie 611 - WERKGELEGENHEID		554.767	0	101.979	101.979	101.979	101.979
Functie 620 - MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING EN ADVIES		0	0	0	0	0	0
Functie 630 - SOCIAAL CULTUREEL WERK JEUGD- EN JONGEREN WERK		2.922.055	565.100	744.448	744.448	744.448	744.448
Functie 640 - BEJAARDENZORG		200	0	0	0	0	0
Functie 650 - KINDEROPVANG		0	0	0	0	0	0
Functie 651 - DAGOPVANG GEHANDICAPTEN		75.200	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 6		3.712.222	565.100	846.427	846.427	846.427	846.427
Totaal uitgaven hoofdfunctie 6		6.036.890	4.435.417	4.971.479	4.971.479	4.971.479	4.971.479
Voordelig saldo hoofdfunctie 6		0	0	0	0	0	0

Exploitatie begroting

Lasten
in \$

Functie categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
HOOFDFUNCTIE 7 - VOLKSGEZONDHEID							
Functie 700 - ALGEMEEN BEHEER VOLKSGEZONDHEID		935.179	1.107.021	1.244.876	952.176	952.176	952.176
Functie 710 - PREVENTIEVE EN CURATIEVE GEZONDHEIDSZORG		182.473	263.794	220.494	220.494	220.494	220.494
Functie 720 - SLACHTHUIZEN		9.375	10.100	0	0	0	0
Functie 721 - REINIGING		2.761.662	2.759.300	2.916.000	2.916.000	2.916.000	2.916.000
Functie 722 - RIOLERING EN WATERZUIVERING		497.728	0	0	0	0	0
Functie 723 - MILIEU EN NATUURBEHEER		897.491	78.861	78.861	78.861	78.861	78.861
Functie 725 - OVERIGE OPENBARE HYGIENE		745.379	543.163	425.310	425.310	425.310	425.310
Functie 730 - OVERIGE VOLKSGEZONDHEID		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 7		6.029.288	4.762.239	4.885.541	4.592.841	4.592.841	4.592.841
Totaal inkomsten hoofdfunctie 7		2.381.451	1.551.000	1.634.378	1.634.378	1.634.378	1.634.378
Nadelig saldo hoofdfunctie 7		3.647.837	3.211.239	3.251.163	2.958.463	2.958.463	2.958.463
HOOFDFUNCTIE 8 - RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING							
Functie 810 - RUIMTELIJKE ORDENING		0	0	0	0	0	0
Functie 822 - OVERIGE VOLKSHUISVESTING		720.338	738.148	732.148	732.148	732.148	732.148
Totaal uitgaven hoofdfunctie 8		720.338	738.148	732.148	732.148	732.148	732.148
Totaal inkomsten hoofdfunctie 8		430.201	350.000	435.000	435.000	435.000	435.000
Nadelig saldo hoofdfunctie 8		290.136	388.148	297.148	297.148	297.148	297.148
HOOFDFUNCTIE 9 - FINANCIERING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN							
Functie 910 - RESERVERINGEN		0	1.000.142	0	0	0	0
Functie 911 - GELDLENINGEN		0	0	0	0	0	0
Functie 913 - DIVIDENDEN		0	0	0	0	0	0
Functie 920 - BELASTINGEN		57.342	242.000	227.000	227.000	227.000	227.000
Functie 921 - ALGEMENE UITKERINGEN		0	0	0	0	0	0
Functie 922 - ALGEMENE UITGAVEN EN INKOMSTEN		7.368.368	3.435.314	3.278.164	3.278.164	3.278.164	3.278.164
Functie 990 - SALDI VAN KOSTENPLAATSEN		0	0	0	0	0	0
Functie 992 - SALDO GEWONE DIENST		0	1.168.000	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 9		7.425.711	4.677.456	3.505.164	3.505.164	3.505.164	3.505.164
Totaal inkomsten hoofdfunctie 9		48.201.646	39.422.088	39.905.025	39.905.025	39.905.025	39.905.025
Nadelig saldo hoofdfunctie 9		0	0	0	0	0	0

Exploitatie begroting

Baten
in \$

Functie categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
HOOFDFUNCTIE 7 - VOLKSGEZONDHEID							
Functie 700 - ALGEMEEN BEHEER VOLKSGEZONDHEID		292.668	292.700	89.378	89.378	89.378	89.378
Functie 710 - PREVENTIEVE EN CURATIEVE GEZONDHEIDSZORG		106.752	0	0	0	0	0
Functie 720 - SLACHTHUIZEN		56.806	15.000	145.000	145.000	145.000	145.000
Functie 721 - REINIGING		1.386.532	1.243.300	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000
Functie 722 - RIOLERING EN WATERZUIVERING		0	0	0	0	0	0
Functie 723 - MILIEU EN NATUURBEHEER		535.735	0	0	0	0	0
Functie 725 - OVERIGE OPENBARE HYGIENE		2.958	0	0	0	0	0
Functie 730 - OVERIGE VOLKSGEZONDHEID		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 7		2.381.451	1.551.000	1.634.378	1.634.378	1.634.378	1.634.378
Totaal uitgaven hoofdfunctie 7		6.029.288	4.762.239	4.885.541	4.592.841	4.592.841	4.592.841
Voordelig saldo hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 8 - RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING							
Functie 810 - RUIMTELIJKE ORDENING		0	0	0	0	0	0
Functie 822 -OVERIGE VOLKSHUISVESTING		430.201	350.000	435.000	435.000	435.000	435.000
Totaal inkomsten hoofdfunctie 8		430.201	350.000	435.000	435.000	435.000	435.000
Totaal uitgaven hoofdfunctie 8		720.338	738.148	732.148	732.148	732.148	732.148
Voordelig saldo hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 9 - FINANCIERING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN							
Functie 910 - RESERVERINGEN		331.580	0	0	0	0	0
Functie 911 - GELDLeningen		0	0	0	0	0	0
Functie 913 - DIVIDENDEN		0	0	0	0	0	0
Functie 920 - BELASTINGEN		12.067.769	10.960.000	11.890.000	11.890.000	11.890.000	11.890.000
Functie 921 - ALGEMENE UITKERINGEN		28.114.868	28.062.088	27.740.025	27.740.025	27.740.025	27.740.025
Functie 922 - ALGEMENE UITGAVEN EN INKOMSTEN		7.687.430	400.000	275.000	275.000	275.000	275.000
Functie 990 - SALDI VAN KOSTENPLAATSEN		0	0	0	0	0	0
Functie 992 - SALDO GEWONE DIENST		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 9		48.201.646	39.422.088	39.905.025	39.905.025	39.905.025	39.905.025
Totaal uitgaven hoofdfunctie 9		7.425.711	4.677.456	3.505.164	3.505.164	3.505.164	3.505.164
Voordelig saldo hoofdfunctie 9		40.775.936	34.744.632	36.399.861	36.399.861	36.399.861	36.399.861

Functie c.q. categorie	Omschrijving	Uitgaven	Geraamde	Geraamde	Geraamde	Geraamde	Geraamde
		volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	uitgaven in het dienstjaar	uitgaven in het dienstjaar	uitgaven in het dienstjaar	uitgaven in het dienstjaar	uitgaven in het dienstjaar
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
HOOFDFUNCTIE 0 - ALGEMEEN BESTUUR							
Functie 001 - BESTUURSORGANEN		0	0	0	0	0	0
Functie 002 - BESTUURSAPPARAAT		555.242	300.000	0	0	0	0
Functie 020 - EIGENDOMMEN NIET VOOR DE OPENBARE DIENST BESTEMD		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 0		555.242	300.000	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 0		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 0		555.242	300.000	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 1 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID							
Functie 120 - BRANDWEER EN RAMPENBESTRIJDING		0	0	0	0	0	0
Functie 140 - OVERIGE BESCHERMENDE MAATREGELEN		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 2 - VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT							
Functie 200 - ALGEMEEN BEHEER DROB		0	0	0	0	0	0
Functie 210 - BOUW EN CIVIELE WERKEN		925.902	0	0	0	0	0
Functie 211 - VERKEERSMAATREGELEN TE LAND		0	0	0	0	0	0
Functie 222 - VERKEERSMAATREGELEN TE WATER		0	0	0	0	0	0
Functie 230 - LUCHTVAART		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 2		925.902	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 2		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 2		925.902	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 3 - ECONOMISCHE ZAKEN							
Functie 300 - ECONOMISCHE ZAKEN		0	0	0	0	0	0
Functie 310 - HANDEL EN INDUSTRIE		0	0	0	0	0	0
Functie 341 - OVERIGE AGRARISCHE ZAKEN, JACHT EN VISSERIJ		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0

Functie c.q. categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
HOOFDFUNCTIE 0 - ALGEMEEN BESTUUR							
Functie 001 - BESTUURSORGANEN		0	0	0	0	0	0
Functie 002 - BESTUURSAPPARAAT		0	0	0	0	0	0
Functie 020 - EIGENDOMMEN NIET VOOR DE OPENBARE DIENST BESTEMD		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 0		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 0		555.242	300.000	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 0		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 1 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID							
Functie 120 - BRANDWEER EN RAMPENBESTRIJDING		0	0	0	0	0	0
Functie 140 - OVERIGE BESCHERMENDE MAATREGELEN		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 2 - VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT							
Functie 200 - ALGEMEEN BEHEER DROB		0	0	0	0	0	0
Functie 210 - BOUW EN CIVIELE WERKEN		0	0	0	0	0	0
Functie 211 - VERKEERSMAATREGELEN TE LAND		0	0	0	0	0	0
Functie 222 - VERKEERSMAATREGELEN TE WATER		0	0	0	0	0	0
Functie 230 - LUCHTVAART		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 2		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 2		925.902	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 2		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 3 - ECONOMISCHE ZAKEN							
Functie 300 - ECONOMISCHE ZAKEN		0	0	0	0	0	0
Functie 310 - HANDEL EN INDUSTRIE		0	0	0	0	0	0
Functie 341 - OVERIGE AGRARISCHE ZAKEN, JACHT EN VISSERIJ		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0

Functie c.q categorie	Omschrijving	Uitgaven	Geraamde	Geraamde	Geraamde	Geraamde	Geraamde
		volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	uitgaven in het dienstjaar	uitgaven in het dienstjaar	uitgaven in het dienstjaar	uitgaven in het dienstjaar	uitgaven in het dienstjaar
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
HOOFDFUNCTIE 4 - ONDERWIJS							
	Functie 400 - ALGEMEEN BEHEER	0	0	0	0	0	0
	Functie 409 - ALGEMEEN BIJZONDERE SCHOLEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 410 - OPENBAAR FUNDEREND ONDERWIJS	0	0	0	0	0	0
	Functie 411 - BIJZONDER FUNDEREND ONDERWIJS	0	0	0	0	0	0
	Functie 430 - OPENBAAR BUITENGEWOON ONDERWIJS	0	0	0	0	0	0
	Functie 461 - BIJZONDERE SCHOLENGEMEENSCHAPPEN VOOR MEER DAN EEN VAN VOORGAANDE FUNCTIES	0	0	0	0	0	0
	Functie 480 - GEMEENSCHAPPELIJKE UITGAVEN/ INKOMSTEN VAN HET ONDERWIJS	0	0	0	0	0	0
	Totaal uitgaven hoofdfunctie 4	0	0	0	0	0	0
	Totaal inkomsten hoofdfunctie 4	0	0	0	0	0	0
	Nadelig saldo hoofdfunctie 4	0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 5 - CULTUUR EN RECREATIE							
	Functie 510 - OPENBAAR BIBLIOTHEEKWERK	0	0	0	0	0	0
	Functie 530 - SPORT	0	0	0	0	0	0
	Functie 540 - KUNST	0	0	0	0	0	0
	Functie 541 - OUDHEIDKUNDE / MUSEA	0	0	0	0	0	0
	Functie 560 - MAATSCHAPPELIJKE LEEFBAARHEID EN OPENLUCHTRECREATIE	0	0	0	0	0	0
	Functie 580 - OVERIGE CULTUUR EN RECREATIE	0	0	0	0	0	0
	Totaal uitgaven hoofdfunctie 5	0	0	0	0	0	0
	Totaal inkomsten hoofdfunctie 5	0	0	0	0	0	0
	Nadelig saldo hoofdfunctie 5	0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 6 - SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAAT- SCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING							
	Functie 600 - ALGEMEEN BEHEER	0	0	0	0	0	0
	Functie 610 - ONDERSTANDVERLENING	0	0	0	0	0	0
	Functie 611 - WERKGELEGENHEID	0	0	0	0	0	0
	Functie 620 - MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING EN ADVIES	0	0	0	0	0	0
	Functie 630 - SOCIAAL CULTUREEL WERK/ JEUGD EN JONGERE	0	0	0	0	0	0
	Functie 640 - BEJAARDENZORG	0	0	0	0	0	0
	Functie 650 - KINDEROPVANG	0	0	0	0	0	0
	Functie 651 - DAGOPVANG GEHANDICAPTEN	0	0	0	0	0	0
	Totaal uitgaven hoofdfunctie 6	0	0	0	0	0	0
	Totaal inkomsten hoofdfunctie 6	0	0	0	0	0	0
	Nadelig saldo hoofdfunctie 6	0	0	0	0	0	0

Functie c.q. categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
HOOFDFUNCTIE 4 - ONDERWIJS							
	Functie 400 - ALGEMEEN BEHEER	0	0	0	0	0	0
	Functie 409 - ALGEMEEN BIJZONDERE SCHOLEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 410 - OPENBAAR FUNDEREND ONDERWIJS	0	0	0	0	0	0
	Functie 411 - BIJZONDER FUNDEREND ONDERWIJS	0	0	0	0	0	0
	Functie 430 - OPENBAAR BUITENGEWOON ONDERWIJS	0	0	0	0	0	0
	Functie 461 - BIJZONDERE SCHOLENGEMEENSCHAPPEN VOOR MEER DAN EEN VAN VOORGAANDE FUNCTIES	0	0	0	0	0	0
	Functie 480 - GEMEENSCHAPPELIJKE UITGAVEN/ INKOMSTEN VAN HET ONDERWIJS	0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 4		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 4		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 4		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 5 - CULTUUR EN RECREATIE							
	Functie 510 - OPENBAAR BIBLIOTHEEKWERK	0	0	0	0	0	0
	Functie 530 - SPORT	0	0	0	0	0	0
	Functie 540 - KUNST	0	0	0	0	0	0
	Functie 541 - OUDHEIDKUNDE / MUSEA	0	0	0	0	0	0
	Functie 560 - MAATSCHAPPELIJKE LEEFBAARHEID EN OPENLUCHTRECREATIE	0	0	0	0	0	0
	Functie 580 - OVERIGE CULTUUR EN RECREATIE	0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 5		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 5		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 5		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 6 - SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAAT- SCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING							
	Functie 600 - ALGEMEEN BEHEER	0	0	0	0	0	0
	Functie 610 - ONDERSTANDVERLENING	0	0	0	0	0	0
	Functie 611 - WERKGELEGENHEID	0	0	0	0	0	0
	Functie 620 - MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING EN ADVIES	0	0	0	0	0	0
	Functie 630 - SOCIAAL CULTUREEL WERK/ JEUGD EN JONGERI	0	0	0	0	0	0
	Functie 640 - BEJAARDENZORG	0	0	0	0	0	0
	Functie 650 - KINDEROPVANG	0	0	0	0	0	0
	Functie 651 - DAGOPVANG GEHANDICAPTEN	0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 6		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 6		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 6		0	0	0	0	0	0

Functie c.q categorie	Omschrijving	Uitgaven	Geraamde	Geraamde	Geraamde	Geraamde	Geraamde
		volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	uitgaven in het dienstjaar	uitgaven in het dienstjaar	uitgaven in het dienstjaar	uitgaven in het dienstjaar	uitgaven in het dienstjaar
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
HOOFDFUNCTIE 7 - VOLKSGEZONDHEID							
	Functie 700 - ALGEMEEN BEHEER VOLKSGEZONDHEID	0	0	0	0	0	0
	Functie 710 - PREVENTIEVE EN CURATIEVE GEZONDHEIDSZORG	0	0	0	0	0	0
	Functie 720 - SLACHTHUIZEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 721 - REINIGING	0	0	0	0	0	0
	Functie 723 - MILIEU EN NATUURBEHEER	0	0	0	0	0	0
	Functie 725 - OVERIGE OPENBARE HYGIENE	0	0	0	0	0	0
	Functie 730 - OVERIGE VOLKSGEZONDHEID	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 8 - RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING							
	Functie 810 - RUIMTELIJKE ORDENING	0	0	0	0	0	0
	Functie 822 - OVERIGE VOLKSHUISVESTING	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 9 - FINANCIERING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN							
	Functie 910 - RESERVES EN VOORZIENINGEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 911- GELDLENINGEN	1.194.256	1.195.263	0	0	0	0
	Functie 912 - VRIJGEKOMEN MIDDELEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 922 - ALGEMENE UITGAVEN EN INKOMSTEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 990 - SALDI KOSTENPLAATSEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 992 - SALDI GEWONE DIENST	0	0	0	0	0	0
	Functie 993 - SALDI KAPITAALDIENST	0	325.591	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 9		1.194.256	1.520.854	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 9		2.690.664	1.820.854	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 9		0	0	0	0	0	0
VD-PARAGRAAF 2							
		15.264	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven VD-Paragraaf 2		15.264	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten VD-Paragraaf 2		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo VD-Paragraaf 2		15.264	0	0	0	0	0

Functie c.q. categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
HOOFDFUNCTIE 7 - VOLKSGEZONDHEID							
Functie 700 - ALGEMEEN BEHEER VOLKSGEZONDHEID		0	0	0	0	0	0
Functie 710 - PREVENTIEVE EN CURATIEVE GEZONDHEIDSZORG		0	0	0	0	0	0
Functie 720 - SLACHTHUIZEN		0	0	0	0	0	0
Functie 721 - REINIGING		0	0	0	0	0	0
Functie 723 - MILIEU EN NATUURBEHEER		0	0	0	0	0	0
Functie 725 - OVERIGE OPENBARE HYGIENE		0	0	0	0	0	0
Functie 730 - OVERIGE VOLKSGEZONDHEID		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 8 - RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING							
Functie 810 - RUIMTELIJKE ORDENING		0	0	0	0	0	0
Functie 822 - OVERIGE VOLKSHUISVESTING		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 9 - FINANCIERING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN							
Functie 910 - RESERVES EN VOORZIENINGEN		0	0	0	0	0	0
Functie 911- GELDLeningen		0	0	0	0	0	0
Functie 912 - VRIJGEKOMEN MIDDELEN		0	1.820.854	0	0	0	0
Functie 922 - ALGEMENE UITGAVEN EN INKOMSTEN		0	0	0	0	0	0
Functie 990 - SALDI KOSTENPLAATSEN		0	0	0	0	0	0
Functie 992 - SALDI GEWONE DIENST		0	0	0	0	0	0
Functie 993 - SALDI KAPITAALDIENST		2.690.664	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 9		2.690.664	1.820.854	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 9		1.194.256	1.520.854	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 9		1.496.408	300.000	0	0	0	0
VD-PARAGRAAF 2							
Totaal inkomsten VD-Paragraaf 2		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven VD-Paragraaf 2		15.264	0	0	0	0	0
Voordelig saldo VD-Paragraaf 2		0	0	0	0	0	0

Lasten

Functie/ categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
1. KAPITAALLASTEN							
Functie 011 - KAPITAALLASTEN		1.785.934	1.820.854	0	0	0	0
Totaal uitgaven Kapitaallasten		1.785.934	1.820.854	0	0	0	0
Totaal inkomsten Kapitaallasten		1.785.934	1.820.854	0	0	0	0
Nadelig saldo		0	0	0	0	0	0
2. KOSTENPLAATSEN							
Functie 022 - KOSTENPLAATSEN		1.686.799	1.604.713	0	0	0	0
Functie 033 - KOSTENPLAATSEN							
VERVOERMIDDELEN		171.263	185.800	0	0	0	0
Functie 044 - KOSTENPLAATSEN							
HUISVESTING		3.304.881	3.377.000	0	0	0	0
Totaal uitgaven Kostenplaatsen		5.162.943	5.167.513	0	0	0	0
Totaal inkomsten Kostenplaatsen		5.162.943	5.167.513	0	0	0	0
Nadelig saldo		0	0	0	0	0	0

Functie/ categorie	Omschrijving	Baten					
		Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde inkomsten in het dienstjaar	Geraamde inkomsten in het dienstjaar	Geraamde inkomsten in het dienstjaar	Geraamde inkomsten in het dienstjaar	Geraamde inkomsten in het dienstjaar
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
1. KAPITAALLASTEN							
Functie 011 - KAPITAALLASTEN		1.785.934	1.820.854	0	0	0	0
Totaal inkomsten Kapitaallasten		1.785.934	1.820.854	0	0	0	0
Totaal uitgaven Kapitaallasten		1.785.934	1.820.854	0	0	0	0
Voordelig saldo		0	0	0	0	0	0
2. KOSTENPLAATSEN							
Functie 022 - KOSTENPLAATSEN		1.686.799	1.604.713	0	0	0	0
Functie 033 - KOSTENPLAATSEN VERVOERMIDDELEN		171.263	185.800	0	0	0	0
Functie 044 - KOSTENPLAATSEN HUISVESTING		3.304.881	3.377.000	0	0	0	0
Totaal inkomsten Kostenplaatsen		5.162.943	5.167.513	0	0	0	0
Totaal uitgaven Kostenplaatsen		5.162.943	5.167.513	0	0	0	0
Voordelig saldo		0	0	0	0	0	0

Investeringsbegroting Openbaar lichaam Bonaire

2020

Directies	Grootboek aanschaf	Omschrijving	Investerings-bedrag	Afschrijving s-duur	Grootboek afschrijvings-lasten	Kapitaallasten/afschrijvings-lasten	Jaar 1e afschrijving	Jaar laatste afschrijving	Extra onderhouds-lasten
B&O		Automatisering - verbetering van geïmplementeerde	300.000	5		60.000	2020	2025	0,00
			300.000			60.000			0

Legende

110 - Gebouwen 120 - Overige bedrijfsmiddelen 130 -Vervoersmiddelen 140 - Automatisering 150 - Infrastructuur en 160- Sportaccomodaties

2021

Directies	Grootboek aanschaf	Omschrijving	Investerings-bedrag	Afschrijving s-duur	Grootboek afschrijvings-lasten	Kapitaallasten/afschrijvings-lasten	Jaar 1e afschrijving	Jaar laatste afschrijving	Extra onderhouds-lasten
B&O		Automatisering - verbetering van geïmplementeerde	300.000	5		60.000	2020	2025	0,00
			300.000			60.000			0

Legende

110 - Gebouwen 120 - Overige bedrijfsmiddelen 130 -Vervoersmiddelen 140 - Automatisering 150 - Infrastructuur en 160- Sportaccomodaties

2022

Directies	Grootboek aanschaf	Omschrijving	Investerings- bedrag	Afschrijving s-duur	Grootboek afschrijvings- lasten	Kapitaallasten/af- schrijvings-lasten	Jaar 1e afschrijving	Jaar laatste afschrijving	Extra onderhouds- lasten
	B&O	Automatisering - verbetering van geïmplementeerde	300.000	5		60.000	2020	2025	0,00
			300.000			60.000			0

Legende

110 - Gebouwen 120 - Overige bedrijfsmiddelen 130 - Vervoersmiddelen 140 - Automatisering 150 - Infrastructuur en 160- Sportaccomodaties

2023

Directies	Grootboek aanschaf	Omschrijving	Investerings- bedrag	Afschrijving s-duur	Grootboek afschrijvings- lasten	Kapitaallasten/af- schrijvings-lasten	Jaar 1e afschrijving	Jaar laatste afschrijving	Extra onderhouds- lasten
	B&O	Automatisering - verbetering van geïmplementeerde	300.000	5		60.000	2020	2025	0,00
			300.000			60.000			0

Legende

110 - Gebouwen 120 - Overige bedrijfsmiddelen 130 - Vervoersmiddelen 140 - Automatisering 150 - Infrastructuur en 160- Sportaccomodaties

Recapitulatiestaat Exploitatiebegroting

Num- mer	Hoofdfunctie	Lasten 2019	Lasten 2020	Baten 2019	Baten 2020	Voordeilig saldo 2019	Voordeilig saldo 2020
0	Algemeen bestuur	17.963.607	21.731.283	3.654.982	4.025.282	14.308.625	17.706.001
1	Openbare orde en veiligheid	1.083.836	750.390	147.150	295.150	936.686	455.240
2	Verkeer, vervoer, waterstaat en communicatie	4.530.996	3.870.431	1.612.300	1.640.300	2.918.696	2.230.131
3	Economische zaken	1.954.928	1.624.985	394.200	309.000	1.560.728	1.315.985
4	Onderwijs	2.545.859	2.505.982	7.800	8.500	2.538.059	2.497.462
5	Cultuur en recreatie	5.012.136	4.523.180	0	1.500	5.012.136	4.521.680
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	4.435.416	4.971.479	565.100	846.427	3.870.316	4.125.052
7	Volksgezondheid	4.762.238	4.885.541	1.551.000	1.634.378	3.211.238	3.251.163
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	738.148	732.148	350.000	435.000	388.148	297.148
9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen (excl. functies 921 en 992)	4.677.456	3.505.164	11.360.000	12.165.000	-6.682.544	-8.659.836
	Vrije Uitkering			28.062.088	27.740.025	-28.062.088	-27.740.025
	Exploitatie-uitkomsten	47.704.620	49.100.562	47.704.620	49.100.562	0	-0
	Voorlopig voordelig / overschot			0	-0		
	Totaal hoofdfuncties	47.704.620		47.704.621	49.100.562		

MODEL B

Staat van salarissen en sociale lasten
bedoeld in BBV BES artikel 20, letter e

ORGANISATIE-EENHEID/AFDELING	Gewenste Formatie	Akkoord BC Bezetting	Projecten Bovenformatie	Personeel in Dienst	Jaarwedden en uitkeringen	Toelagen	Sociale lasten	Vergoedingen niet via payroll	Centrale tureruimte	Totaal bedrag	t.i.v. functie
					10010	10020	10030	10040	10050		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Rubriek I, Huidig personeel											
001.10.00 EILANDSRAAD EN RAADSCOMMISSIES	9,0	9	0	9	0	82.105	8.188	0	0	90.293	001.10.00
001.25.00 GEZAGHEBBER	1,0	1	0	1	105.541	9.129	31.619	0	0	146.288	001.25.00
001.30.00 GEDEPUTEERDEN	3,0	3	0	3	257.378	13.350	74.152	0	0	344.880	001.30.00
001.40.00 OVERLEG STAATKUNDIGE STRUCTUUR	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	001.40.00
001.60.00 BUREAU GRIFFIER	5,0	3	0	3	176.093	1.408	46.601	0	0	224.102	001.60.00
001.70.00 REKENKAMER BES	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	001.70.00
001.80.00 OMBUDSFUNCTIE	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	001.80.00
002.10.09 BUREAU EILANDSECRETARIS	9,0	6	0	6	418.287	2.442	114.710	0	0	535.439	002.10.09
002.10.13 KABINET GEZAGHEBBER	6,0	4	0	4	238.183	2.414	63.572	0	0	304.169	002.10.13
002.10.14 BUREAU GEDEPUTEERDEN	12,0	12	0	12	681.152	10.375	187.165	0	0	878.692	002.10.14
002.20.02 SECTOR DECENTRAAL OVERLEG	0,0	0	0	0	0	0	0	2.000	0	2.000	002.20.02
002.20.04 OVERIGE AANGELIJDEN	0,0	0	0	0	0	0	0	8.100	0	8.100	002.20.04
210.00.09 MONUMENTENZORG								5.000	0	5.000	210.00.09
210.00.10 COMMISSIE NAAMGEVING EN NUMMERING								17.600	0	17.600	210.00.10
710.00.05 INFECTIEZIEKTENBESTRIJDING	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	710.00.05
211.00.02 COMMISSIE PERSONENVERVOER	0,0	0	0	0	0	0	0	5.000	0	5.000	211.00.02
630.00.03 SOCIALE KANSTRAYECT JONGEREN	0,0	0	0	0	0	0	0	145.000	0	145.000	630.00.03
723.10.01 COMMISSIE NATUUR EN BEHEER BONAIRE	0,0	0	0	0	0	0	0	14.400	0	14.400	723.10.01
822.00.11 HUURCOMMISSIE	0,0	0	0	0	0	0	0	18.300	0	18.300	822.00.11
	45,0	38	0	38	1.876.634	121.224	526.005	215.400	0	2.739.263	
Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning											
002.10.16 DIRECTIE EN STAF BEDRIJFSVOERING & ONDERSTE	2,0	1	0	1	158.265	6.000	44.809	0	0	209.074	002.10.16
002.10.01 FINANCIEN	20,0	15	0	15	898.645	10.354	229.016	0	0	1.138.015	002.10.01
002.10.03 COMMUNICATIE	7,0	5	1	4	320.396	0	82.643	2.000	0	405.039	002.10.03
002.10.04 POST & ARCHIEF	15,0	11	0	11	592.708	7.990	141.835	0	0	742.533	002.10.04
002.10.05 JURIDISCHE EN ALGEMENE ZAKEN	8,0	6	0	6	504.362	0	135.020	0	0	639.381	002.10.05
002.10.06 PERSONEEL EN ORGANISATIE	16,0	14	0	14	734.493	2.514	188.913	0	0	925.921	002.10.06
002.10.07 INFORMATIE COMMUNICATIE TECHNOLOGIE	13,0	9	0	9	493.156	2.145	124.850	0	0	620.151	002.10.07
022.00.00 FACILITAIRES ZAKEN	42,1	41	1	40	930.329	4.709	165.723	0	0	1.100.761	002.10.02
Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning	123,1	102	2	100	4.632.354	33.713	1.112.809	2.000	0	5.780.877	
Directie Toezicht en Handhaving											
002.10.21 DIRECTIE EN STAF TOEZICHT EN HANDHAVING	6,0	6	0	6	262.946	3.369	64.552	0	0	330.867	002.10.21
002.10.22 BELEID EN ADVIES TOEZICHT EN HANDHAVING	5,0	3	0	3	148.981	704	37.795	0	0	187.479	002.10.22
725.00.05 HANDHAVING SAMENLEVING & ZORG	8,0	7	0	7	326.809	1.710	78.091	0	0	406.609	725.00.05
300.00.05 HANDHAVING RUIJTE & ONTWIKKELING	15,0	14	0	14	578.572	7.608	139.341	0	0	725.521	300.00.05
140.10.00 HANDHAVINGSPROJECTEN & TASKFORCES	17,0	13	0	13	456.571	50.982	109.487	0	0	617.040	140.10.00
211.10.00 BUREAU RIJBEWIJZEN	4,0	4	0	4	130.410	704	28.411	0	0	159.525	211.10.00
222.00.01 HAVEN- EN LOODSWEZEN	13,0	9	0	9	504.013	85.569	142.304	0	0	731.886	222.00.01
Directie Toezicht en Handhaving	68,0	56	0	56	2.408.301	150.645	599.981	0	0	3.158.928	

ORGANISATIE-EENHEID/AFDELING	Gewenste Formatie	Akkoord BC Bezetting	Projecten Bovenformatie	Personeel in Dienst	Jaarweden en uitkeringen	Toelagen	Sociale lasten	Vergoedingen niet via payroll	Centrale tureruimte	Totaal bedrag	t.i.v. functie
					10010	10020	10030	10040	10050		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Directie Ruimte en Ontwikkeling											
002.10.17 DIRECTIE EN STAF RUIMTE EN ONTWIKKELING	12,0	10	0	10	327.381	1.106	71.389	0	0	399.876	002.10.17
002.10.18 BELEID EN PROJECTEN RUIMTE EN ONTWIKKELING											
002 AFDELINGSHOOFD	1,0	0	0	0	102.391	0	29.537	0	0	131.928	002.10.18
210 UNIT BOUW & CIVIELE WERKEN	5,0	2	0	2	226.653	0	59.296	0	0	285.949	002.10.18
300 UNIT ECONOMISCHE ZAKEN	12,0	5	0	5	269.518	369	69.723	0	0	339.610	002.10.18
341 UNIT L.V.V	4,0	2	0	2	165.173	369	42.965	0	0	208.508	002.10.18
723 UNIT MILIEU & NATUUR	3,0	3	0	3	214.499	7.532	59.674	0	0	281.706	002.10.18
810 UNIT RUIMTELIJK ONTWIKKELING EN VOLKSHUISVESTING	2,6	3	0	3	165.979	133	44.515	0	0	210.626	002.10.18
020.10.15 REALISATIE - VERGUNNINGEN											
210 UNIT INFRA	2,0	2	0	2	84.539	369	20.429	0	0	105.337	020.10.15
300 UNIT VESTIGINGVERGUNNINGEN, DRANK EN HORECA	2,0	1	0	1	40.900	0	9.752	0	0	50.651	020.10.15
723 UNIT MILIEU & NATUUR VERGUNNINGEN	1,0	0	0	0	54.573	0	14.152	0	0	68.725	020.10.15
822 UNIT BOUWVERGUNNINGEN	3,0	1	0	1	125.593	0	30.106	0	0	155.700	020.10.15
020.10.10 REALISATIE - GRONDZAKEN											
020 UNIT GRONDZAKEN	11,0	10	0	10	489.076	3.252	120.258	0	0	612.586	020.10.10
BEHEER OPENBARE RUIMTE											
210.10.00 BEHEER OPENBARE WERKEN -ONDERHOUD OPENB	17,0	10	0	10	280.253	369	52.699	0	0	333.321	210.10.00
341.10.00 BEHEER OPENBARE WERKEN- UITVOERING LVV	16,0	15	0	15	347.209	3.490	61.279	0	0	411.978	341.10.00
Directie Ruimte en Ontwikkeling	91,6	64	0	64	2.893.737	16.988	685.775	0	0	3.596.500	
Directie Samenleving en Zorg											
002.10.19 DIRECTIE EN STAF SAMENLEVING EN ZORG	10,0	11	1	10	451.866	7.506	109.221	0	0	568.592	002.10.19
002.10.20 BELEID EN PROJECTEN SAMENLEVING EN ZORG	3,0	3	0	3	176.522	0	46.574	0	0	223.096	002.10.20
600.10.10 MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING EN ARBEID	9,8	8	0	8	475.704	5.830	123.732	0	0	605.267	600.10.10
400.10.00 EDUCATIE EN WELZIJN	10,0	8	1	7	478.193	4.722	123.744	0	0	606.659	400.10.00
510.00.00 OPENBARE BIBLIOTHEEK	6,0	6	0	6	239.363	4.562	57.104	0	0	301.029	510.00.00
530.00.01 INSTITUTO DI DEPORTE BONERIANO (INDEBON)	16,4	9	1	8	380.219	3.050	78.982	0	0	462.252	530.00.01
700.10.00 PUBLIEKE GEZONDHEIDSZORG	16,9	11	0	11	600.598	2.900	149.500	0	0	752.998	700.10.00
725.10.00 VECTORCONTROLE	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	725.10.00
003.00.01 BURGERZAKEN	13,0	11	0	11	513.063	25.652	127.296	4.000	0	670.011	003.00.01
540.00.01 SERVICIO DI KULTURA , ARTE I LITERATURA (SKAL)	8,0	6	1	5	254.797	1.106	58.258	0	0	314.161	540.00.01
Directie Samenleving en Zorg	93,1	73	4	69	3.570.325	55.329	874.411	4.000	0	4.504.065	
Bijzondere uitkeringen											
611.00.17-ARBEIDS RE-INTEGRATIE TWINNING, PLENCHI TRAB	0,0	1	1	0	36.748	0	8.416	0	0	45.163	611.00.17
611.00.18-ARBEIDS RE-INTEGRATIE TWINNING, PLENCHI TRAB	0,0	1	1	0	45.564	0	11.253	0	0	56.816	611.00.18
630.00.17-IWA 6	0,0	2	2	0	58.798	0	14.679	0	0	73.477	630.00.17
630.00.18-BES(t)4Kids	0,0	1	1	0	50.754	2.960	13.269	0	0	66.982	630.00.18
700.00.05-PUBLIEKE GEZONDHEID	0,0	1	1	0	70.199	0	19.179	0	0	89.378	700.00.05
Bijzondere uitkeringen	0,0	6,0	6,0	0,0	262.062	2.960	66.796	-	-	331.817	
TOP- Traineeship Programma											
922.10.01 TOP- TRAINEESHIP PROGRAMMA	8,0	6		6	219.821	0	50.282	0	0	270.103	922.10.01

ORGANISATIE-EENHEID/AFDELING	Gewenste Formatie	Akkoord BC Bezetting	Projecten Bovenformatie	Personeel in Dienst	Jaarweden en uitkeringen	Toelagen	Sociale lasten	Vergoedingen niet via payroll	Centrale tureruimte	Totaal bedrag	t.l.v. functie
					10010	10020	10030	10040	10050		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
											12
Nog op te zetten Bureau's											
922.10.02 BUREAU CONSTITUTIONELE ZAKEN	3,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	922.10.02
922.10.03 BUREAU INTEGRITEIT, KLACHTEN & VERTROUWENS	2,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	922.10.03
922.10.04 ALGEMENE BESTUURSDIENST	4,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	922.10.04
Nog op te zetten Bureau's	17,0	6	0	6	219.821	-	50.282	-	-	270.103	
922.00.06 PERSONEEL TER BESCHIKKING GESTELD	0,0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal huidig personeel (fte.)	437,8	345	12	333	15.863.234	380.858	3.916.060	221.400	0	20.381.552	
Rubriek II, Voormalig personeel											
922.00.02 UITKERING GEZAGDRAGERS				0,0	0	0	0	0	0	0	922.00.02
922.00.05 WACHTGELD				2,0	28.476	0	3.984	0	0	32.460	922.00.05
922.00.07 ONDERSTAND BIJ WIJZE VAN PENSIOEN				225,0	998.294	0	0	0	0	998.294	922.00.07
Totaal voormalig personeel				227,0	1.026.770	0	3.984	0	0	1.030.754	
Stelposten begroting 2020											
Overwerkvergoedingen overige personeel (incidenteel)					50.000	0	0	0	0	50.000	922.00.01
TOD					0	32.500	0	0	0	32.500	922.00.01
Smartengeld					7.000	0	0	0	0	7.000	922.00.01
Ambtsjubilea					30.000	0	0	0	0	30.000	922.00.01
Gratificaties					60.000	0	0	0	0	60.000	922.00.01
kindertoelagen (TWK)					0	5.000	0	0	0	5.000	922.00.01
Stagevergoeding					0	18.400	0	0	0	18.400	922.00.01
Niet opgenomen vakantie uren					10.000	0	0	0	0	10.000	922.00.01
Onderhandelingen CAO					40.593	0	0	0	0	40.593	922.00.01
Stelpost wijziging artikel 8 personeel (Incidenteel overig pers. OLB)					0	16.000	0	0	0	16.000	922.00.01
Stelpost art 24 Rechtspositioneel besluit ambtenaren BES; incidenteel waarneminstoelae Ambtenaren					0	10.000	0	0	0	10.000	922.00.01
Rechtspositioneel besluit Politieke gezagdragers BES; waarneminstoelae Gezaghebber					0	40.000	0	0	0	40.000	922.00.01
Centrale vacature ruimte					0	0	0	0	0	0	922.00.01
Loontredes 2019, bevorderingen en aanpassing salarissen niet max					99.000	0	0	0	0	99.000	922.00.01
Opklassificering Gezagdragers 2019 en 2020					182.614	0	0	0	0	182.614	922.00.01
Overbrugging medewerkers Bureau Gedeputeerden					106.000	0	0	0	0	106.000	922.00.01
7-daagse Werkweek Haven & Loodswezen					45.000	0	0	0	0	45.000	922.00.01
Vervangingstoelagen - Haven & Loodswezen					0	85.000	0	0	0	85.000	922.00.01
Reservering Werkliedenfonds					0	0	0	0	0	0	922.00.01
Vergoedingen/toelagen Rampenteam					0	90.000	0	0	0	90.000	922.00.01
Uitkering gezagdragers voormalig BC					161.200	0	0	0	0	161.200	922.00.02
Herziening Pensioenen Ex-gezagdragers					0	0	250.000	0	0	250.000	922.00.02
VUT-uitkering (Voorschotten)					0	0	0	0	0	0	922.00.03
Reservering OBWVP/ UBWVP (indexering en TWK)					84.000	0	0	0	0	84.000	922.00.07
Totaal stelposten:					875.407	296.900	250.000	-	-	1.422.307	
Totaal- generaal					560,0	17.765.411	677.758	4.170.044	221.400	-	22.834.613

UITGANGSPUNTEN PERSONEELSBEGROTING 2020

Algemeen

De brondocumenten voor de begroting 2020 zijn de payroll van februari 2019 en het concept 2de wijziging personeelsbegroting 2019. De salarissen met bijbehorende schalen en treden, toelagen etc werden via een macro in het Excel bestand gelezen. Het streven is om de personeelsbegroting zo dicht mogelijk op de realisatie te laten aansluiten.

Onderhandelingen CAO 2020

De eindejaarsuitkering wordt verhoogd van 6% naar 7% van de bruto jaarsalaris met een minimum van USD 1.500. Deze verhoging is verwerkt in de totale salariskosten van het dienstjaar 2020.

Vacatures

Uitgangspunten zijn de door het BC goedgekeurde vacaturelijst 2019 en de mutaties van de "in- en uitdienst personeel tot en met februari 2019. De P&O adviseurs hebben voor wat betreft nieuwe vacatures bij hun desbetreffende directies een inventarisatie gedaan. De vacatures voor het dienstjaar zijn uiteindelijk de vacatures waar financiële dekking bij aanwezig zijn.

De vacatures worden begroot conform het maximum bedrag van de functionele schaal. Het "aantal maanden" behorende bij de vacatures wordt op 12 maanden begroot. Alle vervangingsvacatures waarvan de medewerkers inmiddels is vertrokken en waar geld voor op de begroting staat zijn in de begroting met 12 maanden verwerkt (dus met dekking);

Formatieplaats (FTE)

In de begroting van 2019 wordt ervan uitgegaan dat een medewerker 100% van zijn/haar tijd besteedt aan de functie die wordt bekleed. Indien deze deeltijd geschiedt, wordt deze naar ratio FTE opgenomen (bv $\frac{1}{2} = 0,5$).

De indeling van de formatieplaatsen zijn conform wetten, Rechtspositiebesluit ambtenaren BES, Sociaal Statuut Openbaar Lichaam Bonaire en de inrichtingsplannen. De ambtelijke organisatie (directiemodel) is overgenomen in de begroting.

Aantal Personen (PP)

Om aan te geven of in een dienst c.q. afdeling formatieplaatsen aanwezig zijn en of deze bemand worden, is de kolom PP als volgt te lezen:

Formatieplaats aanwezig, persoon aanwezig = 1,00/1,00

Geen formatieplaats, persoon aanwezig = 0,00/1,00

Formatieplaats aanwezig, niet ingevuld = 1,00/0,00

Herplaatsingskandidaat, geen formatieplaats, persoon aanwezig = 0,00/1,00

Boven sterkte;

Wij onderscheiden hier enkele categorieën:

- Boven sterkte i.v.m. buitengewone vrijstelling van dienst;
- Boven sterkte i.v.m. ter beschikkingstelling;
- Boven sterkte i.v.m. een tijdelijk aan te stellen counterpart, ter vervanging van een vaste formatie;
- werknemer aangesteld/benoemd zonder dat er een formatieplaats aanwezig is.
- Boven sterkte i.v.m. een nog niet gevallen besluit.

Terbeschikkingstelling (TBS)

Bij de ter beschikkingstelling zijn de volgende criteria gehanteerd:

Achter de functie waar de werknemer formeel (conform BC besluit) ressorteert is bij de bezoldiging nul (0,00) ingevuld. Daarbij verwijzen wij naar de instantie waar die persoon op dat moment werkzaam is. Achter de functie waar bedoelde werknemer op dat moment werkzaam is, zijn bij die persoon behorende salarislasteren ingevuld (met een verwijzing van welke dienst/afdeling die persoon afkomstig is). Uitgangspunt hierbij is dat de personeelskosten ten laste moeten komen van de instantie waar de werknemer op dat moment daadwerkelijk werkzaam is.

Toelichting B2

- **Totaal Gewenste Formatie** = Totaal Akkoord BC Bezetting + Totaal Gewenste Vacatures;
- **Totaal Akkoord BC Bezetting** = Totaal Personeel In Dienst + Totaal Projecten/ Boven formatie;
- **Totaal Projecten/ Boven formatie** = Het aantal personeel in dienst dat niet op een reguliere functie/formatie en t.b.v. projecten (boven de formatie) aanwezig zijn;
- **Totaal Personeel In Dienst** = Het aantal personeel in dienst op goedgekeurde formatie (inclusief 13 gezagdragers).

Stelposten personeelsbegroting 2020 in USD

922.00.01	Overwerkvergoedingen overige personeel (incidenteel)	50.000
922.00.01	T.O.D.	32.500
922.00.01	Smartengeld	7.000
922.00.01	Ambtsjubilea	30.000
922.00.01	Gratificaties	60.000
922.00.01	Kindertoelage T.W.K.	5.000
922.00.01	Stagevergoedingen	18.400
922.00.01	Niet opgenomen vakantie uren	10.000
922.00.01	Onderhandeling CAO 2018 – 2020	40.593
922.00.01	Stelpost wijziging artikel 8 personeel (Incidenteel overig pers. OLB)	16.000
922.00.01	Stelpost art 24 Rechtspositie besluit ambtenaren BES; Incidenteel waarnemingstoelage Ambtenaren	10.000
922.00.01	Rechtspositie besluit Politieke gezagdragers BES; waarnemingstoelage Gezaghebber	40.000
922.00.01	Centrale vacature ruimte	0
922.00.01	Loontreden 2019 bevordering en aanpassing salarissen niet op max	99.000
922.00.01	Opklassificatie Gezagdragers	182.614
922.00.01	Overbrugging medewerkers Bureau Gedeputeerden	106.000
922.00.01	7-daagse Werkweek Haven & Loods	45.000
922.00.01	Vervangingen Haven & Loods	85.000
922.00.01	Reservering Werkliefdenfonds	0
922.00.01	Vergoeding Rampenteam	90.000
922.00.02	Uitkering gezagdragers voormalig BC	161.200
922.00.03	VUT-uitkering (Voorschotten)	0
922.00.07	Reservering OBWVP/UBWVP (Indexering + TWK)	84.000
922.00.02	Herziening Pensioen Ex gezagdragers	250.000

Overwerkvergoedingen overige personeel (incidenteel)

De vergoeding voor overwerk wordt in principe in vrije tijd genoten. Indien dit niet mogelijk is, wordt er in uitzonderingsgevallen, de vergoeding voor overwerk in geld uitbetaald. Gebruikmakend van ervaring cijfers, voert het OLB jaarlijks een vast bedrag op de stelposten ter uitbetaling van overwerkvergoedingen.

Voor 2020 wordt een bedrag van USD 50.000 op de begroting opgevoerd.

T.O.D.

De totale kosten voor het jaar 2020 worden geraamd op USD 32.500.

Smartengeld

Als gevolg van artikel 40 van de WMA BES en artikel 37 van de Werkloosheidswet BES 1944 dient aan de nabestaanden van de overleden overheidsdienaar smartengeld gelijk aan driemaal het bedrag aan maandelijks inkomen, onbelast, te worden toegekend. Aan de hand van ervaringscijfers wordt voor 2020 een bedrag van USD 7.000 op de begroting opgevoerd.

Ambtsjubilea

Het betreft gratificaties aan het overheidspersoneel in dienst van het EGB voor het vieren van ambtsjubilea bij 10 jaar (25%), 20 jaar (50%), 30 jaar (75%) en 40 jaar (100%) dienstverband. De toe te kennen gratificaties i.v.m. ambtsjubilea voor 2020 (bron salarisadministratie) bedragen USD 30.000.

Gratificaties

Betreft het toekennen van gratificaties i.v.m. bijzonder presteren of voor het verrichten van tijdelijke, extra werkzaamheden. Voor dit beloningssysteem en de overige incidentele gevallen van toekenning van gratificaties in 2020 is er een bedrag van USD 60.000 gereserveerd.

Kindertoelagen T.W.K.

Het OLB krijgt per jaar vaak te maken medewerkers die achteraf hun verzoeken indienen voor een kindertoelage. Hiervoor wordt een bedrag van USD 5.000 in 2020 begroot.

Stagevergoedingen

De bedoeling is dat elke directie en overige bureaus minimaal gemiddeld 2 stageplaatsen per jaar beschikbaar stellen aan studenten. Voor 2020 wordt een bedrag van USD 18.400 op de begroting opgevoerd.

Niet opgenomen vakantie uren

In 2013 werd er een poging gedaan om het probleem van "niet opgenomen vakantie-uren" op te pakken en weg te werken. Verwacht wordt dat er altijd uitzonderingen zullen blijven bestaan (zoals medewerkers die uit dienst gaan en de dienst laat het niet toe om (alle) vakantie uren op te nemen). Daarom wordt in 2020 nog een bedrag van USD 10.000 op de begroting gereserveerd.

Stelpost wijziging artikel 8 personeel (Incidenteel overig pers. OLB)

Een deel van de in deze stelpost gereserveerde bedrag is voor het dekken van de kosten gemoeid bij het aantrekken van 1 nieuwe loods. Het andere deel van de gereserveerde bedrag is voor het dekken van incidentele uitkeringen van Art. 8 aan overig personeel OLB. Het totaal bedrag gereserveerd is geraamd op USD 16.000.

Stelpost art 24 Rechtspositie besluit ambtenaren BES; waarnemingstoelage Ambtenaren

Betreft het incidenteel gedeelte van de waarneming conform artikel 24 van het rechtspositioneel besluit ambtenaren BES. In 2020 wordt hiervoor een bedrag van USD 10.000 gereserveerd.

Rechtspositie besluit Politieke gezagdragers BES; waarnemingstoelage Gezaghebber

Betreft hier het belonen van Waarnemend Gezagdragers. Hiervoor een bedrag gereserveerd op basis van een uitkering van maximaal 60 dagen. Waarneming 2020: USD 40.000.

Centrale vacature ruimte

Om te voorkomen grote bedragen onbenut op de begroting blijven staan, heeft het OLB ervoor gekozen om a.d.h.v. ervaringscijfers, een vaste bedrag tbv vacatures op de stelposten op te nemen. Het OLB heeft besloten om de vacatures te begroten bij desbetreffende directies en afdelingen zelf. In 2020 zal er voornamelijk geen gebruik gemaakt worden van de Centrale vacature ruimte.

Loontreden 2020, bevorderingen en aanpassingen salarissen niet op max.

Het OLB reserveert jaarlijks een bedrag ter bekostiging van loontreden die als gevolg van een voldoende beoordeling of meer, in januari van het volgend jaar aan de medewerkers toegekend moeten worden; Er wordt ook een bedrag gereserveerd voor de medewerkers die een bevordering moeten krijgen naar hun functionele schaal. Tenslotte wordt hier ook een bedrag gereserveerd ter aanvulling van de salarissen bijhorende bij vacatures die niet op het maximum zijn begroot. Totaal is op deze post een bedrag van USD 99.000 gereserveerd.

Opklassificatie Gezagdragers

Hiervoor wordt een bedrag van USD 182.814 in 2020 gereserveerd.

Overbrugging medewerkers Bureau Gedeputeerden

Als gevolg van aftreden van de inmiddels demissionair regering hebben sommige medewerkers wettelijk recht op een bedrag dat afhankelijk is van de duur van hun tijd in dienst bij het betreffende bureau. Voor het dekken van deze kostenpost is er een raming gemaakt van USD 106.000

7-daagse Werkweek Haven & Loods

Om de voorheen gemaakte kosten in de voorafgaande jaren als gevolg van het 7-daagse werkweek van specifieke medewerkers in afdeling Haven & Loods is er een budget opgesteld, op basis van voorheen gemaakte kosten en een extrapolatie van de te komen kosten. Het budget komt in 2020 op een bedrag van USD 45.000.

Vervangingen Haven & Loods

Voor het dekken van de specifieke kosten dat gemoeid zijn bij het betalen van vervangingen bij het afdeling Haven & Loods, is er een budget opgesteld, op basis van voorheen gemaakte kosten en een extrapolatie van de te komen kosten. Het budget komt in 2020 op een bedrag van USD 85.000.

Reservering Werkliedenfonds

Dit is het bedrag dat het OLB in 2020 aan werkliddepensioen (270.000) plus de eenmalige kosten aan een pensioenfonds moet betalen om namens het OLB werkliddepensioenen te administreren en uit te keren (30.000). Dit bedrag is opgenomen op de balans. Derhalve wordt op de begroting 2020 geen kosten opgenomen.

Vergoeding Rampenteam

Op basis van 1e berekening is een bedrag van USD 90.000 gereserveerd om aan de medewerkers die standby dienen te zijn een toelage te verstrekken. Voor 2020 wordt uitgegaan van circa USD 56.000,-. Doch gezien het feit dat de kosten bij een daadwerkelijke ramp aanzienlijk hoger kunnen uitvallen wordt een bedrag van USD 90.000,-. De bijdrage aan de medewerkers wordt achteraf, conform het RPBA-BES art. 25a.a. toegekend. Het Eilandsbesluit daartoe dient nog te worden opgesteld.

Uitkering gezagdragers voormalig BC

De politieke gezagdrager aan wie ontslag is verleend en die op het tijdstip van ontslag de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt, heeft met ingang van de dag waarop het ontslag ingaat recht op een uitkering.

Aanname voor 2019: 3 gezagdragers, waarvan 1 gezagdrager krijgt volledig salaris (uitkering) en 2 gezagdragers krijgen het verschil tussen het salaris als ambtenaar en het salaris als gezagdrager. Derhalve worden de kosten voor het jaar 2020 geraamd op USD 161.200.

VUT-uitkering (Voorschotten)

De grondslag voor dit bedrag zijn de voorschotnota's van PCN voor de doorbelasting van de VUT. Volgens het OLB is alles nu betaald (afgelost). Deze stelpost wordt in 2019 vooralsnog op USD 0 gehanteerd.

Reservering OBWVP/UBWVP (Indexering + twk)

Het OLB reserveert jaarlijks een bedrag tbv aanvragen van voormalige werknemers die recht hierop hebben en tbv mogelijke indexering van dit pensioen. De kosten worden voor het jaar 2020 geraamd op USD 84.000.

Herziening Pensioen Ex- gezagdragers

Is opgevoerd met USD 250.000. Ieder jaar maakt de actuaris een nieuwe berekening van de pensioenen van de ex-gezagdragers. Dit bedrag is gereserveerd als toevoeging van de voorziening.

MODEL C

Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven
bedoeld in BBV BES artikel 20, letter f

Staat C - Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 2020

Jaar	Omschrijving van de kapitaaluitgaven	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingswaarde) aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen in het dienstjaar	Verminderingen (anders dan door afschrijving of aflossing) in het dienstjaar	Verminderingen vanwege bijdragen van derden	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingswaarde) aan het einde van het dienstjaar (kol. 2 + 3 - 4 - 5)	Afschrijvingsduur	Totaal van de afschrijvingen/aflossingen op de kapitaaluitgaven aan het begin van het dienstjaar	(Extra) afschrijvingen op kapitaaluitgaven in het dienstjaar	(Extra) aflossingen op kapitaalverstrekingen in het dienstjaar	Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar (kol. 2 - 8)	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar (kol. 6 - 8 - 9/10)	Toegerekende rentelasten 8%	2.020	2.021	2.022	2.023	t.i.v. (sub)functie/kostenplaats/activiteitsgroepen
														Afschrijven bedrag (kol. 9)	Afschrijven bedrag (kol. 9)	Afschrijven bedrag (kol. 9)	Afschrijven bedrag (kol. 9)	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	HOOFDFUNCTIE 2	19.123.285	0	0	0	19.123.285		5.734.664	923.619	0	13.388.621	12.465.002	0	923.619	917.538	917.538	914.034	
	<u>Dotatiefondsen</u>																	
2012	Aanleg alarm installatie directie Toezicht & Handhaving	2.431				2.431	5	2.431	0		0	0		0	0	0	0	0
2012	Bouwkundige werkzaamheden Kaya Korona	48.354				48.354	5	48.354	0		0	0		0	0	0	0	0
2012	Installatiewerk gele gebouw Kaya	23.215				23.215	5	23.215	0		0	0		0	0	0	0	0
2012	Bouwkundige werkzaamheden DROB	56.663				56.663	5	56.663	0		0	0		0	0	0	0	0
2012	Diverse straten, wegen en pleinen	2.019.267				2.019.267	20	706.741	100.963		1.312.526	1.211.563		100.963	100.963	100.963	100.963	100.963
2013	Diverse straten, wegen en pleinen	4.852.192				4.852.192	20	1.455.660	242.610		3.396.532	3.153.922		242.610	242.610	242.610	242.610	242.610
2014	Diverse straten, wegen en pleinen	3.593.096				3.593.096	20	898.275	179.655		2.694.821	2.515.166		179.655	179.655	179.655	179.655	179.655
2014	Renovatie werkzaamheden	13.920				13.920	5	13.920	0		0	0		0	0	0	0	0
2014	Renovatie - Pasangrahan	105.462				105.462	20	26.365	5.273		79.097	73.824		5.273	5.273	5.273	5.273	5.273
2014	Meubilair - Pasangrahan	158.214	0			158.214	10	79.105	15.821		79.109	63.288		15.821	15.821	15.821	15.821	15.821
2015	Diverse straten, wegen en pleinen	2.312.422				2.312.422	20	462.484	115.621		1.849.938	1.734.317		115.621	115.621	115.621	115.621	115.621
2017	Infrastructuur	951.359				951.359	20	95.136	47.568		856.223	808.655		47.568	47.568	47.568	47.568	47.568
2018	Diverse werkzaamheden Kaya Nikiboko/ Parke Lalan	908.379				908.379	20	45.419	45.419		862.960	817.541		45.419	45.419	45.419	45.419	45.419
	Totaal	15.044.974	0	0	0	15.044.974		3.913.768	752.930	0	11.131.206	10.378.276	0	752.930	752.930	752.930	752.930	210.00.02
	<u>Beheer Openbare Werken -Onderhoud</u>																	
	<u>Openbare Werken</u>																	
2015	Portafoons	30.405				30.405	5	24.324	6.081		6.081	0		6.081	0	0	0	0
2017	Straatnaamborden	17.522				17.522	5	7.008	3.504		10.514	7.010		3.504	3.504	3.504	3.504	0
	Totaal	47.927	0	0	0	47.927		31.332	9.585	0	16.595	7.010	0	9.585	3.504	3.504	3.504	210.10.00
	<u>Kaden, pieren, boeien en vaartuigen</u>																	
1994	Pier Sorobon	121.582				121.582	20	121.582	0		0	0		0	0	0	0	0
1996	Herstel Noordelijke Pier	83.799				83.799	20	83.799	0		0	0		0	0	0	0	0
2004	Beveiliging haven	110.428				110.428	20	85.717	5.521		24.711	19.190		5.521	5.521	5.521	5.521	5.521
2008	Bolderproject haven	715.786				715.786	25	329.257	28.631		386.529	357.898		28.631	28.631	28.631	28.631	28.631
2009	Bolderproject haven	2.141.849				2.141.849	25	899.577	85.674		1.242.272	1.156.598		85.674	85.674	85.674	85.674	85.674
2010	Bolderproject haven	156.872				156.872	25	59.613	6.275		97.259	90.984		6.275	6.275	6.275	6.275	6.275
2013	Aanschaf vaartuigen	700.068				700.068	20	210.019	35.003		490.049	455.046		35.003	35.003	35.003	35.003	35.003
	Totaal	4.030.384	0	0	0	4.030.384		1.789.564	161.104	0	2.240.820	2.079.716	0	161.104	161.104	161.104	161.104	222.00.02

Staat C - Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 2020

Jaar	Omschrijving van de kapitaaluitgaven	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingswaarde) aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen in het dienstjaar	Verminderingen (anders dan door afschrijving of aflossing) in het dienstjaar	Verminderingen vanwege bijdragen van derden	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingswaarde) aan het einde van het dienstjaar (kol. 2 + 3 - 4-5)	Afschrijvingsduur	Totaal van de afschrijvingen/aflossingen op de kapitaaluitgaven aan het begin van het dienstjaar	(Extra) afschrijvingen op kapitaaluitgaven in het dienstjaar	(Extra) aflossingen op kapitaalverstrekingen in het dienstjaar	Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar (kol. 2 - 8)	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar (kol. 6 - 8 - 9/10)	Toegerekende rentelasten 8%	2.020	2.021	2.022	2.023	t.l.v. (sub)-functie/kostenplaats/activiteitsgroepen
														Afschrijvingen bedrag (kol. 9)	Afschrijvingen bedrag (kol. 9)	Afschrijvingen bedrag (kol. 9)	Afschrijvingen bedrag (kol. 9)	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	HOOFDFUNCTIE 3	244.017	0	0	0	244.017		116.573	10.350	0	127.444	117.094	0	10.350	8.490	8.490	8.490	
2000	Verhuur bedrijfspanden en woningen	74.227				74.227	20	72.367	1.860		1.860	0		1.860	0	0	0	
	Verbouwing loods																	
	Totaal	74.227	0	0	0	74.227		72.367	1.860	0	1.860	0	0	1.860	0	0	0	0
																		310.00.00
2013	Agrarische Zaken algemeen beheer	35.131				35.131	20	10.541	1.757		24.590	22.833		1.757	1.757	1.757	1.757	1.757
2014	Schuur	134.659				134.659	20	33.665	6.733		100.994	94.261		6.733	6.733	6.733	6.733	6.733
	Totaal	169.790	0	0	0	169.790		44.206	8.490	0	125.584	117.094	0	8.490	8.490	8.490	8.490	8.490
																		341.10.00
	HOOFDFUNCTIE 4	11.355.111	0	0	0	11.355.111		1.522.101	274.055	0	9.833.010	9.558.955	0	274.055	268.191	268.191	268.191	
1997	Openbaar Funderend Onderwijs	92.948				92.948	20	92.948	0		0	0		0	0	0	0	0
	Bouw 2 leslokalen																	
	Totaal	92.948	0	0	0	92.948		92.948	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
																		480.00.08
1994	Kollegio Papa Cornes	151.945				151.945	20	151.945	0		0	0		0	0	0	0	0
1997	Verbouwing	36.443				36.443	20	36.443	0		0	0		0	0	0	0	0
	Bouwkosten 1 leslokaal																	
	Totaal	188.388	0	0	0	188.388		188.388	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
																		480.00.08
1997	Scholengemeenschap SGB	111.469				111.469	20	111.469	0		0	0		0	0	0	0	0
2000	Bouwkosten 2 leslokalen	234.658				234.658	20	228.794	5.864		5.864	0		5.864	0	0	0	0
	Verbouwing SGB																	
	Totaal	346.127	0	0	0	346.127		340.263	5.864	0	5.864	0	0	5.864	0	0	0	0
																		480.00.08
2014	Schoolgebouwen - Huisvestingsplan	6.443.995			0	6.443.995	40	751.995	161.100		5.692.000	5.530.900		161.100	161.100	161.100	161.100	161.100
2016	Diverse scholen	1.656.594			0	1.656.594	40	82.830	41.415		1.573.764	1.532.349		41.415	41.415	41.415	41.415	41.415
2018	Kollegio San Luis Beltran	1.077.149			0	1.077.149	40	26.929	26.929		1.050.220	1.023.291		26.929	26.929	26.929	26.929	26.929
2018	Liceo Boneriano	1.549.910			0	1.549.910	40	38.748	38.748		1.511.162	1.472.414		38.748	38.748	38.748	38.748	38.748
	Totaal	10.727.648	0	0	0	10.727.648		900.502	268.191	0	9.827.146	9.558.955	0	268.191	268.191	268.191	268.191	268.191
																		480.00.08
	Opmerking : Afschrijvingskosten 1/3 deel tlv OLB en 2/3 deel tlv RCN. In Staat C is alleen deel van OLB opgenomen. Bedragen opgenomen in jaarrekening 2016 is gebaseerd op inhaalslag 2015 en afschrijving 2016.																	61110
	HOOFDFUNCTIE 5	4.406.292	0	0	0	4.406.292		1.708.683	293.204	0	2.697.609	2.404.405	0	293.204	291.555	291.555	291.555	
2010	Sport algemeen beheer	32.961				32.961	10	31.312	1.649		1.649	0		1.649	0	0	0	0
	Toyota Hilux																	
	Totaal	32.961	0	0	0	32.961		31.312	1.649	0	1.649	0	0	1.649	0	0	0	0
																		530.00.01
2012	Buitensportaccommodatie	1.381.182				1.381.182	15	552.473	92.079		828.709	736.630		92.079	92.079	92.079	92.079	92.079
2013	Diverse sportterreinen	2.429.973				2.429.973	15	971.988	161.998		1.457.985	1.295.987		161.998	161.998	161.998	161.998	161.998
2014	Diversen inclusief sportterreinen	44.954				44.954	15	14.985	2.997		29.969	26.972		2.997	2.997	2.997	2.997	2.997
2015	Infrastructuur tbv sportvelden	517.222				517.222	15	137.925	34.481		379.297	344.816		34.481	34.481	34.481	34.481	34.481
	Totaal	4.373.331	0	0	0	4.373.331		1.677.371	291.555	0	2.695.960	2.404.405	0	291.555	291.555	291.555	291.555	291.555
																		530.00.02
	HOOFDFUNCTIE 6	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	HOOFDFUNCTIE 7	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Staat C - Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 2020

Jaar	Omschrijving van de kapitaaluitgaven	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingswaarde) aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen in het dienstjaar	Verminderingen (anders dan door afschrijving of aflossing) in het dienstjaar	Verminderingen vanwege bijdragen van derden	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingswaarde) aan het einde van het dienstjaar (kol. 2 + 3 - 4 - 5)	Afschrijvingsduur	Totaal van de afschrijvingen/aflossingen op de kapitaaluitgaven aan het begin van het dienstjaar	(Extra) afschrijvingen op kapitaaluitgaven in het dienstjaar	(Extra) aflossingen op kapitaalverstrekingen in het dienstjaar	Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar (kol. 2 - 8)	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar (kol. 6 - 8 - 9/10)	Toegerekende rentelasten 8%	2.020	2.021	2.022	2.023	t.l.v. (sub)functie/kostenplaats/activiteitsgroepen
														Afschrijven bedrag (kol. 9)	Afschrijven bedrag (kol. 9)	Afschrijven bedrag (kol. 9)	Afschrijven bedrag (kol. 9)	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	HOOFDFUNCTIE 8	380.960	0	0	0	380.960		176.194	9.524	0	204.766	195.242	0	9.524	9.524	9.524	9.524	
2001	Bouw- en woningtoezicht Volkswoningen nieuwbouw	380.960				380.960	40	176.194	9.524	0	204.766	195.242	0	9.524	9.524	9.524	9.524	
	Totaal	380.960	0	0	0	380.960		176.194	9.524	0	204.766	195.242	0	9.524	9.524	9.524	9.524	822.10.00
	ACTIVA IN BESTELLING	16.899.411	0	7.881.173	-5.254.115	14.272.353		0	0	0	15.908.405	14.272.353	0	0	0	0	0	
	Onderwijshuisvesting	16.899.411		7.881.173	-5.254.115	14.272.353		0	0	0	15.908.405	14.272.353	0	0	0	0	0	
	Totaal	16.899.411	0	7.881.173	-5.254.115	14.272.353		0	0	0	15.908.405	14.272.353	0	0	0	0	0	
	Totaal-generaal	59.262.050	300.000	7.881.173	-5.254.115	56.934.992		13.817.789	1.902.673	0	44.453.255	41.214.530	0	1.902.673	1.851.850	1.769.676	1.757.349	
	Recapitulatie naar balansposten																	
	Materiële vaste activa:																	
100	- terreinen	932.813	0	0	0	932.813		0	0	0	932.813	932.813	0	0	0	0	0	
110	- gebouwen	3.319.265	0	0	0	3.319.265		2.559.930	59.550	0	759.335	699.785	0	59.550	47.426	47.426	47.426	111
112/113	- diverse schoolgebouwen	10.727.648	0	0	0	10.727.648		900.502	268.191	0	9.827.146	9.558.955	0	268.191	268.191	268.191	268.191	114
150	- infrastructuur	17.967.031	0	0	0	17.967.031		5.243.260	857.937	0	12.723.771	11.865.834	0	857.937	857.937	857.937	857.937	151
160	- sportaccommodaties	4.373.331	0	0	0	4.373.331		1.677.371	291.555	0	2.695.960	2.404.405	0	291.555	291.555	291.555	291.555	161
120	- duurzame bedrijfsmiddelen	405.287	0	0	0	405.287		210.125	57.922	0	195.162	137.240	0	57.922	51.841	35.462	23.135	121
130	- vervoermiddelen/ vaartuigen	1.264.548	0	0	0	1.264.548		738.225	62.119	0	526.323	464.204	0	62.119	38.056	38.056	38.056	131
140	- automatisering	3.372.716	300.000	0	0	3.672.716		2.488.376	305.399	0	884.340	878.941	0	305.399	296.844	231.049	231.049	141
195	- activa in bestelling	16.899.411	0	7.881.173	-5.254.115	14.272.353		0	0	0	15.908.405	14.272.353	0	0	0	0	0	
	Totaal-generaal	59.262.050	300.000	7.881.173	-5.254.115	56.934.992		13.817.789	1.902.673	0	44.453.255	41.214.530	0	1.902.673	1.851.850	1.769.676	1.757.349	

Financiële vaste activa:																		
	Deelnemingen																	
	WEB NV	1.675.978				1.675.978		0	0		1.675.978	1.675.978	0	0	0	0	0	0
	Oil Trading Bonaire N.V.	251.397				251.397		0	0		251.397	251.397	0	0	0	0	0	0
	Bonaire Holding Mij	3.486.034				3.486.034		0	0		3.486.034	3.486.034	0	0	0	0	0	0
	Ontwikkelingsamenwerkingsbank	837.989				837.989		0	0		837.989	837.989	0	0	0	0	0	0
	Bonaire International Airport	-0				-0		0	0		-0	-0	0	0	0	0	0	0
	Totaal	6.251.396	0	0	0	6.251.396		0	0	0	6.251.396	6.251.396	0	0	0	0	0	0

MODEL D

Staat van reserves en voorzieningen

bedoeld in BBV BES artikel 18

Staat D - Staat van reserves en voorzieningen

Naam reserve / voorziening 1	Dienstjaar 2020						Toelichting 11
	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen wegens bijboeking van rente	Overige vermeerderingen	Verminderingen (zoals beschikkingen over en bijdragen uit (reserve / voorziening)	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Waarvan belegd bij het eilandgebied	
	in USD 5	in USD 6	in USD 7	in USD 8	in USD 9	in USD 10	
Rubriek a Reserves van de algemene dienst							
Algemene Reserves							
Algemene reserve	27.723.505	0	0	0	27.723.505	27.723.505	Resultaat 2018 twv USD 12.659.160 is verdeeld in USD 7.083.000 aan bestemmingsreserves en restant als toevoeging aan de Algemene Reseve.
Resultaat 2018	5.576.160	0	0	0	5.576.160	5.576.160	
Bestemmingsreserve							In 2019 is USD 450.000 onttrokken van de USD 1,5 miljoen tbv urgente reparatie Jetty fuel line.
2016 - Huisvesting	97.718	0	0	0	97.718	97.718	
2017 - Energievoorziening	1.500.000	0	0	0	1.500.000	1.500.000	
2017- Renovatie Wagenpark	500.000	0	0	0	500.000	500.000	
2017 - Infrastructuur	488.288	0	0	0	488.288	488.288	
2018 - Algemeen	30.000	0	0	0	30.000	30.000	
2018 - Advies, Controle & Onderzoek	335.000	0	0	0	335.000	335.000	
2018 - Havenfaciliteiten	754.000	0	0	0	754.000	754.000	
2018 - ICT	825.000	0	0	0	825.000	825.000	
2018 - Riolering	650.000	0	0	0	650.000	650.000	
2018 - Sociale woningbouw	150.000	0	0	0	150.000	150.000	
2018 - Sport	65.000	0	0	0	65.000	65.000	
2018 - Huisvesting scholen	1.650.000	0	0	0	1.650.000	1.650.000	
2018 - Versterking Ambtelijk Apparaat	260.000	0	0	0	260.000	260.000	
2018 - Wegen en straten	2.364.000	0	0	0	2.364.000	2.364.000	
Subtotaal rubriek a	42.968.671	0	0	0	42.968.671	42.968.671	
Rubriek b Voorzieningen van de algemene dienst							
Voorziening pensioen gezagdragers	3.323.938	0	0	0	3.323.938	3.323.938	
Voorziening debiteuren	4.448.273	0	0	0	4.448.273	4.448.273	
Subtotaal rubriek b	7.772.211	0	0	0	7.772.211	7.772.211	
Totaal-generaal	50.740.882	0	0	0	50.740.882	50.740.882	

Bron informatie: Vastgestelde jaarrekening 2018.

Gedetailleerde versie Bestemmingsreserves 2018

310-Bestemmingsreserve

No.	Directie	Omschrijving	Bedrag USD
11	SZ	Aanschaf containers tbv vectorcontrole	25.000,00
22	RO	Gedenkplaat Surnan Roosendaal	5.000,00
		Totaal	30.000,00

311- Bestemmingsreserve Advies , Controle & Onderzoek

No.	Directie	Omschrijving	Bedrag USD
24	RO	Natuur projecten	50.000,00
25	SZ	Cultuur projecten	50.000,00
27	RO	Strategisch economisch plan	235.000,00
		Totaal	335.000,00

315- Bestemmingsreserve Havenfaciliteiten

No.	Directie	Omschrijving	Bedrag USD
14	TH	Zuidpier verlenging	654.000,00
15	TH	Camera bij Haven	100.000,00
		Totaal	754.000,00

321 -Bestemmingsreserve ICT

No.	Directie	Omschrijving	Bedrag USD
3	BO	Decos Join	320.000,00
4	BO	Key2 DDS/Key 2 Bag	90.000,00
5	BO	Key 2 aankoop en implementatie	50.000,00
6	BO	Vervanging computers	35.000,00
7	BO	Vervanging printers	170.000,00
26	BO	Failover - Desaster recovery	160.000,00
		Totaal	825.000,00

330-Bestemmingreserve Riolering

No.	Directie	Omschrijving	Bedrag USD
21	RO	Herstel werkzaamheden rioleringsproject	650.000,00
		Totaal	650.000,00

332-Bestemmingsreserve Sociale Woningbouw

No.	Directie	Omschrijving	Bedrag USD
10	SZ	Opknappen sociale woningen	150.000,00
		Totaal	150.000,00

333- Bestemmingsreserve Sport

No.	Directie	Omschrijving	Bedrag USD
8	SZ	Little league Rincon	65.000,00
		Totaal	65.000,00

350- Bestemmingsreserve Huisvesting Scholen

No.	Directie	Omschrijving	Bedrag USD
9	SZ	Papa Cornes Renovatie	450.000,00
23	SZ	Nieuwbouw Forma	1.200.000,00
		Totaal	1.650.000,00

363- Bestemmingsreserve Versterking Ambtelijk Apparaat

No.	Directie	Omschrijving	Bedrag USD
1	BO	Bedrijfsvoering Bestuursakkoord	150.000,00
2	BO	Intensivering Afdeling Communicatie	60.000,00
16	GEZAG	Cofinanciering Integriteitsprogramma "Betrouwbaar Openbaar Bestuur Bonaire"	50.000,00
		Totaal	260.000,00

372- Bestemmingsreserve Wegen en straten

No.	Directie	Omschrijving	Bedrag USD
12	RO	Hekken rondom parken	55.000,00
13	RO	Speeltuin Rincon	80.000,00
17	RO	Son Montuno	317.000,00
18	RO	Mamparia Kutu	97.000,00
19	RO	Infrastructuur	1.795.000,00
20	SZ	Wegbewijzing - wegwijzers	20.000,00
		Totaal	2.364.000,00

7.083.000,00

Staat van inkomensoverdrachten

(Sub) functie/ kostenplaats/ activiteiten- groep	Directie	Namen van de gesubsidieerden	Jaarrekening	Jaarrekening	Begroting	Begroting
			dienstjaar 2017	dienstjaar 2018	dienstjaar 2019	dienstjaar 2020
					In \$	In \$
002.10.18	R&O	Commission Global Entrepreneurship Bonaire		4.349		
300.10.00	R&O	S-191 Fundashon Tienda pa Konsumido Bon.	78.748	68.055	68.055	68.055
310.00.00	R&O	S-190 Stichting Beheer Bedrijfsfondsen Bonaire (voormalig CKB)	210.700	127.834	127.834	127.834
341.10.00	R&O	Agrarische zaken/LVV - subsidie tractor tbv kunuku's	13.062	8.192	8.675	8.675
341.10.00	R&O	Veevoer tbv Park Piedra Azul		824		
341.10.00	R&O	Bijdrage aanschaf windmolens- Netherlands Antilles Import & Export		40.000		
341.00.03	R&O	Dierenartsenpraktijk	36.809	36.809	45.284	45.284
341.00.03	R&O	S-009 Stichting Dierenasiel Bonaire	22.000	26.000	39.038	39.038
341.00.03	R&O	7201- Stichting Donkeyshelp	40.150	40.150	40.150	60.150
400.10.00	S&Z	8305- Stichting voeding op school	187.315	0	162.496	162.496
400.10.00	S&Z	Bijdrage officiële opening Brede School Papa Cornes				
480.00.08	S&Z	Stichting Leren is Leuk*	115.174	115.174	125.068	125.068
480.00.08	S&Z	Stichting Openbaar Onderwijs Bonaire	70.000		70.000	70.000
480.00.08	S&Z	Stichting Scholengemeenschap Bonaire	56.915	56.915	57.000	57.000
480.00.08	S&Z	Stichting Expertisecenter Onderwijs Zorg Bonaire	79.199	66.240	68.783	68.783
480.00.08	S&Z	Transworld radio Bonaire tbv klaslokaal		33.617	10.600	10.600
482.00.00	S&Z	S-050 Fundashon Formashon Pa Mayan	659.301	603.174	695.301	695.301
530.00.02	S&Z	Buitensportaccommodaties - Bonaire Overheid Gebouwen (BOG)	378.289	106.176	0	0
530.00.04	S&Z	Overige aangelegenheden	45.044		82.413	82.413
530.00.04	S&Z	Hype Events Management BV	115.000	32.531	32.531	32.531
530.00.04	S&Z	Boneraanse Aquatics Bond		2.000		
530.00.04	S&Z	Sportvereniging La Fama		1.500		
530.00.04	S&Z	Burn Out Speed		500		
530.00.04	S&Z	Federashon Biljart Bonairiano		1.100		
530.00.04	S&Z	Stichting Aquaspeed Bonaire Windsurfers		25.000		
530.00.04	S&Z	Fundashon Pro Hubentut		3.000		
530.00.04	S&Z	Phillies Bonaire		4.500		
530.00.04	S&Z	Transport EZ - Event Aua		1.016		
530.00.04	S&Z	Bonaire Amateur Baseball Association		5.800		
530.00.04	S&Z	D. Frances- Bijdrage COTECC		870		
530.00.04	S&Z	Bo.Vo.Bo		10.000		
530.00.04	S&Z	S.V. Juventus		1.000		
530.00.04	S&Z	D. Winklaar - Panamerika Kickboxing		2.000		
530.00.04	S&Z	G. Statia- Honkbal trainingskamp		1.000		
540.00.02	S&Z	S-208 Skol di Musika Boneiru	30.000	26.025	26.025	26.025
540.00.02	S&Z	S-135 Fundashon Mangasina di Rei	240.000	240.000	240.000	240.000
540.00.02	S&Z	S-429 Dance Sensation Foundation	15.000	13.013	13.013	13.013
540.00.02	S&Z	S-171 FUHIKUBO	48.500	42.074	42.074	42.074
540.00.02	S&Z	S-129 Fundashon pa Arte I Kultura	30.000	26.025	26.025	26.025
540.00.02	S&Z	S-458 Fundashon Akademia Papiamentu	35.000	30.363	30.363	30.363
540.00.02	S&Z	Fundashon Streanan di Boneiru	15.000	13.013	13.013	13.013
540.00.02	S&Z	Stichting Plataforma Cultural	25.000	21.688	21.688	21.688
540.00.02	S&Z	Fundashon Lesa ta dushi		0	1.735	1.735
540.00.02	S&Z	Stichting Bonaire Youth Entertainment - Kas di Musika		17.350	17.350	17.350
540.00.02	S&Z	Hype Events Management BV	35.000	32.531	32.531	32.531
560.00.02	R&O	Tourism Corporation Bonaire	1.728.987	1.497.286	1.725.978	1.725.978
560.00.02	R&O	Extra bijdrage ivm promotie Bonaire - TCB	450.000	0	200.000	200.000
560.00.03	S&Z	Fundashon KLAVE	25.000	34.700	34.700	34.700
560.00.03	S&Z	FUDECU	40.000	34.700	34.700	34.700
560.00.03	S&Z	Bonairedag in het buitenland	6.000	2.000	7.808	7.808

Staat van inkomensoverdrachten

(Sub) functie/ kostenplaats/ activiteiten- groep	Directie	Namen van de gesubsidieerden	Jaarrekening	Jaarrekening	Begroting	Begroting
			dienstjaar 2017	dienstjaar 2018	dienstjaar 2019	dienstjaar 2020
					In \$	In \$
600.10.11	S&Z	Uitvoering Begrafeniswet BES	9.858	13.749	8.675	8.675
600.10.11	S&Z	Uitvoering Wet Primair Onderwijs / Schoolbenodigdheden	140.581	93.168	130.125	130.125
600.10.11	S&Z	Overige financiële steun/overbruggingsgelden	53.143	157.288	39.038	39.038
600.10.11	S&Z	Achterstallige huurpenning FCB				
600.10.11	S&Z	7661- Stichting ADRA	189.300	164.368	164.218	164.218
630.10.00	S&Z	NGO-platform	88.908	83.245	95.960	97.000
630.10.01	S&Z	Stichting Professionele Kinderopvang Bonaire	827.000	826.773	827.404	827.404
630.10.01	S&Z	Stichting Toeloei Domacasse		13.013	13.013	13.013
630.10.01	S&Z	7975- Fundashon Antriol Avanti	50.000	56.532	56.532	56.532
630.10.01	S&Z	Uitvoeren Intergraal Kind Centrum (IKC) beleid				300.000
630.10.02	S&Z	Centrum voor Jeugd en Gezin	879.020	1.028.975	994.213	1.084.213
630.10.02	S&Z	Centrum voor Jeugd en Gezin tbv Uitvoering vaccinatieprogramma	34.000		34.000	34.000
630.10.02	S&Z	S-107 Jeugdwerk Prinses Beatrix	249.996	216.875	250.000	250.000
630.00.03	S&Z	Sociale Kanstraject Jongeren - SKJ (BU)	421.327	421.327	420.100	458.989
640.10.00	S&Z	S-092 Stichting Comishon Cuido di Ansianonan di Rincon (Cocari)			9.109	9.109
640.10.00	S&Z	Fundashon Konsulta pa Grandinan	35.500		31.482	31.482
650.10.00	S&Z	S-109 Fundashon Bon Kwido	80.000	80.000	86.750	86.750
650.10.00	S&Z	S-087 Fundashon Social Edukativo	37.500	37.500	32.531	32.531
650.10.00	S&Z	Uitvoering kinderopvang verordening		24.669	200.000	200.000
650.10.00	S&Z	Beschikking versterking kinderopvang		101.031		
651.10.00	S&Z	S-409 stichting MIVABO			4.338	4.338
651.10.00	S&Z	S-258 Fundashon Kuido pa Bista I Oido	27.500	27.500	23.856	23.856
651.10.00	S&Z	Bijdrage in Aviramp	75.000			
710.10.04	S&Z	Stichting Verslavingszorg en Psychiatrie Caribisch Nederland	205.300	7.612	86.750	86.750
710.10.04	S&Z	Posters tbv preventie - Raytormedia		477		
710.10.06	S&Z	Ondersteuning stichtingen ivm preventie		503	10.844	10.844
721.00.00	R&O	Reiniging (Selibon NV)	1.429.674	1.375.130	1.516.000	1.516.000
723.10.00	R&O	S-035 Stichting Nationale Parken Bonaire	69.273	68.797	64.461	64.461
822.10.00	R&O	Fundashon Cas Boneriano	698.324	698.996	698.324	698.324
Opmerking :						
Verder zij opgemerkt dat aan bovengenoemde lijst (maximale bedragen) geen rechten ontleend kunnen worden.						
Totaal aan inkomensoverdrachten			10.432.398	8.953.620	9.897.948	10.347.877

MODEL H

Verzamel- en consolidatie staat

Volg- nummer	Omschrijving	Totaal	Lasten												
			00 Niet in te delen uitgaven	10 Salarissen en sociale lasten	20 Rente en afschrijving	30 Personeel van derden	31 Energie	33 Duurzame goederen	34 Overige goederen en diensten	40 Belastingen	42 Overige inkomens- overdrachten	50 Kredietverl. en deelnemingen	60 Reserveringen	61 Kapitaallasten	62 Kostenplaatsen
a.	Gewone dienst														
001	Bestuursorganen	1.734.917	0	805.564	0	183.690	27.000	0	697.200	0	0	0	0	21.463	0
002	Bestuursapparaat	18.056.456	0	10.677.515	0	1.264.800	1.165.000	0	4.578.683	0	0	0	0	370.458	0
003	Burgerzaken	878.411	0	670.011	0	0	0	0	208.400	0	0	0	0	0	0
020	Eigend. niet voor de openb. dienst bestemd	1.061.499	0	992.999	0	0	0	0	68.500	0	0	0	0	0	0
120	Brandweer en rampenbestrijding	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
130	Rampenbestrijding	116.650	0	0	0	0	0	0	116.650	0	0	0	0	0	0
140	Overige beschermende maatregelen	633.740	0	617.040	0	0	0	0	16.700	0	0	0	0	0	0
200	Algemeen beheer DROB	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
210	Wegen, straten en pleinen	2.238.351	0	355.921	0	0	0	0	1.129.500	0	0	0	0	752.930	0
211	Verkeersmaatregelen te land	164.805	0	164.525	0	0	0	0	280	0	0	0	0	0	0
222	Verkeersmaatregelen te water	1.457.690	0	731.886	0	100.000	20.000	0	444.700	0	0	0	0	161.104	0
230	Luchtvaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
300	Dienst economische zaken	803.076	0	725.521	0	0	0	0	9.500	0	68.055	0	0	0	0
310	Handel en industrie	129.694	0	0	0	0	0	0	0	0	127.834	0	0	1.860	0
341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	692.214	0	411.978	0	0	0	0	118.600	0	153.146	0	0	8.490	0
400	Algemeen beheer onderwijs	777.155	0	606.659	0	0	0	0	8.000	0	162.496	0	0	0	0
410	Openbaar voorbereidend onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
411	Bijzonder voorbereidend onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
430	Openbaar buitengewoon onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
460	Voortgezet onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
461	Bijzondere scholengemeenschappen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
480	Gemeenschap. uitg./inkom. onderwijs	1.033.506	0	0	0	0	0	0	428.000	0	331.451	0	0	274.055	0
482	Volwasseneneducatie	695.301	0	0	0	0	0	0	0	0	695.301	0	0	0	0
510	Openbaar bibliotheekwerk	334.529	0	301.029	0	0	0	0	33.500	0	0	0	0	0	0
530	Sport	1.118.899	0	462.251	0	0	0	0	248.500	0	114.944	0	0	293.204	0
540	Kunst	885.576	0	314.161	0	0	0	0	107.600	0	463.815	0	0	0	0
541	Oudheidkunde / musea	6.990	0	0	0	0	0	0	6.990	0	0	0	0	0	0
560	Maatsch.leefbaarheid en openluchtrecre.	2.177.186	0	0	0	0	0	0	174.000	0	2.003.186	0	0	0	0
600	Alg. beheer soc.voorz. en maatsch.dienstv.	1.059.822	0	605.266	0	0	0	0	112.500	0	342.056	0	0	0	0
610	Onderstandverlening	9.585	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9.585	0
611	Werkgelegenheid	101.981	0	101.981	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
630	Sociaal-cultureel werk / jeugd- en jong.werk	3.411.610	0	285.460	0	0	0	0	5.000	0	3.121.150	0	0	0	0
640	Bejaardenzorg	45.590	0	0	0	0	0	0	5.000	0	40.590	0	0	0	0
650	Kinderopvang	319.281	0	0	0	0	0	0	0	0	319.281	0	0	0	0
651	Dagopvang gehandicapten	33.194	0	0	0	0	0	0	5.000	0	28.194	0	0	0	0
700	Algemeen beheer volksgezondheid	1.244.876	0	842.376	0	15.000	0	0	387.500	0	0	0	0	0	0
710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	220.494	0	0	0	31.000	0	0	91.900	0	97.594	0	0	0	0
720	Slachthuizen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
721	Reiniging	2.916.000	0	0	0	0	0	0	1.400.000	0	1.516.000	0	0	0	0
722	Riool water zuivering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
723	Milieu en natuurbeheer	78.861	0	14.400	0	0	0	0	0	0	64.461	0	0	0	0
725	Overige openbare hygiëne	425.310	0	406.610	0	0	0	0	18.700	0	0	0	0	0	0
730	Overige volksgezondheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
810	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
822	Overige volkshuisvesting	732.148	0	18.300	0	0	0	0	6.000	0	698.324	0	0	9.524	0
910	Reserveringen/voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
911	Geldlenen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
990	Saldi kostenplaatsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
993	Saldi kapitaaldienst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
022	VD-paragraaf 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal	49.100.562	250.000	22.834.617	0	1.594.489	1.212.000	0	10.941.903	17.000	10.347.878	0	0	1.902.673	0
b.	Kapitaaldienst:														
001	Bestuursorganen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
002	Bestuursapparaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
210	Wegen, straten en pleinen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
222	Verkeersmaatregelen te water	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
530	Sport	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
910	Reserveringen/voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
911	Geldlenen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
990	Saldi kostenplaatsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
993	Saldi kapitaaldienst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
022	VD-paragraaf 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
c.	Verdeeldienst kapitaallasten:														
011	Saldi kapitaaldienst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
d.	Verdeeldienst:														
022	Facilitaire Zaken	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
033	Vervoermiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
044	Huisvesting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven		49.100.562	250.000	22.834.617	0	1.594.489	1.212.000	0	10.941.903	17.000	10.347.878	0	0	1.902.673	0

Volg- nummer	Omschrijving	Totaal	00 Niet in te delen inkomsten	10 Salarissen en sociale lasten	20 Rente en afschrijving	32 Huren en pachten	33 Duurzame goederen	34 Overige goederen en diensten	40 Belasting- opbrengsten	41 Overdrachten v/h Rijk	42 Overige inkomens- overdrachten	43 Overige vermogens- overdrachten	50 Kredietverl. en deelnemingen	60 Reserverin- gen	61 Kapitaallasten	62 Kostenplaatse n
a.	Gewone dienst															
001	Bestuursorganen	8.082	0	0	0	8.082	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
002	Bestuursapparaat	566.700	0	0	0	0	0	566.700	0	0	0	0	0	0	0	0
003	Burgerzaken	402.000	0	0	0	0	0	402.000	0	0	0	0	0	0	0	0
020	Eigend. niet voor de openb. dienst bestemd	3.048.500	0	0	0	3.048.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
120	Brandweer en rampenbestrijding	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
130	Rampenbestrijding	115.150	0	0	0	0	0	0	0	115.150	0	0	0	0	0	0
140	Overige beschermende maatregelen	180.000	0	0	0	0	0	180.000	0	0	0	0	0	0	0	0
200	Algemeen beheer DROB	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
210	Wegen, strateg en pleinen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
211	Verkeersmaatregelen te land	115.000	0	0	0	0	0	115.000	0	0	0	0	0	0	0	0
222	Verkeersmaatregelen te water	1.525.300	0	0	0	0	0	1.525.300	0	0	0	0	0	0	0	0
230	Luchtvaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
300	Dienst economische zaken	100.000	0	0	0	0	0	100.000	0	0	0	0	0	0	0	0
310	Handel en industrie	200.000	0	0	0	200.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	9.000	0	0	0	0	0	9.000	0	0	0	0	0	0	0	0
400	Algemeen beheer onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
410	Openbaar voorbereidend onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
411	Bijzonder voorbereidend onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
430	Openbaar buitengewoon onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
460	Voortgezet onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
461	Bijzondere scholengemeenschappen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
480	Gemeenschap. uitg./inkom. onderwijs	8.500	0	0	0	0	0	8.500	0	0	0	0	0	0	0	0
482	Volwasseneneducatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
510	Openbaar bibliotheekwerk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
530	Sport	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
540	Kunst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
541	Oudheidkunde / musea	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
560	Maatsch.leefbaarheid en openluchtrecre.	1.500	0	0	0	0	0	1.500	0	0	0	0	0	0	0	0
600	Alg. beheer soc.voorz. en maatsch.dienstv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
610	Onderstandverlening	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
611	Werkgelegenheid	101.979	0	0	0	0	0	0	0	101.979	0	0	0	0	0	0
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
630	Sociaal-cultureel werk / jeugd- en jong.werk	744.448	0	0	0	0	0	0	0	744.448	0	0	0	0	0	0
640	Bejaardenzorg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
650	Kinderopvang	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
651	Daagopvang gehandicapten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
700	Algemeen beheer volksgezondheid	89.378	0	0	0	0	0	0	0	89.378	0	0	0	0	0	0
710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
720	Slachthuizen	145.000	0	0	0	0	0	145.000	0	0	0	0	0	0	0	0
721	Reiniging	1.400.000	0	0	0	0	0	1.400.000	0	0	0	0	0	0	0	0
722	Riolering en waterzuivering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
723	Milieu en natuurbeheer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
725	Overige openbare hygiëne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
730	Overige volksgezondheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
810	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
822	Overige volkshuisvesting	435.000	0	0	0	0	0	435.000	0	0	0	0	0	0	0	0
911	Geldleningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
913	Dividenden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
920	Belastingen	11.890.000	0	0	0	0	0	1.550.000	10.340.000	0	0	0	0	0	0	0
921	Algemene uitkeringen	27.740.025	0	0	0	0	0	0	0	27.740.025	0	0	0	0	0	0
922	Algemene uitgaven / inkomsten	275.000	0	0	0	0	0	275.000	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal	49.100.562	0	0	0	3.256.582	0	6.713.000	10.340.000	28.790.980	0	0	0	0	0	0
b.	Kapitaaldienst:															
910	Reserveringen/voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
912	Vrijgekomen middelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
c.	Verdeeldienst kapitaallasten:															
011	Saldi kapitaaldienst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
d.	Verdeeldienst :															
022	Interne dienst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
033	Vervoermiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
044	Huisvesting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal inkomsten	49.100.562	0	0	0	3.256.582	0	6.713.000	10.340.000	28.790.980	0	0	0	0	0	0

Overzicht

van voorgenomen investeringen

bedoeld in BBV BES artikel 17

Overzicht voorgenomen investeringen

Conform art. 17 van BBV BES

2020

Directies	Omschrijving	Investerings- bedrag	Afschrijvings- duur	Kapitaallasten/afschrijvings- lasten	Jaar 1e afschrijving	Jaar laatste afschrijving	Extra onderhouds- lasten	Wijze van financiering
B&O	Automatisering - verbetering van geïmplementeerde applicaties	300.000	5	60.000	2020	2025	0,00	Nee
		300.000		60.000			0	

2021

Directies	Omschrijving	Investerings- bedrag	Afschrijvings- duur	Kapitaallasten/afschrijvings- lasten	Jaar 1e afschrijving	Jaar laatste afschrijving	Extra onderhouds- lasten	Wijze van financiering
B&O	Automatisering - verbetering van geïmplementeerde applicaties	300.000	5	60.000	2020	2025	0,00	Nee
		300.000		60.000			0	

2022

Directies	Omschrijving	Investerings- bedrag	Afschrijvings- duur	Kapitaallasten/afschrijvings- lasten	Jaar 1e afschrijving	Jaar laatste afschrijving	Extra onderhouds- lasten	Wijze van financiering
B&O	Automatisering - verbetering van geïmplementeerde applicaties	300.000	5	60.000	2020	2025	0,00	Nee
		300.000		60.000			0	

2023

Directies	Omschrijving	Investerings- bedrag	Afschrijvings- duur	Kapitaallasten/afschrijvings- lasten	Jaar 1e afschrijving	Jaar laatste afschrijving	Extra onderhouds- lasten	Wijze van financiering
B&O	Automatisering - verbetering van geïmplementeerde applicaties	300.000	5	60.000	2020	2025	0,00	Nee
		300.000		60.000			0	

Overzicht

van incidentele baten en lasten

bedoeld in BBV BES artikel 20 letter c

Overzicht incidentele baten en lasten

Conform BBV BES artikel 20 onderdeel c

Functie	Jaar	Aard	Omschrijving	Bedrag
Lasten				
001	2020 -2021		Eilandelijke Platform Criminaliteitsbeheersing (EPC) - Bijdrage vanuit NL	- 21.000,00
002	2020 -2021		Post & Archief - Inhuur consultants	- 5.000,00
002	2020 -2021		Bureau Gedeputeerden - Inhuur consultants	- 29.500,00
002	2020 -2021		Verbetertraject financieel beheer - Inhuur consultants	- 50.000,00
002	2020 -2021		Centrale huisvesting - prijstijgingen van operationele kosten	85.215,00
210	2020 -2021		Onderhoud infrastructuur - Dotatie fondsen	332.308,00
222	2020 -2021		Onderhoud infrastructuur - Kaden, pieren en boeien	30.000,00
700	2020 -2021		Publieke Gezondheid - Bijdrage vanuit NL	- 292.700,00
functioneel	2020 -2021		Afschrijvingskosten	- 50.823,00
			Totaal incidentele lasten	- 1.500,00
Baten				
560	2020 -2021		Volksfeesten - Bijdrage ivm huur tentjes	- 1.500
			Totaal incidentele baten	- 1.500